

Programmabegroting 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Algemeen	3
Bestuurlijke hoofdlijn	3
Financiële hoofdlijn	5
Infographic	10
Leeswijzer	13
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	15
Programma 1 Veiligheid	27
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	34
Programma 3 Economie	41
Programma 4 Onderwijs	48
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	54
Programma 6 Sociaal Domein	62
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	73
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	82
Paragrafen	89
Lokale heffingen	89
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	97
Onderhoud kapitaalgoederen	101
Financiering	107
Bedrijfsvoering	112
Verbonden partijen	115
Grondbeleid	121
Wet open overheid	135
Brede welvaart - duurzaamheid	135
Financiële begroting	139
Kerngegevens	139
Overzicht baten en lasten en de toelichting	141
Uiteenzetting financiële positie	149
Baten en lasten per taakveld	162

Algemeen

Bestuurlijke hoofdlijn

Op koers!

Met de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 in zicht, is de Begroting 2026 de laatste uit deze bestuursperiode. De algemene uitgangspunten uit de Kadernota 2026 worden in deze begroting vertaald naar concrete activiteiten. Tijdens de huidige bestuursperiode zijn flink wat visies vastgesteld. Het jaar 2026 zal dan ook vooral in het teken staan van het implementeren en uitvoeren van deze visies of het uitwerken in concreet beleid. In maart 2025 heeft de gemeenteraad de Visie op gemeente Veldhoven – Groeiend & Trots vastgesteld. Deze visie borduurt voort op het coalitieprogramma 2022-2026 De Veldhovense opgaven – Investeren voor een duurzame toekomst en kijkt daarnaast vooruit naar de nieuwe opgaven die tijdens deze bestuursperiode in beeld zijn gekomen. Daarmee is de nieuwe koers voor Veldhoven vastgesteld; dit document is dan ook leidend geweest bij het maken van inhoudelijke keuzes.

De belangrijkste hoofdlijn van de Visie op gemeente Veldhoven is het sturen op de kwaliteit van leven. Dat is in de visie vertaald in drie vergezichten die handvatten bieden om de focus voor 2026 te bepalen: Goed gegroeid, Samen Sterk en Klaar voor de toekomst.

Goed gegroeid

Er is nog steeds sprake van bovengemiddelde economische groei in deze regio. Veldhoven zal uitvoering blijven geven aan de afspraken die zijn gemaakt in het kader van de schaa sprong (zoals bijvoorbeeld de Beethovendeal). Concreet betekent dit: we bouwen woningen, houden Veldhoven bereikbaar en faciliteren de ontwikkeling van zowel ASML als het lokale MKB. Met de plannen voor bijvoorbeeld De Run, en HOV4 en het Citycentrum kunnen we hier uitvoering aan geven. Daarmee hebben we oog voor het vestigingsklimaat en behouden we een sterke economische positie in de regio. Bij goed groeien hoort ook balans; de groei mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van leven. We moeten aandacht blijven geven aan groen, klimaat, toegankelijkheid, ruimte voor ontmoeting en voorzieningen, waarbij we de principes van brede welvaart toepassen. Bij brede welvaart telt namelijk niet alleen de economische groei mee, maar ook sociale, ecologische en persoonlijke factoren.

Samen Sterk

De forse (economische) groei, maar ook maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat de samenleving in rap tempo van samenstelling verandert. Een bevolking die groter, internationaler en grijzer is. Dat vraagt om aandacht voor de sociale samenhang zodat iedereen in Veldhoven mee kan blijven doen en men naar elkaar omkijkt. Nieuwkomers willen we goed opvangen en opnemen in onze samenleving en ook werken we aan bestaanszekerheid en gelijke kansen. Met de visie op sociaal-maatschappelijke ontwikkeling is hiervoor een mooie basis gelegd. Thema's als preventie en zelf- en samenredzaamheid zijn hier voorbeelden van.

Klaar voor de toekomst

De gemeente Veldhoven staat voor de uitdaging om zich bestuurlijk en organisatorisch te blijven ontwikkelen in een snel veranderende wereld. Door intensieve samenwerking binnen de regio versterken we onze slagkracht en zorgen we voor een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven.

Digitalisering en de toenemende dreiging van cybercrime vragen om voortdurende aandacht en investeringen in digitale veiligheid. Ook zetten we in op participatie en het verbeteren van onze dienstverlening, zodat inwoners actief kunnen meedenken en meedoen. De krapte op de arbeidsmarkt dwingt ons tot strategische keuzes in personeelsbeleid, waarbij we inzetten op een flexibele, slagvaardige organisatie die klaar is voor de toekomst. We zorgen ook dat onze gemeentelijke voorzieningen, zoals onder

meer sport- en onderwijsfaciliteiten, tijdig meegroeien met het aantal inwoners. Een groeiend Veldhoven vraagt er ook om dat we anders naar mobiliteit kijken. Via het mobiliteitsprogramma wordt vol ingezet op een transitie naar duurzame vormen van mobiliteit.

De gemeente werkt aan een integrale duurzaamheidsagenda waarin duurzaamheid wordt verankerd in alle beleidsterreinen. Belangrijke thema's zijn, Groen, Klimaatbestendig, Schoon gezond en veilig, Duurzame energie en Circulair.

Afweegkader en meerjarensaldi

Om integraal afwegingen te kunnen maken heeft de gemeenteraad bij het vaststellen van de Kadernota een financieel afweegkader vastgesteld; een meetlat waar de bijstellingen langs werden gelegd. Deze is op integrale wijze toegepast. In het proces is telkens gekeken naar het grotere geheel en de opgaven van Veldhoven in de volle breedte.

Daarnaast heeft de gemeenteraad (met een raadsbrede motie) het college de vrijheid gegeven om niet alle jaren uit de begroting sluitend te laten zijn. Zodat we niet geforceerd werden tot drastische bezuinigingen. Dat is terug te zien in deze begroting. De jaren 2026 en 2027 (deels nog de verantwoordelijkheid van de huidige bestuursperiode) niet sluitend zijn.

De overige jaren zijn dat wel, zodat een nieuw bestuur na het eerste halfjaar, aan de slag kan met positieve jaarsaldi.

Financiële hoofdlijn

Inleiding

Deze begroting is de eerste begroting over 2026 voor de Planning & Control cyclus 2026. Daarom noemen we deze begroting ook wel de primitieve begroting. In de loop van 2026 wordt deze begroting gewijzigd binnen de P&C cyclus via de rapportages aan en besluiten van de raad.

De financiële uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2026-2029 vinden we in de Kadernota 2026. De vertaling van deze uitgangspunten in de primitieve begroting heeft verder geleid tot een aantal technische bijstellingen, die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd.

Daarnaast is er sprake van nieuwe beleidsvoorstellen en bijstellingen op bestaand beleid. Deze voorstellen zijn vertaald in een geactualiseerd meerjarenperspectief. Hiermee komen wij voor de meerjarenbegroting 2026-2029 met een positief structureel saldo voor de jaarschijven 2028 en 2029. Alleen de jaarschijven 2026 en 2027 zijn structureel niet sluitend.

Toepassing financieel afwegingskader gemeente Veldhoven

Inleiding

De bijstellingen in de eerste bestuursrapportage van 2025 waren omvangrijk. Dit kwam vooral door veranderingen in de manier waarop het Rijk geld verdeelt en door aanhoudende tekorten in de jeugdzorg en WMO. De meicirculaire was toen nog niet bekend, wat voor extra onzekerheid zorgde.

Om een realistische en sluitende begroting voor 2026–2029 te maken, is er een financieel afwegingskader opgesteld. Dit kader helpt bij het maken van keuzes en het afwegen van mogelijke bezuinigingen.

Het college ondersteunt de motie Burap 1 2025, die u op 13 mei 2025 unaniem heeft aangenomen. In deze motie vraagt u om een extern onderzoek naar de oorzaken van de financiële situatie en om maatregelen om herhaling te voorkomen. Ook vraagt u om in de begroting niet automatisch uit te gaan van positieve cijfers als dat niet realistisch is. Het college neemt deze oproep serieus en heeft dit meegenomen in het financieel beleid. Het externe onderzoek is inmiddels afgerond. De resultaten en aanbevelingen zijn verwerkt in de programmabegroting 2026–2029. Zo zijn ze op tijd meegenomen in de besluitvorming en vormen ze een stevige basis voor het financiële beleid van de komende jaren.

Wat is het financieel afwegingskader?

De vakgroep Financiën heeft drie manieren onderzocht om tot goede bezuinigingskeuzes te komen:

- 1) Afwegingskaders: hierbij wordt gekeken naar juridische haalbaarheid, maatschappelijke gevolgen, ethiek, uitvoerbaarheid en aansluiting op beleid.
- 2) Watervalmethode: een methode van de VNG met vijf stappen om keuzes gestructureerd te maken.
- 3) Combinatie van beide: het college heeft gekozen voor een combinatie van de twee methoden. Zo ontstaat een stevige en praktische aanpak.

Motie Burap 1 2025

Uw raad heeft gevraagd om twee onderzoeken:

- Financieel-technische toets

Uitgevoerd door adviesbureau BMC. Dit onderzoek keek of er ruimte of "lucht" in de begroting zit. Er is gekeken naar budgetten, kredieten en reserves. De uitkomsten zijn verwerkt in het afwegingskader en de begroting. Daarnaast heeft BMC in overweging

gegeven om een maximum investeringsbedrag op te nemen in de begroting. Dit vergt verder uitwerking en dient te worden afgestemd met de toezichthouder. Deze aanbeveling zal verder worden onderzocht in 2026.

- Organisatieanalyse

Wordt uitgevoerd door adviesbureau Adlasz. Dit onderzoek kijkt naar de oorzaken van financiële knelpunten, de betrokken rollen en hoe de organisatie kan verbeteren. De inzichten helpen om de interne sturing en het lerend vermogen van de organisatie te versterken.

De programmabegroting 2026–2029

De begroting die nu voor u ligt is het resultaat van het hele traject dat is gestart na de motie Burap 1 2025. De financiële bijstellingen zijn opgenomen in een overzicht per programma of activiteit.

De volledige rapporten van BMC en Adlasz zijn apart beschikbaar. Het rapport van Adlasz heeft geen directe financiële gevolgen, maar geeft wel waardevolle inzichten voor de verdere ontwikkeling van de organisatie.

Actualisatie meerjarenperspectief 2026-2029

In deze paragraaf worden deze begrotingssaldi aan de hand van diverse invalshoeken geactualiseerd. Dat leidt tot onderstaand bijgesteld meerjarenperspectief en schetst hoe deze begroting tot stand is gekomen.

Het vertrekpunt voor deze begroting, zijn de saldi zoals gepresenteerd in de meerjarenbegroting 2025-2028. Deze saldi zijn geactualiseerd. Hiermee ontstaat het meerjarenperspectief tot en met de 2e bestuursrapportage 2025.

Begrotingssaldi 2026 t/m 2029 als vertrekpunt

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2026	2027	2028	2029
Vertrekpunt	579	-59	1.088	1.088
<i>Vastgestelde raadsvoorstellen</i>				
Meerjarige doorwerking 3e bestuursrapportage 2024	1.689	1.971	1.353	1.353
Meerjarige doorwerking 1e bestuursrapportage 2025	-6.117	-3.218	-2.130	-2.130
Raadsvoorstel HOV4 (Beethovendeal)	-96	-55	172	125
Meerjarige doorwerking 2e bestuursrapportage 2025	2.947	2.129	183	522
Bijgesteld meerjarenperspectief 2026-2029	-998	768	666	958

Vanuit bovenstaand meerjarenperspectief zijn wij het begrotingsproces ingegaan.

Belangrijk binnen het proces zijn naast de bestuursrapportages, de technische bijstellingen. Technische bijstellingen zijn bijvoorbeeld rentelasten, loon-en prijsindexering en bijstellingen op de kostendekkendheid van riolering en afval. Deze worden hieronder aangegeven met de invloed op het begrotingssaldo.

Technische bijstellingen

De technische bijstellingen hebben invloed op het begrotingssaldo. Dit is vooral het gevolg van de verwerking van de kostendekkende tarieven.

Rente

Na verwerking van alle begrotingswijzigingen inclusief de kadernota 2026 en de bedragen voor de investeringen vanaf 2025 inclusief het geraamde verloop van de Grondexploitatie (MJP) kan berekend worden hoeveel externe financiering de komende jaren aangetrokken moet worden. De rentelasten daarvan worden afgezet tegen de vorige raming in de begroting 2025. Dit leidt tot deze bijstellingen.

Nieuwe jaarschijf

De jaarschijf 2029 is nieuw en heeft als basis de structurele budgetten uit de jaarschijf 2028 met daar bovenop de indexering.

Indexering

De indexering voor 2026 tot en met 2029 is toegepast zoals vastgelegd in de Kadernota 2026. Hierbij wordt de indexering in de jaren 2026-2028 geactualiseerd t.o.v. indexering zoals opgenomen in de begroting 2025.

Berekening kostendekkende tarieven

De tarieven voor afval, riool en leges worden kostendekkend opgenomen in de begroting. Dit leidt tot deze bijstellingen.

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2026	2027	2028	2029
Meerjarenperspectief 2026-2029 tot en met 2e bestuursrapportage 2025	-998	768	666	958
Technische bijstellingen volgens uitgangspunten Kadernota 2026	1.733	2.109	2.996	5.880
- rente	681	607	595	313
- nieuwe jaarschijf				3.903
- indexering (prijs, areaal, loon)	25	255	686	-216
- toerekening loonkosten en overheadkosten	411	267	101	139
- kostendekkende tarieven (afval, riool en leges)	623	802	933	1.518
- overig	-7	178	681	223
Meerjarenperspectief 2026-2029 incl. technische bijstellingen kadernota 2026	735	2.877	3.662	6.838

Nieuw beleid en bijstellingen op bestaand beleid

In deze paragraaf komen de voorstellen aan bod voor nieuw beleid en de bijstellingen van bestaand beleid. Het jaar 2026 zal daarbij vooral in het teken staan van het uitvoeren van eerder vastgestelde visies of het uitwerken van concreet beleid. Daarmee is het nieuwe beleid beperkt. Internationalisering, parkeren en de gebiedsontwikkelingen kunnen als accenten worden beschouwd in deze begroting. De bijstellingen op het bestaand beleid en het nieuwe beleid maken inzichtelijk aan welke programma's meer of minder geld wordt uitgegeven.

Progr	bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
		2026	2027	2028	2029
0	Bijstelling Inkoop BIZOB	-128	-128	-128	-128
0	Reiskostenvergoeding woon-werk verkeer	-300	-300	-300	-300
0	Vast-Mobiel integratie	-40	-40	-40	-40
0	Aanbesteding software belastingen	-30	-150	-40	-40
0	Aanbesteding software publiekszaken	-15	-150	-20	-20
0	LED verlichting plus W-install. Gemeentehuis (investering 2026: € 295, subsidie DuMaVa: € 61)	8	-16	-15	-15
0	ICT budget voor O-prognose gebouwenbeheer	-15	-15	-15	-15
0	Voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen	-55	0	0	0
0	Branding Veldhoven	-25	0	0	0
0	Strategische slagkracht	-20	-20	-20	-20
0	Nulmeting digitale vaardigheden organisatie en raadsleden	-50	0	0	0
0	Instrumentenkoffer Participatie	-20	-20	-20	-20
0	OZB (niet-woningen)	0	157	473	787
0	Omzetten catering	-72	-72	-72	-72
0	Dekkingsreserve VRI	0	0	0	94
0	Dekkingsreserve Sondervick 30	0	0	0	15
0	Verspreid liggende terreinen	10	10	10	10
0	Stelpost onvoorzien	75	75	75	75
0	Verhogen stelpost BCF-plafond gemeentefonds	150	150	150	150
0	Vormen reserve gebiedsontwikkeling Citycentrum (2027: € 6.000) ten laste van de algemene vrije reserve	0	0	0	0
Div	Actualisatie beheerplan maatschappelijk vastgoed	-111	-111	-111	-111
1	Verhoging gemeenschappelijke regeling bijdrage Veiligheidsregio	0	-111	-111	-111
2	Vervangingsinvestering VRI (investering 2028: € 1.700)	0	0	0	-122
2	Doorschuiven investering Wegen Meester Rijkenstraat (doorschuiven: € 5.000 van 2026 naar 2027)	0	461	-6	-6
2	Vrijval investering Wegen Provincialeweg (vrijval 2026: € 6.971)	0	286	283	280
2	Vrijval investering Dorpstraat (vrijval 2026: € 3.807)	0	156	155	153
2	Doorschuiven investering Wegen De Run 4400 (doorschuiven: € 1.250 van 2026 naar 2027)	0	20	0	0
2	Regionale bereikbaarheid	-150	0	0	0
2	Wegen Sondervick 30 (investering 2026: € 50, 2027 & 2028: €775,5)	0	-1	-13	-66
2	Sondervick OV masten (investering 2028: € 53)	0	0	0	-2
2	Sondervick OV armaturen (investering 2028: € 13)	0	0	0	-1
2	Parkeerbeleid Citycentrum	-206	-206	-206	-206
2	Parkeren	55	55	55	55
3	Gebiedsontwikkeling Citycentrum (investering 2026: € 197, 2027: € 31)	113	0	0	0
3	Gebiedsontwikkeling de Run (investering 2026: € 1.450, 2027: € 1.450)	0	0	0	0
3	Haalbaarheidsonderzoek gebiedsontwikkeling Citycentrum	0	0	-30	-150
3	Regionale samenwerking / Economische ontwikkeling	50	50	50	50
4	Investering nieuwbouw deel Meerhoef (investering 2026: € 454)	0	-19	-18	-18
5	Sondervick 30 Groen (investering 2028: € 267)	0	0	0	-13
5	Sondervick 30 Bomen (investering 2028: € 267)	0	0	0	-9
5	Gasloos maken Hemelrijken 6 (investering 2026: € 418, DuMaVa subsidie € 157)	3	-21	-21	-21
5	Actualisatie Bossebaan 60 (investering 2026: € 217, DuMaVa subsidie € 232)	4	1	1	1
5	Actualisatie Meiveld 2 (investering 2026: 207, DuMaVa subsidie € 52)	0	-13	-13	-12
5	Vervangingsinvestering voertuigen 2029 (investering 2029: € 340)	0	0	0	0
5	Beleid groen en klimaat	-194	-104	-104	-104
5	Vervangingsinvestering binnensport (investering 2029: € 174)	0	0	0	0

Progr	bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
		2026	2027	2028	2029
5	Vervangen top laag padelbanen bij TPC Metzpoint (investering 2026: € 30)	0	-4	-4	-4
5	Sportaccommodaties	25	25	25	25
5	Kunst en cultuur	13	13	13	13
6	Zorg in Onderwijstijd (10 voor de jeugd)	-113	-271	-271	-271
6	Kleinschalig verblijf segment 1 (10 voor de jeugd)	-961	-961	-961	-961
6	Bijstelling geïndiceerde Jeugdhulp	-210	-210	-210	-210
6	Formatieve uitbreiding Internationalisering & Integratie	-111	-111	-111	-111
6	Uitbreiding wijkmakelaarscapaciteit	-75	-75	-75	-75
6	Vervolg geven aan de activiteiten van het Uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd	-190	-190	-190	-190
6	Monitoring uitvoeringsprogramma Sociaal Maatschappelijke Ontwikkeling	-50	0	0	0
6	Gemeenschappelijke regeling verhoging bijdrage Ergon	-106	-183	-197	-406
6	Taakstelling jeugd	200	300	500	700
6	DVO Waalre	568	588	598	607
6	Subsidie maatschappelijke participatie	19	19	19	19
6	Ioaw Starters	25	25	25	25
6	Uitstel abonnementstarief WMO	0	-2.269	0	0
7	Sondervick 30 riolering(investering 2026: € 50, 2027: € 2.210, 2028: € 2.210)	0	-1	-36	-135
7	Bijstelling opbrengst rioolheffing door Sondervick 30 riolering	0	1	36	135
7	Afbouwregeling oud papier	-40	-27	-13	0
7	Aanbesteding afvalinzameling	-2.136	-2.136	-2.136	-2.136
7	Bijstelling opbrengst afvalstoffenheffing door aanbesteding afvalinzameling	2.136	2.136	2.136	2.136
7	Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2029 (investering 2029:€ 90)	0	0	0	0
7	Tijdelijke formatieve uitbreiding Gezondheid en Welzijn	-104	-26	0	0
7	Beleid schoon gezond en veilig	-194	-104	-104	-104
7	Dekking formatie schoon gezond en veilig / groen en klimaat	336	156	156	156
7	Bladcontainers afschaffen	30	30	30	30
7	Bijstelling opbrengst afvalstoffenheffing door bladcontainers afschaffing	-30	-30	-30	-30
7	Doorschuiving riolering de Run 4400 (doorschuiven € 4.000 van 2026 naar 2027)	0	64	0	0
7	Bijstelling opbrengst rioolheffing door doorschuiving riolering de Run 4400	0	-64	0	0
7	Vervangingsinvestering riolering en stedelijk water 2029 (investering 2029: € 2.619)	0	0	0	0
8	Aanbesteding GEO-applicaties	-150	-20	-20	-20
8	Formatie omgevingsloket op peil	-90	-90	-90	-90
8	Dekking formatie omgevingsloket op peil uit leges	90	90	90	90
8	Werkzaamheden ODZOB	-144	-144	-144	-144
8	Werkzaamheden ODZOB (dekking leges)	60	60	60	60
8	Locatiebeleid evenementen	-50			
8	Uitwerken omgevingsvisie	-35	-35	-35	-35
8	Ontwikkelvisie Veldhoven	-50	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	-2.300	-3.520	-990	-878

Financieel resumé

Uiteindelijk leiden alle voorstellen tot onderstaand overzicht. Dit resumé geeft een beeld van het meerjarenperspectief volgens het raadsbesluit.

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2026	2027	2028	2029
Vertrekpunt	579	-59	1.088	1.088
<i>Vastgestelde raadsvoorstellen</i>				
Meerjarige doorwerking 3e bestuursrapportage 2024	1.689	1.971	1.353	1.353
Meerjarige doorwerking 1e bestuursrapportage 2025	-6.117	-3.218	-2.130	-2.130
Raadsvoorstel HOV4 (Beethovendeal)	-96	-55	172	125
Meerjarige doorwerking 2e bestuursrapportage 2025	2.947	2.129	183	522
Bijgesteld meerjarenperspectief 2026-2029	-998	768	666	958
Technische bijstellingen volgens uitgangspunten Kadernota 2026	1.733	2.109	2.996	5.880
- rente	681	607	595	313
- nieuwe jaarschijf	0	0	0	3.903
- indexering (prijs, areaal, loon)	25	255	686	-216
- toerekening loon- en overheadkosten	411	267	101	139
- kostendekkende tarieven (afval, riool, leges en hondenbelasting)	623	802	933	1.518
- overig	-7	178	681	223
Meerjarenperspectief 2026-2029 incl. technische bijstellingen kadernota 2026	735	2.877	3.662	6.838
Bijstellingen bestaand en nieuw beleid	-2.300	-3.520	-990	-878
Meerjarenperspectief 2026-2029 begroting 2026	-1.565	-643	2.672	5.960
Opbouw begrotingssaldo				
<i>Incidentele baten en lasten *</i>	309	261	207	192
<i>Structureel saldo 2026 - 2029</i>	-1.874	-904	2.465	5.768

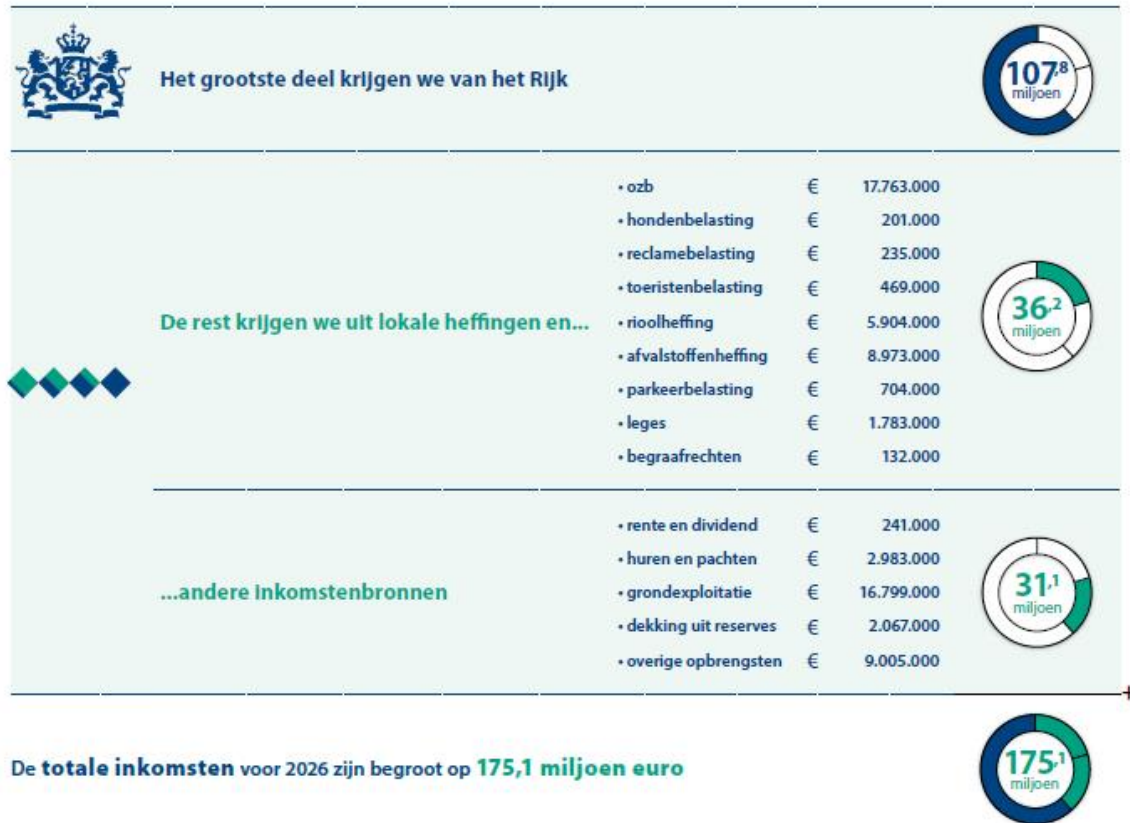
* Baten en lasten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden, voor een toelichting en specificatie verwijzen wij u naar de financiële begroting.

Infographic

Op de volgende pagina's vindt u de Infographic.

Inkomsten

Waar komt het geld vandaan?

Uitgaven

Waar gaat het geld naar toe?

			Totaal gemeente Veldhoven	Per inwoner van de gemeente Veldhoven	
	Werken	• onderwijs	€ 6.914.000	€ 143	
		• bedrijvigheid	€ 5.546.000	€ 115	
		• verkeer en vervoer	€ 9.207.000	€ 190	
	Wonen	• volksgezondheid	€ 2.875.000	€ 59	
		• milieu	€ 16.911.000	€ 349	
		• ruimtelijke ontwikkeling	€ 17.821.000	€ 368	
	Sociaal Domein	• jeugd	€ 20.593.000	€ 425	
		• wmo	€ 16.043.000	€ 331	
		• participatie	€ 23.174.000	€ 479	
		• maatschappij en samenleving	€ 7.813.000	€ 161	
	Vrije tijd	• cultuur	€ 5.322.000	€ 110	
		• sport	€ 4.408.000	€ 91	
		• recreatie	€ 5.638.000	€ 116	
	Bestuur en organisatie	• bestuur	€ 3.147.000	€ 65	
		• dienstverlening	€ 3.253.000	€ 67	
		• overhead	€ 18.743.000	€ 387	
		• veiligheid	€ 4.609.000	€ 95	
	Financiële verrekeningen	• algemene dekkingsmiddelen	€ 1.696.000	€ 35	
		• vennootschapsbelasting	€ 0	€ 0	
		• mutaties reserves	€ 2.854.000	€ 59	
		• onvoorzien	€ 90.000	€ 2	

+

De totale uitgaven voor 2026 zijn begroot op **176,7 miljoen euro**

Woonlasten gemiddeld gezin 2026: **€ 1.210,-**

Leeswijzer

Opzet van de begroting

Met de programmabegroting stelt de gemeenteraad de kaders vast waarbinnen het college van burgemeester en wethouders het beleid dient uit te voeren.

Deze programmabegroting 2026 is volgens de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgebouwd uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de negen verplichte paragrafen. Binnen het programmaplan treft u de negen begrotingsprogramma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien aan.

Een begrotingsprogramma bevat voor één of meerdere met elkaar samenhangende beleidsterreinen de beantwoording van de drie 'W-vragen':

Wat willen we bereiken? --> Doelstelling

Wat gaan we daarvoor doen? --> Activiteiten

Wat gaat dat kosten?

De doelstellingen zijn ingevuld met de kaderstelling uit de Kadernota 2026 als basis.

Deze zijn aangevuld met de meetindicatoren en activiteiten.

Een begrotingsprogramma is opgebouwd volgens een piramidestructuur. Een programma bestaat namelijk uit diverse taakvelden. De taakveldenraming is voor het college een instrument om deze beleidsuitvoering op meer gedetailleerd niveau te volgen en (bij) te sturen.

Naast de programma's bestaat de programmabegroting uit paragrafen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting weer vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen zijn over het algemeen programma-overstijgend.

Deze programmabegroting is een onderdeel van de planning en control-cyclus van de gemeente Veldhoven. Hierin sluiten de verschillende instrumenten qua opzet en opbouw op elkaar aan. In de jaarstukken worden ook de drie W-vragen belicht. Tijdens het begrotingsjaar wordt de uitvoering van het in de programmabegroting opgenomen beleid gevolgd en (bij)gestuurd via bestuursrapportages.

Autorisatie door de Raad op programmaniveau

De raad autoriseert met de vaststelling van de programmabegroting het college tot het doen van uitgaven op programmaniveau. Met de instrumenten van planning en control (programmabegroting en bestuursrapportages) en het controle-instrumentarium (rekenkamercommissie, recht van onderzoek, rechtmatigheidsverantwoording) beschikt zij hiervoor over voldoende waarborgen. In het schema hieronder wordt de verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor het doen van uitgaven samengevat weergegeven.

Gemeenteraad	<u>Exploitatie:</u> Totale (bruto-)lasten en baten per programma	• Programmabegroting • Begrotingswijzigingen, die leiden tot bijstelling van de raming van de totale lasten en/of baten van een programma
	<u>Investerings:</u> Totale (bruto-)uitgaven en	• Programmabegroting • Begrotingswijzigingen, die leiden tot

	inkomsten per investeringskrediet	bijstelling van de raming van de totale (bruto-)uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Totale (bruto-)uitgaven en inkomsten op bge-complexen in totaliteit	Meerjarenperspectief bouwgrondexploitatie
College B&W	Exploitatie: Totale lasten en baten per taakveld	- Taakveldenraming - Begrotingswijzigingen, die verschuivingen binnen programma's bevatten
	Investerings: (Bruto-) uitgaven en inkomsten binnen totale investeringskrediet	- Taakveldenraming - Begrotingswijzigingen die leiden tot bijstelling van de raming van (bruto-) uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Per complex de totale (bruto-) uitgaven en inkomsten	Bijstellingen exploitatieopzet per complex

Autorisatie op programmaniveau betekent dat begrotingswijzigingen, met verschuivingen tussen taakvelden binnen één programma, niet door de Raad worden vastgesteld. Deze wijzigingen, die door het college worden goedgekeurd, worden wel ter inzage aan de gemeenteraad voorgelegd.

Programmaopbouw

Alle programma's zijn volgens dezelfde indeling opgebouwd:

- Inleiding
- Bronnen
- Doelstelling (Wat willen we bereiken?)
- Activiteiten per doelstelling (Wat gaan we daarvoor doen?)
- Meetindicatoren per programma
- Verbonden partijen (waar van toepassing)
- Subsidies in programma (waar van toepassing)
- Lasten en baten per programma (Wat gaat dat kosten?)
- Bijstellingen bestaand en nieuw beleid (waar van toepassing)

Op de programmabladen zijn de bedragen in € 1.000 weergegeven.

Per programma is een set aan meetindicatoren opgenomen. Deze indicatoren zijn gekoppeld aan de doelstellingen. De set bevat een vergelijking met andere gemeenten, landelijke cijfers en onze eigen realisatie over het peiljaar. Tot slot zijn zoveel als mogelijk de streefwaarden meerjarig aangegeven.

De meetindicatoren worden door verschillende eenheden weergegeven. In het tabel is de soort eenheden genoemd zoals bedrag, percentage, aantal etc.

Programma 0 | Bestuur en ondersteuning

Inleiding

De gevolgen van de sterke groei van Veldhoven en de regio zorgen voor grote opgaven en uitdagingen op diverse terreinen.

Dat vraagt om een gezonde en flexibele organisatie (bestuurlijk en ambtelijk) die dicht bij de inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties van Veldhoven staat. En in de regio zichtbaar en actief is. Het vraagt ook om een innovatieve, betrouwbare, data gedreven en digitaal vaardige organisatie.

De gemeente Veldhoven is open, transparant en omgevingsbewust. We betrekken de samenleving en zoeken verbinding, zodat de samenleving in staat is zelf de leefomgeving mee vorm te geven. Inwoners en organisaties mogen rekenen op goede dienstverlening. Hierbij gaat het niet alleen om *wat* we leveren, maar ook om *hoe* we dat leveren. In de gemeente Veldhoven staat daarbij de vraag centraal. We staan dan ook voor toegankelijke en passende dienstverlening, waarin we inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties zo goed mogelijk helpen.

Gemeenten gaan de komende jaren uitdagende financiële tijden tegemoet. De taken die we lokaal op ons bordje krijgen, worden vanuit het Rijk niet altijd in voldoende mate financieel gecompenseerd. Het is aan ons om de gemeentelijke financiën gezond te houden en te zorgen dat de ambtelijke organisatie de opgaven en uitdagingen van nu en de toekomst aan kan.

Bronnen

- Participatie onder de Omgevingswet
- Bestuurlijke toekomstvisie gemeente Veldhoven
- Organisatievisie, Gelukkig in Veldhoven
- Visie Dienstverlening gemeente Veldhoven 2024-2027
- Visie 'Participatie die (aan)spreekt'
- Visie op gemeente Veldhoven; Groeiend en Trots

Doelstelling

0.01 Veldhoven profileert zich als een zelfbewuste gemeente met een eigen identiteit.

We weten wie we zijn en waar we naartoe willen groeien. We dragen dit actief uit naar de Veldhovense samenleving (inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties) en regionale partners en overheden.

Activiteit(en)

0.01.01 We werken aan beleid voor onze regionale positionering.

De bestuurlijke toekomstvisie dateert uit 2015. Het bestuurlijke landschap en de complexiteit van onze opgaven is sindsdien flink veranderd. Daarom herformuleren we ons beleid op de regionale positionering van Veldhoven in het grotere geheel.

0.01.02 We versterken onze strategische slagkracht.

We blijven onze sturingsinstrumenten doorontwikkelen en versterken onze lobby voor de belangen van Veldhoven in de regio en binnen Nederland.

0.01.03 We werken aan de branding van Veldhoven.

Een eenduidige en herkenbare positionering van de gemeente Veldhoven, door middel van een helder verhaal. Ook uit de Visie op Veldhoven is deze aanbeveling voortgekomen.

Doelstelling

0.02 Ontwikkeling van een samenhangend communicatie- en participatiebeleid

We stellen een eenduidig communicatiebeleid op dat zorgt voor consistente interne en externe communicatie. Daarnaast zorgen we structureel voor meer participatie structureel door een plan te ontwikkelen en te beschermen, zodat we inwoners en samenwerkingspartners actief betrekken bij beleid en uitvoering.

Activiteit(en)

0.02.01 We leggen richtlijnen voor interne en externe communicatie vast.

Dit zorgt voor een eenduidige communicatie. Denk hierbij aan tone of voice, huisstijl en communicatiekanalen.

Doelstelling

0.03 Integratie en ondersteuning van participatie in programma's en projecten

Participatie wordt een vast onderdeel van externe programma's en projecten. Wij gebruiken daarbij standaardmethoden om belanghebbenden effectief te betrekken.

Activiteit(en)

0.03.01. We integreren participatie in alle externe programma's en projecten

Om dit proces te ondersteunen, ontwikkelen we praktische en digitale instrumenten, zoals richtlijnen, formats en tools. Medewerkers worden hierin opgeleid en gefaciliteerd. Dit betekent dat standaardmethoden uit de instrumentenkoffer participatie zoals bewonersbijeenkomsten, enquêtes en digitale consultaties waar mogelijk worden toegepast.

0.03.02. We geven continue participatie een plek in onze processen.

De organisatie werkt nu met middelen uit de instrumentenkoffer participatie om onze inwoners en samenwerkingspartners te informeren en waar mogelijk laten meedenken, meewerken en meebepalen. De gemeente is vaak in gesprek met de inwoners over concrete plannen. Daarmee komen we te weten wat de samenleving van die plannen vindt. Ook kunnen we de samenleving betrekken bij die plannen. We vangen zo alleen niet op wat de wensen van de samenleving zijn over onderwerpen waar we als gemeente niet mee bezig zijn en waar we geen plannen voor maken.

Doelstelling

0.04 De gemeentelijke organisatie is flexibel, gezond en slagvaardig

Het is fijn werken bij de gemeente Veldhoven. We zijn er voor de samenleving. Naast het uitvoeren van wettelijke taken, zijn we in staat om wensen en ambities te realiseren en kunnen we inspelen op ontwikkelingen.

Activiteit(en)

0.04.01 We faciliteren leren en ontwikkelen

In 2026 starten we, volgens onze vastgestelde organisatie visie, met de uitwerking en uitvoering van het strategisch opleidingsplan, gericht op het versterken van de duurzame inzetbaarheid en professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Het plan wordt in de eerste helft van 2026 uitgewerkt in samenwerking met HR, teamleiders en andere relevante stakeholders. De focus ligt op leer- en ontwikkeltrajecten die aansluiten bij de strategische koers van de organisatie en de toekomstige competentiebehoeften.

0.04.02 We evalueren de huidige organisatiestructuur

Sinds oktober 2024 is de organisatiestructuur gewijzigd. In 2026 wordt deze structuur geëvalueerd om te beoordelen of de beoogde doelen zijn bereikt en waar eventuele aanpassingen nodig zijn.

0.04.03 We dragen zorg voor onze medewerkers, zodat iedereen op een fijne manier kan werken

We willen een aantrekkelijk en goed werkgever zijn. Hiervoor staan we in verbinding met de medewerkers en bieden we ondersteuning aan de teamleiders op gebied van HRM. Daarnaast dragen we zorg voor volledige personeelsdossiers en een adequate salarisadministratie. Tot slot bieden we medewerkers die wat extra hulp nodig hebben maatwerk oplossingen aan om hun duurzame inzetbaarheid te verbeteren.

0.04.04 We stellen een nieuwe (wettelijke) regeling op voor reiskosten woon- en werkverkeer.

Per 1 januari 2026 is het verplicht om een regeling te hebben in het kader van woon-werkverkeer zoals afgesproken in de nieuwe CAO. Hiervoor is een regeling opgesteld. In de regeling is rekening gehouden met de aspecten mobiliteit, duurzaamheid, vitaliteit en parkeer tekort.

Doelstelling

0.05 Onze dienstverlening is toegankelijk en passend

Onze Visie Dienstverlening is ons uitgangspunt. Onze inwoners, ondernemers en organisaties staan centraal (passend binnen het algemeen belang). Onze dienstverlening is toegankelijk. We zijn professioneel.

Activiteit(en)

0.05.01 We voeren het meerjarige uitvoeringsprogramma Dienstverlening uit.

In het uitvoeringsprogramma Dienstverlening staan activiteiten en projecten die bijdragen aan de ambitie uit de visie Dienstverlening. In 2026 gaan we verder met de uitvoering van dit meerjarige programma dat in 2024 gestart is.

0.05.02 We monitoren continu de klanttevredenheid van de website en balie.

Wij willen graag weten wat de inwoners van onze (digitale) dienstverlening vinden. Daarom monitoren wij dit continu en gebruiken wij de ontvangen feedback om onze (digitale) dienstverlening te verbeteren. Wij meten dit via onze website en via informatiezuilen bij de receptie en de balies. Hier kunnen inwoners hun ervaringen delen. Deze feedback, inclusief eventuele toelichtingen, gebruiken wij om informatie of processen aan te passen en te optimaliseren.

0.05.03 We voeren het tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid uit.

We gaan verder met de uitvoering van het plan van aanpak voor digitale toegankelijkheid. Hierbij richten we ons op het beheer van het landelijk dashboard toegankelijkheidsverklaringen en het verhogen van bewustwording binnen de organisatie. We laten ook de toegankelijkheid toetsen van minimaal 5 websites die onder onze verantwoordelijkheid vallen en belangrijk zijn voor onze dienstverlening en informatievoorziening.

0.05.04 We gaan verder met de acties en projecten uit het verbeterplan voor de telefonische bereikbaarheid.

In 2026 gaan we verder met de verbeteracties uit het verbeterplan voor de telefonische bereikbaarheid. We gaan ook meer inzetten op het volgen van, het signaleren en het rapporteren over de telefonische bereikbaarheid.

0.05.05 We werken aan en met een kanalenstrategie.

We realiseren ons dat er meerdere kanalen (online en offline) zijn om de inwoner te bereiken en voor de inwoner om ons te bereiken. Dit is afhankelijk van de behoefte, wettelijke eisen en de doelgroep. Dat maken we inzichtelijk en beheersbaar met een kanalenstrategie waarin we bepalen met welke dienstverlenings- en communicatiekanalen we werken en waarvoor we die inzetten. Hiervoor is een projectopdracht in 2025 opgesteld. In 2026 gaan we verder met de uitwerking van deze kanalenstrategie.

0.05.06 We optimaliseren het proces Melding Openbare Ruimte

We willen het proces 'melding openbare ruimte' gaan verbeteren. We gaan eerst een grondig onderzoek doen naar de huidige situatie zodat we weten waar de grootste verbeterpunten liggen. Dat doen we onder andere door een klantreis in beeld te brengen en de bestaande data te onderzoeken. Deze analyse wordt uitgewerkt in een advies voor de organisatie en zal worden vormgegeven in een plan van aanpak.

Doelstelling

0.06 We zijn een innovatieve, data-gedreven en digitaal vaardige organisatie met een toekomstbestendig, veilig en toegankelijk IT- en informatielandschap.

Veldhoven is een innovatieve organisatie die digitaal samenwerkt binnen een toekomstbestendig, veilig en toegankelijk IT- en informatielandschap waarin informatiebeveiliging en privacy structureel geborgd zijn. Ons IT- en informatiebeleid ondersteunt het belang van een betrouwbaar, data gedreven en digitaal vaardige organisatie. We zetten waar mogelijk innovatieve technologie in die helpt bij het bereiken van onze strategische doelen, het bieden van optimale en inclusieve dienstverlening en het creëren van maatschappelijke waarde.

Activiteit(en)

0.06.01 We stellen in 2026 een informatiebeleidsplan 2026-2030 op.

In het informatiebeleidsplan staat wat we belangrijk vinden op het gebied van architectuur, vernieuwing, veiligheid van informatie en algehele kwaliteit op het gebied van ICT en informatievoorziening.

0.06.02 We stellen vanaf 2026 een jaarlijkse 'IT (Informatietechnologie) & IV (Informatievoorziening) -volwassenheidsrapportage' op.

Het IT-, Risk- & Data-volwassenheidsrapport is een pilot-evaluatie-instrument dat ons helpt inzicht te krijgen in het huidige volwassenheidsniveau op het gebied van

Informatietechnologie, Risicomanagement en Datamanagement. We combineren hierbij verschillende losse audits tot een volwaardig rapport.

0.06.03 We ronden jaarlijks minimaal drie innovatieve pilots af.

Om een toekomstbestendige organisatie te kunnen zijn moeten we op korte termijn in kunnen spelen op innovaties in de informatietechnologie. Hiervoor willen we per jaar een drietal pilots draaien rondom trends en ontwikkelingen in de sector. Zo kunnen we snel reageren op ontwikkelingen die voor ons relevant, haalbaar en van toegevoegde waarde zijn.

0.06.04 We toetsen en verhogen daar waar nodig de digitale-vaardigheden-score van alle medewerkers en raadsleden.

We vertalen dit naar een opleidingsplan om deze structureel op de vastgestelde norm te brengen en te houden.

Doelstelling

0.07 Het financieel beleid van de gemeente is op orde

Veldhoven heeft een betrouwbaar en sterk financieel beleid. We dekken structurele uitgaven met structurele inkomsten.

Activiteit(en)

0.07.01 Voldoen aan repressief toezicht van de provincie

Voldoen aan repressief toezicht van de provincie. Dit houdt in dat tenminste het eerste (2026) of het laatste begrotingsjaar (2029) een positief structureel saldo (>0) hebben. Ook moet er een positieve algemene vrije reserve zijn voor deze jaren.

Meetindicatoren

Nr. Doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	NL	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
						Verg.		Vhvn	2025	2026	2027	2028	2029
0.01													
0.02	Klanttevredenheid balie	Rapportcijfer	Eigen gegevens	2024	-			- 8,7	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
0.02	Klanttevredenheid website	Rapportcijfer	Eigen gegevens	2024	-			- 6,9	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
0.02	Dashboard DigiToegankelijk	Status	Logius	2024	-			- E	D	C	C	C	B
0.03	Bekendheid instrumentenkoffer	% betrokkenen die op de hoogte zijn van de instrumentenkoffer participatie								70%	80%	90%	100%
0.03	Gebruik instrumentenkoffer	% betrokkenen die de instrumentenkoffer gebruiken								70%	80%	90%	100%
0.04	Formatie (BBV)	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2024	-	8,2 (excl. Houten, gegeven niet voorhanden)		7,5	7,8	7,7	7,6	7,5	7,4
0.04	Bezetting (BBV)	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2024	-	7,5 (excl. Houten, gegeven niet voorhanden)		7,3	7,8	7,7	7,6	7,5	7,4
0.04	Apparaatskosten (BBV)	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	2024	-	844 (excl. Houten, gegeven niet voorhanden)	€ 973		€ 961	€ 963	€ 967	€ 982	€ 980
0.04	Externe inhuur (BBV)	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	2024	-	20% (excl. Houten en Barendrecht gegeven niet voorhanden)	23,4%	9,7%		5,8%	5,5%	8,0%	8,1%
0.05													
0.06													
0.07	Overhead (BBV)	% van totale lasten	Eigen gegevens	2024	-	14,3% (excl. Houten, gegeven niet voorhanden)	9,0%	8,3%		10,6%	10,1%	10,7%	10,9%
0.07	Structureel sluitend	Ja/Nee	Eigen gegevens	2024	-		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
0.07	Solvabiliteitsratio	Percentage	Eigen gegevens	2024	-		37%	31%	37%	35%	30%	29%	32%
0.07	Netto schuldquote	Percentage	Eigen gegevens	2024	-		52%	64%	82%	79%	106%	118%	110%
0.07	Kengetal grondexploitatie	Percentage	Eigen gegevens	2024	-		2,3%	27%	10%	2%	-1%	4%	6%

Verbonden partijen

Omschrijving (toelichting)

Bij dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- BIZOB voor inkoopondersteuning binnen de bedrijfsvoering;
- BNG voor bankdiensten.

Wat gaat het kosten?

Budget	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Lasten	46.447	47.930	32.036	35.982	31.750	35.252
Baten	127.435	138.362	121.632	129.925	125.224	131.817
Saldo (- = nadeel)	80.988	90.432	89.596	93.943	93.474	96.565

Bijstelling bestand en nieuw beleid

Bijstelling bestand en nieuw beleid	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Bijstelling Inkoop BIZOB	-128	-128	-128	-128
Reiskostenvergoeding woon-werk verkeer	-300	-300	-300	-300
Vast-Mobiel integratie	-40	-40	-40	-40
Aanbesteding software belastingen	-30	-150	-40	-40
Aanbesteding software publiekszaken	-15	-150	-20	-20
LED verlichting plus W-install. Gemeentehuis (investering 2026: € 295, subsidie DuMaVa: € 61)	8	-16	-15	-15
ICT budget voor O-prognose gebouwenbeheer	-15	-15	-15	-15
Voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen	-55	0	0	0
Branding Veldhoven	-25	0	0	0
Strategische slagkracht	-20	-20	-20	-20
Nulmeting digitale vaardigheden organisatie en raadsleden	-50	0	0	0
Instrumentenkoffer Participatie	-20	-20	-20	-20
OZB (niet-woningen)	0	157	473	787
Omzetten catering	-72	-72	-72	-72
Dekkingsreserve VRI	0	0	0	94
Dekkingsreserve Sondervick 30	0	0	0	15
Actualisatie beheerplan maatschappelijk vastgoed	-111	-111	-111	-111
Verspreid liggende terreinen	10	10	10	10
Stelpost onvoorzien	75	75	75	75
Verhoging stelpost BCF-plafond gemeentefonds	150	150	150	150
Vormen reserve gebiedsontwikkeling Citycentrum (2027: € 6.000) ten laste van de algemene vrije reserve	0	0	0	0
Saldo (- = nadeel)	-638	-630	-73	350

Bijstelling inkoop BIZOB

De gemeente Veldhoven werkt samen met BIZOB voor het inkopen van diensten en producten. Door deze samenwerking zijn er meer inkooptrajecten nodig en zijn de

uurtarieven hoger geworden. Dit zorgt voor extra kosten.

In de eerste bestuursrapportage van 2025 is besloten om alleen de kostenstijging binnen het sociaal domein structureel te verhogen. In de begroting wordt nu ook rekening gehouden met de verwachte extra kosten voor andere inkooptrajecten. Deze kosten bedragen structureel € 128 per jaar.

Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer

Vanaf 1 januari 2026 moeten gemeenten volgens de nieuwe cao een regeling maken voor woon-werkverkeer. De gemeente Veldhoven heeft hiervoor een regeling opgesteld. Deze is gebaseerd op afspraken die zijn gemaakt met de medezeggenschap over mobiliteit, duurzaamheid, vitaliteit en het tekort aan parkeerplekken.

De kosten zijn berekend op basis van hoe medewerkers nu reizen. Daarbij is ook rekening gehouden met de verwachting dat meer mensen door deze regeling kiezen voor actief en duurzaam vervoer, zoals fietsen of het openbaar vervoer. De verwachte structurele kosten zijn € 300 per jaar.

Vast-Mobiel integratie

Sinds 2024 heeft elke medewerker van de gemeente Veldhoven een smartphone van de gemeente. Deze telefoons zijn niet verbonden met het vaste telefoonnetwerk. Ook Microsoft Teams werkt los van de telefooncentrale. Daardoor is het lastig om medewerkers goed telefonisch bereikbaar te houden.

In 2025 onderzoekt de gemeente een oplossing waarbij vaste en mobiele telefonie worden samengevoegd. Dit heet 'vast-mobiel integratie'. We verwachten dat we in 2026 kunnen starten met het invoeren van deze oplossing. Hiervoor is extra geld nodig.

De integratie is belangrijk, omdat de huidige applicatie niet goed werkt met mobiele telefoons. Dit maakt het moeilijk voor medewerkers om flexibel en goed bereikbaar te zijn, vooral nu hybride werken steeds vaker voorkomt. Ook het Klantcontactcentrum (KCC) heeft een oplossing nodig waarbij vaste en mobiele telefonie goed samenwerken. Zo kunnen we inwoners sneller en beter helpen.

De huidige applicatie voldoet technisch niet meer aan de eisen van deze tijd. Daarom is een nieuwe aanbesteding nodig. We moeten rekening houden met structureel hogere kosten van € 40 per jaar. De nieuwe oplossing is toekomstbestendig, makkelijk uit te breiden en gebruiksvriendelijk.

Aanbesteding software belastingen

De gemeente Veldhoven gebruikt de applicaties Key2Belastingen en Key2Waarderen voor belangrijke taken zoals het innen van belastingen, het bepalen van belastingbedragen, het verlenen van kwijtschelding en het uitvoeren van de Wet WOZ.

Deze applicaties ondersteunen de Basisregistratie WOZ. Dit is een belangrijk register met gegevens over de waarde van woningen en bedrijfspanden. Ook staan er adresgegevens, kadastrale informatie en gegevens van eigenaren in. Overheidsinstanties gebruiken deze gegevens voor het heffen van belastingen.

De applicatie Key2Waarderen is verouderd. Dit zorgt voor problemen in het werkproces en de dienstverlening. Daarnaast lopen de contracten voor beide applicaties af. Daarom is een nieuwe aanbesteding nodig.

In 2026 voert de gemeente een marktverkenning uit en rondt zij de aanbesteding af. In 2027 worden de nieuwe applicaties geïmplementeerd. Voor 2026 is € 30 nodig voor de voorbereiding en aanbesteding. In 2027 zijn de kosten voor de invoering € 150. Hierbij is uitgegaan van de vervanging van één applicatie.

Door technologische ontwikkelingen zoals werken in de cloud en SaaS, verwachten we dat het nieuwe onderhoudscontract duurder wordt. Vanaf 2028 is hiervoor € 40 aan extra structurele kosten opgenomen in de begroting.

De nieuwe oplossing is toekomstbestendig, schaalbaar en gebruiksvriendelijk.

Aanbesteding software publiekszaken

De gemeente Veldhoven gebruikt de applicatie Key2Burgerzaken/Centric Burgerzaken voor het registreren en beheren van persoonsgegevens. Deze applicatie is belangrijk voor

de Basisregistratie Personen (BRP). Het huidige contract loopt af, waardoor een nieuwe aanbesteding nodig is. Zo kunnen we zorgen dat de registratie en dienstverlening goed blijven werken.

In 2026 worden de kosten voor de marktverkenning en aanbesteding opgenomen. Dit is € 15. In 2027 volgen de kosten voor het invoeren van de nieuwe applicatie. Deze zijn € 150.

Door technologische ontwikkelingen, zoals werken in de cloud en SaaS, verwachten we dat het nieuwe onderhoudscontract duurder wordt dan het oude. Daarom is vanaf 2028 € 20 aan extra structurele kosten opgenomen in de begroting.

De nieuwe oplossing is toekomstbestendig, veilig en gebruiksvriendelijk.

LED verlichting plus W-install. Gemeentehuis (DUMAVA) (investering 2026: € 234)

Voor de actualisatie van Meiveld 1 (LED verlichting en warmte installatie), wordt € 295 geïnvesteerd in 2026. Een deel van de investering wordt gedekt met de DuMaVa subsidie, € 61. Als de werkzaamheden niet uitgevoerd worden, moeten we het reeds ontvangen subsidie bedrag terug geven aan de RVO. Het gemeentehuis is een grootverbruiker in gas, met een hoge CO2 uitstoot. Door deze werkzaamheden uit te voeren, draagt de gemeente bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen. Deze klimaatdoelstellingen stellen dat de gemeente in 2030 55% CO2 moet reduceren. Daarnaast zorgen de aanpassingen voor een betere energie-efficiëntie.

ICT budget voor O-prognose gebouwenbeheer

Het huidige ICT-budget voor het programma O-prognose is niet voldoende. Daarom is een structurele bijstelling nodig van € 15 per jaar voor softwarelicenties.

Deze software is belangrijk voor het efficiënt beheer van gemeentelijke gebouwen. Met O-prognose kan de gemeente beter plannen en sturen op onderhoud en gebruik van gebouwen.

Vorbereiding gemeenteraadsverkiezingen

In de huidige begroting is geen geld gereserveerd voor de wisseling van de gemeenteraad. Deze wisseling gebeurt elke vier jaar, en staat opnieuw gepland in 2026. De kosten hiervoor zijn incidenteel € 55. Dit bedrag is nodig voor activiteiten zoals het Kieskompas Veldhoven, een heissessie voor de nieuwe raad, een afscheid voor vertrekkende raadsleden en het organiseren van trainingen en sprekers. Het is belangrijk om deze kosten mee te nemen in de begroting, zodat de overgang goed verloopt en de nieuwe raad goed van start kan gaan.

Branding Veldhoven

De gemeente Veldhoven wil haar profilering verbeteren. Daarom wordt er een strategische brandingstrategie opgezet en verankerd. Dit helpt om duidelijker te laten zien waar Veldhoven voor staat en wat de gemeente belangrijk vindt.

De eenmalige kosten voor dit project zijn € 25.

Strategische slagkracht

Om het werkveld Strategie goed uit te kunnen voeren, is een structureel budget van € 20 per jaar nodig.

Dit budget is nodig voor werkzaamheden zoals:

- het volgen en analyseren van ontwikkelingen,
- het verbeteren van sturingsinstrumenten,
- het schrijven en vormgeven van rapportages,
- strategische en bestuurlijke ondersteuning,
- en het behartigen van de belangen van Veldhoven via lobbyactiviteiten.

Nulmeting digitale vaardigheden organisatie en raadsleden

Digitale processen zijn de basis van bijna alle gemeentelijke diensten. Daarom is het belangrijk dat medewerkers en raadsleden voldoende digitale vaardigheden hebben. In het coalitieakkoord benadrukt de gemeente Veldhoven het belang van digitalisering. Dit

helpt om als gemeente efficiënt, toegankelijk en veilig te werken.

Om iedereen mee te laten doen, zet de gemeente in op goede ondersteuning en toegankelijkheid – zowel digitaal als fysiek.

Een nulmeting van digitale vaardigheden laat zien waar we als organisatie staan, wat beter kan en waar extra training nodig is. Zo zorgen we ervoor dat niemand achterblijft in de digitale ontwikkeling. Ook kunnen opleidingsbudgetten dan gericht worden ingezet, in plaats van versnipperd.

Het toetsen en verbeteren van digitale vaardigheden is geen luxe, maar een randvoorwaarde om onze taken goed en toekomstbestendig uit te voeren.

Voor dit project is een eenmalig budget van € 50 nodig.

Instrumentenkoffer Participatie

De gemeente Veldhoven wil inwoners en partners betrekken bij maatschappelijke onderwerpen, ook als daar nog geen programma of project voor is. Daarom wordt er € 20 per jaar gereserveerd.

Dit budget wordt gebruikt voor het organiseren van bijeenkomsten, het maken van visuele communicatie, het inzetten van participatie-instrumenten en het voeren van campagnes via (sociale) media. Het doel is om inwoners en partners te activeren om mee te denken en mee te doen bij brede, overkoepelende thema's.

OZB (niet-woningen)

Op basis van de financiële situatie in 2025 stelt de gemeente Veldhoven voor om de ozb-tarieven voor Niet-Woningen (eigendom en gebruik) extra te verhogen, naast de jaarlijkse indexering.

Voor Woningen stijgen de tarieven alleen met de indexering. Dit heeft weinig invloed op de woonlasten. De extra verhoging voor Niet-Woningen heeft géén effect op de woonlasten van inwoners.

ASML betaalt 61% van de ozb-opbrengsten voor Niet-Woningen. De overige 39% komt van andere ondernemers. Een extra verhoging heeft geen negatieve invloed op het vestigingsklimaat. De tarieven blijven namelijk lager dan in omliggende gemeenten.

Daarom stelt de gemeente voor om de verhoging in stappen uit te voeren:

In 2026 geen verhoging, 2027 een verhoging van 2% (€ 157), 2028 een verhoging van 6% (€ 473) en vanaf 2029 een verhoging van 10% (€ 787).

Omzetten catering

In februari 2025 heeft het college het voorstel 'Toekomst catering/faciliteiten gemeentehuis' goedgekeurd. Hierin staat dat de gemeente de catering in het gemeentehuis weer zelf wil gaan doen. Daarvoor willen we 2 medewerkers (2 fte) in dienst nemen. Op dit moment huren we het cateringpersoneel in. Dat heeft een paar nadelen:

- Inhuur is vaak duurder dan eigen personeel.

- We hebben minder invloed op wie er werkt.

Hoewel we nu tevreden zijn over het ingehuurde personeel, mogen we hun contracten niet verlengen vanwege de aanbestedingsregels.

Om de catering weer zelf te kunnen doen, is een extra budget van € 72 per jaar nodig.

Dekkingsreserve VRI en Sondervick 30

Deze reserve is bedoeld om de kapitaallasten te betalen. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar programma 2.

Actualisatie beheerplan maatschappelijk vastgoed

De gemeente Veldhoven beheert en onderhoudt maatschappelijk vastgoed, zoals scholen, buurthuizen en sportaccommodaties. In het beheerplan staat hoe het onderhoud de komende jaren wordt uitgevoerd. Het vorige plan is verlopen. Daarom wordt er nu een nieuw plan vastgesteld, dat loopt tot en met 2029.

Om dit goed uit te voeren, is een structurele bijstelling van € 111 per jaar nodig.

Verspreid liggende terreinen

Uit onderzoek van een extern bureau blijkt dat dit budget, op basis van de realisatie van afgelopen jaren, structureel niet volledig nodig is. We verlagen het met € 10, zonder effect op onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Stelpost onvoorzien

Uit onderzoek van een extern bureau blijkt dat dit budget, op basis van de realisatie van afgelopen jaren, structureel niet volledig nodig is. We verlagen het met € 75, zonder effect op onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Verhoging stelpost BCF-plafond gemeentefonds

Gemeenten kunnen de betaalde btw terugvragen via het BTW-compensatiefonds (BCF). Dit fonds heeft een jaarlijks maximum. Als er meer wordt teruggevraagd dan beschikbaar is, betaalt het gemeentefonds het verschil. Als er minder wordt teruggevraagd, gaat het overgebleven bedrag terug naar het gemeentefonds.

De verwachting is dat er de komende jaren geld overblijft in het BCF. Gemeenten mogen hier rekening mee houden in hun meerjarenbegroting. In 2024 bleef er € 332 miljoen over. Voor Veldhoven betekent dit een voordeel van ongeveer € 750.

Uit voorzichtigheid is in de meicirculaire 2025 een bedrag van € 600 opgenomen. Dit is ook verwerkt in de bestuursrapportage II 2025. Onderzoeksbureau BMC adviseert om het volledige bedrag van € 750 op te nemen. Dit levert € 150 extra op, maar brengt ook een iets groter risico met zich mee. Dit bedrag is nu structureel opgenomen in de begroting.

Vormen reserve gebiedsontwikkeling Citycentrum

Zie toelichting programma 3

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Lokale heffingen	18.384	18.189	18.822	20.074	21.791	23.567
2 Algemene uitkering gemeentefonds	88.303	92.631	94.666	98.018	99.082	103.635
3 Dividend	75	75	75	75	75	75
4 Saldo financieringsfunctie	-51	-402	-51	-349	-116	-168
5 Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	106.711	110.493	113.512	117.818	120.832	127.109

Overhead

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Lasten overhead	18.160	20.967	20.367	20.611	20.427	20.726
2 Baten overhead	-670	-107	-61	-62	-63	-64
3 Doorbelasting overhead	-1.403	-1.295	-1.624	-1.630	-1.537	-1.560
Totaal overhead	16.087	19.565	18.682	18.919	18.827	19.102

Geraamd bedrag voor onvoorzien

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Stelpost onvoorziene uitgaven	0	160	90	94	98	102
Totaal onvoorzien	0	160	90	94	98	102

Overzicht vennootschapsbelasting

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Vennootschapsbelasting	624	1.697	0	0	0	0
Totaal vennootschapsbelasting	624	1.697	0	0	0	0

Programma 1 | Veiligheid

Inleiding

De zorg voor veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Die verantwoordelijkheid dragen we samen met onze (keten)partners. Veiligheid is veelomvattend en gaat om zaken waar inwoners dagelijks (bewust en onbewust) mee te maken krijgen. Denk daarbij aan veiligheid tijdens evenementen of de wetenschap dat de brandweer op tijd arriveert bij een brand. Maar ook vervelende zaken zoals fietsendiefstal, woninginbraak, geweldpleging, ondermijning en jeugd-, woon- of drugsoverlast. Veiligheid is een randvoorwaarde voor een aantrekkelijke woon-, werk- en leefgemeente en voor een goede economische en sociale ontwikkeling van Veldhoven.

Om dit te bereiken, werken wij vanuit een gezamenlijke visie: wij willen een aantrekkelijke gemeente zijn waar inwoners, bedrijven en bezoekers zich thuis en veilig voelen. Daarbij kiezen we voor een aanpak met een goede balans tussen preventie, zorg en repressie. Wij vinden voorkomen beter dan genezen. Samenwerken is hierbij het belangrijkste. Inwoners, bedrijven, organisaties en veiligheidspartners zijn actief en helpen mee aan een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving. Inwoners zijn zelf- en samenredzaam en waar nodig springt de lokale overheid bij. Daarnaast heeft men vertrouwen in de lokale overheid en staan we als gemeente dichtbij onze inwoners en ondernemers. Op het gebied van veiligheid opereren wij als een eenheid, met aandacht voor de lokale verschillen.

Hierbij zijn de volgende punten leidend:

- We werken aan veiligheid vanuit de eigen kracht van onze inwoners;
- We zorgen voor een overheid die snel, daadkrachtig en betrouwbaar handelt;
- We benutten de mogelijkheden van data gedreven werken;
- We zorgen voor een balans tussen preventie, zorg en repressie (praten waar het kan en doorpakken waar het moet);
- We hebben een intensieve samenwerking op zorg en veiligheid;
- We hanteren een wijk- en persoonsgerichte aanpak;
- Inwoners zijn zelf- en samenredzaam waar dit kan.

Als gemeente hebben we zowel een regisserende, faciliterende als uitvoerende rol. Binnen de veiligheidsthema's (High Impact Crime, Ondermijning, Digitale Veiligheid, Zorg en Veiligheid en Fysieke Veiligheid) stellen we prioriteiten. Alle thema's pakken we integraal met onze partners aan. Het succes van de aanpak? De incidenten die nooit zullen plaatsvinden, en de goede samenwerking met onze partners om incidenten te voorkomen.

Bronnen

www.waarstaatjegemeente.nl

Regionaal veiligheidsplan Oost-Brabant 2023-2026

Integraal Veiligheidsplan Basisteam de Kempen 2023-2026

Doelstelling

1.01 Bijdrage aan het veiligheidsgevoel en -beleving van onze inwoners.

Inwoners en ondernemers van Veldhoven moeten met een veilig gevoel in hun wijk of buurt kunnen leven en ondernemen. Om dit veiligheidsgevoel te verbeteren, wordt ingezet op een aantal onderdelen:

- een verdere afname van de criminaliteit;

- een verdere afname van incidenten en verstoringen van de openbare orde;
- een verbeterde verankering van veiligheid in buurten en wijken;
- een goede samenwerking, waarin we met ketenpartners een gezamenlijke focus hebben. Hierbij zoeken we steeds weer de balans tussen preventie waar het kan en repressie waar nodig.

Activiteit(en)

1.01.01 Uitvoering geven aan het uitvoeringsplan veiligheid 2025-2026

Op niveau van Basisteam de Kempen wordt periodiek een uitvoeringsplan veiligheid vastgesteld voor een termijn van twee jaar. Dit plan beschrijft alle prioriteiten die de acht gemeenten, Openbaar Ministerie (OM) en politie met hebben afgesproken. Jaarlijks evalueren we de gestelde doelen en activiteiten en stellen we bij waar dit nodig is.

1.01.02 Buurtpreventie en wijkgericht werken blijvend doorontwikkelen met (keten)partners en vanuit de gemeente ondersteunen, waar noodzakelijk.

Veldhoven werkt samen met partners aan de leefbaarheid en veiligheid van de wijken. Integratie Veiligheid participeert actief met zorgpartners, politie en Cordaad Welzijn. Er wordt samenwerking gezocht om preventief op te treden. Daarnaast acteren we actief in wijken waar maatregelen nodig zijn op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. Het kan hier gaan om het maken van wijkanalyses of bijvoorbeeld het inzetten van bestuurlijke maatregelen als de situatie daarom vraagt.

1.01.03 Doorontwikkelen van branche-keurmerken op het vlak van veilig uitgaan, veilig sporten, veilige winkelgebieden en veilige bedrijventerreinen.

We werken met de verschillende branches samen om de (beleving van) veiligheid te verbeteren. We halen actief informatie op en luisteren naar waar binnen de branches behoefte aan is en zetten op die manier gezamenlijke acties uit.

1.01.04 Ontwikkelen en inzetten van (trend)analyse op het gebied van veiligheid, ter bevordering van de veiligheidsbeleving in Veldhoven.

Vanuit veiligheid denken we mee met interne stakeholders en adviseren we over veiligheidsvraagstukken. Denk hierbij aan ontwikkelopgaven rondom bedrijventerreinen en het inrichten van de fysieke leefomgeving. Daarnaast benutten we periodieke informatiebronnen om gerichte acties te plegen om de veiligheid binnen Veldhoven te vergroten.

Doelstelling

1.02 Het voorkomen en verminderen van veel voorkomende criminaliteit met aandacht voor verschillende (kwetsbare) doelgroepen.

Op het gebied van preventie, willen wij meer aandacht besteden aan het goed informeren van onze inwoners en ondernemers als het gaat om thema's als woninginbraken, geweld en woonoverlast. Op het gebied van digitale criminaliteit gaan we programma's inzetten om inwoners en ondernemers bewuster te maken van de gevaren van digitale criminaliteit en tips geven over hoe dit te voorkomen. Het doel: op al deze thema's een daling realiseren. Dit kan in de vorm van preventieve communicatie maar ook door het organiseren van preventiedagen waar actief contact wordt gezocht met de inwoner en ondernemers.

Activiteit(en)

1.02.01 Gerichte activiteiten ontwikkelen en inzetten ter bevordering van de weerbaarheid van inwoners, ondernemers en organisaties en het kunnen signaleren van

veel voorkomende criminaliteit.

Ter preventie willen we veel aandacht besteden aan activiteiten die bijdragen aan het weerbaarder maken van onze inwoners. Dit doen we concreet met voorlichting, zoals campagnes en informatiebijeenkomsten. Die kunnen gaan over incidentele thema's, maar ook de (jaarlijks) terugkerende thema's als het Donkere Dagen Offensief (DDO) en oplichting aan de deur.

1.02.02 Bij strafrechtelijke overtredingen ook kijken of bestuurlijke maatregelen gepast en/of nodig zijn.

Justitie is verantwoordelijk voor strafrechtelijke vervolging en de gemeente streeft ernaar de impact van incidenten te verkleinen voor de leefomgeving. In dat kader kan de gemeente bestuursrechtelijk optreden door bijvoorbeeld een woning te sluiten bij het aantreffen van drugs of door op te treden tegen overlast gevende personen.

Doelstelling

1.03 Het voorkomen, verstoren en stoppen van ondermijnende criminaliteit.

Ondermijnende criminaliteit zorgt voor een vermenging van de onderwereld (criminelen) met de bovenwereld (de samenleving). Daarmee is ondermijnende criminaliteit een minder zichtbare vorm van criminaliteit. Toch heeft die grote gevolgen en impact voor de samenleving in zijn geheel. Ondermijnende criminaliteit creëert gevaarlijke situaties, bijvoorbeeld brand- en explosiegevaar, afpersing, intimidatie met geweld of milieuschade. Ondermijning zorgt ook voor oneerlijke concurrentie ten opzichte van onze inwoners, ondernemers en organisaties. Door deze criminaliteit zichtbaar te maken, kunnen we effectief de genoemde methodes (voorkomen, verstoren en stoppen) in de praktijk brengen.

Activiteit(en)

1.03.01 Inzetten van informatie en datagedreven werken om de aanpak van ondermijning te versterken.

Om effectiever te worden in de aanpak van ondermijning willen we meer inzetten op informatie- en datagestuurde werken. Dit doen we onder andere met een nieuw zaaksysteem waarmee data geanalyseerd kan worden. Veiligheid heeft als ambitie om de signalen die binnenkomen te analyseren en zo nodig daarop te acteren.

1.03.02 Inzetten op vroegsignalering ter voorkoming van jonge aanwas.

Onder het mom van 'voorkomen is beter dan genezen' zetten we actief in op vroegsignalering. We streven ernaar om vroegtijdig aangehaakt te zijn vanuit veiligheid en samen met (zorg)partners bij situaties in de praktijk met een voedingsbodemp voor (ondermijnende) criminaliteit. Daarmee proberen we jongeren en jongvolwassenen te ondersteunen en begeleiden om op het rechte pad te blijven.

1.03.03 Het creëren van een gezamenlijke aanpak op doorgroeiers en (potentiële) probleemlocaties.

Naast de inzet op vroegsignalering, zetten we stevig in op doorgroeiers: jongeren en jongvolwassenen die helaas al te veel in aanraking zijn gekomen met ondermijnende criminaliteit. Hen proberen we onder stevige regie van zorg- en veiligheid op het juiste pad te krijgen. Aandachtspunt voor veiligheid zijn daarbij potentiële probleemlocaties. Hier sturen we actief op met partners zoals politie en Cordaad.

1.03.04 Ontwikkelen en uitrollen van een opleidingsplan voor interne en externe partners ter bevordering van kennis en expertise rondom ondermijning.

Om interne- en maatschappelijke partners effectief te laten zijn in het herkennen van ondermijnende criminaliteit en handelingsperspectief te bieden, zetten we in op een opleidingsplan dat aansluit bij deze behoefte. Zij kunnen hieraan deelnemen en we promoten dit actief.

1.03.05 Aandachtsgebieden in kaart brengen op het vlak van ondermijning en hier gerichte acties op uitvoeren.

We willen gerichte acties uitvoeren op aandachtsgebieden voor ondermijnende criminaliteit. Denk hierbij aan preventieve actiedagen op bedrijventerreinen of in het buitengebied.

1.03.06 We onderzoeken de mogelijkheden om bestuurlijk afpakken in te zetten.

We verkennen op welke wijze gemeente Veldhoven bestuurlijk afpakken kan inzetten om openstaande vorderingen te innen en criminelen te raken. Dit is veelal in hun vermogen. Hierbij valt ook te denken aan het opwerpen van barrières om vergunningen in te trekken, juist een vergunningplicht op te leggen of het uitvoeren van controles.

Doelstelling

1.04 De impact van complexe zorg- en veiligheidsproblematieken zo beperkt mogelijk houden voor de samenleving.

Onder complexe zorg- en veiligheidsproblematieken vallen meerdere onderwerpen:

- personen met onbegrepen gedrag
- jeugdproblematiek
- maatschappelijke onrust
- polarisatie en radicalisering
- woonoverlast
- nazorg ex-gedetineerden
- criminele familienetwerken

In deze veiligheidsthema's zien we als trend een toename in de complexiteit van de casussen en een afname in mogelijkheden om deze zaken op een goede manier op te lossen. Veldhoven streeft naar een juiste balans tussen preventie, repressie en zorg. We kijken daarbij binnen alle domeinen en denken vanuit de bedoeling en de leefwereld van onze kwetsbare inwoners. Het is van belang om met elkaar voorwaarden te creëren waardoor iemand fijn kan wonen en leven, zonder dat de buurt overlast ervaart. We praten waar het kan en pakken door waar het moet, in samenspraak met onze partners.

Activiteit(en)

1.04.01 Gemeente Veldhoven heeft in 2026 alle netwerkstructuren ingericht en werkt volgens afgesproken werkwijzen op zowel groepsniveau, als individueel niveau aan casuïstiek omtrent jeugd, zorg & veiligheid, maatschappelijke onrust, familienetwerken

Veiligheid en zorg werken intensief samen om de best passende interventies te doen. Daarbij werken we per veiligheidsthema samen met de betrokken netwerkpartners. We kijken per casus wat nodig is en welke professionals betrokken moeten zijn. Dit doen we onder een vaste netwerkstructuur met afspraken.

1.04.02 Meldroutes en meldpunten onder de aandacht brengen/houden en terugkoppelen aan melders wat met meldingen wordt/is gedaan.

Terugkoppeling wat er met meldingen is gedaan verdient continue aandacht. Nu de basis van de netwerkstructuren staat, moeten we de meldingsbereidheid vasthouden en vergroten. Daarbij speelt een juiste terugkoppeling aan de melder een grote rol.

1.04.03 We werken volgens de bedoeling en passen maatwerk toe, waar mogelijk.

In ons werk kijken wij naar het beoogde effect van onze werkzaamheden en toetsen wij ook aan wet- en regelgeving. We sluiten aan op de leefwereld van onze inwoners en passen maatwerk toe.

Doelstelling

1.05 We zorgen voor een veilige fysieke leefomgeving.

We zijn onderdeel van de regionale crisisbeheersingsorganisatie. Hierbij werken wij regionaal samen met de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost aan bestaande en veranderende fysieke veiligheidsvraagstukken. De veranderende vraagstukken (zoals vergrijzing, klimaatverandering, geopolitieke onrust, gezondheidscrisis, dreiging van terrorisme en extreem geweld) vragen om het actueel houden en doorontwikkelingen van onze crisisorganisatie en het zelf- en samenredzaam maken van onze inwoners. Verder beschikt Veldhoven over een goede brandweezorg die altijd adequaat optreedt.

Activiteit(en)

1.05.01 Het (door)ontwikkelen en het paraat houden van de gemeentelijke crisisorganisatie.

Wij geven samen met de veiligheidsregio invulling aan de crisisorganisatie. Op gemeentelijk niveau sluiten we hierbij aan en zorgen we dat de lokale activiteiten en processen op orde zijn en blijven. Daarbij organiseren we jaarlijkse oefeningen om medewerkers en partners opgeleid en getraind te houden, zodat zij weten wat van hen verwacht wordt in het geval van een (groot) incident, ramp of crisis.

1.05.02 Samen met de 21 gemeenten binnen de VRBZO sturen we actief op een veilige fysieke leefomgeving voor inwoners van Veldhoven.

Jaarlijks kijken we samen met de 21 gemeenten binnen de veiligheidsregio Brabant Zuidoost naar het beleid dat nodig is. Veldhoven heeft periodiek gesprekken en zet zichzelf ook actief in om er zorg voor te dragen dat een veilige fysieke leefomgeving wordt gewaarborgd. Concreet aandachtsgebied is het thema maatschappelijke weerbaarheid.

Meetindicatoren

Nr. doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
					NL	Vergelijk	Vhvn	2025	2026	2027	2028	2029
1.01	Winkeldiefstallen (BBV)	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	21,7	13,26	7,26	5,76	4,26	4,26	4,26	
1.01	Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag (BBV)	Per 10.000 inwoners	CBS/politie	2024	40,18	31,13	24,77	23,18	21,59	20,00	18,74	16,82
1.01	Diefstal en inbraak bij bedrijven	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	6,87	4,8	6,83	6,30	5,80	5,30	4,80	4,30
1.01	Ervaren geluidshinder	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	51,15	45,36	37,59	35,65	33,71	31,77	29,83	27,89
1.01	Diefstal van brom-, snor, fietsen	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	54,53	29,13	47,62	43,02	38,42	33,82	29,22	24,62
1.02	Diefstal en inbraak uit woning (BBV)	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	12,46	11,26	9,82	9,46	9,10	8,74	8,38	8,02
1.02	Verwijzingen Halt (BBV)	Per 1.000 inwoners	Halt	2024	11	9	12	11,25	10,50	9,75	9,00	8,25
1.02	Geweldsmisdrijven (BBV)	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	2,35	1,46	1,92	1,81	1,69	1,58	1,46	1,35
1.02	Levensdelicten	per 10.000 inwoners	Politie	2024	1,4	0,88	1,07	1,02	0,97	0,92	0,87	0,83
1.02	Overval	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	0,3	0,15	0	0	0	0	0	0
1.02	Straatroof	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	1,57	0,51	0	0	0	0	0	0
1.02	Aantasting lichamelijke integriteit	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	13,52	9,59	9,4	9,35	9,30	9,25	9,20	9,15
	- Bedreiging;											
	- Mishandeling				22,35	15,26	15,16	15,13	15,10	15,07	15,04	15,01
	- Openlijk geweld (persoon)				2,35	1,46	1,92	1,81	1,69	1,58	1,46	1,35
1.02	Zedenmisdrijven	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	5,01	4,14	3,2	2,97	2,73	2,49	2,26	2,02
1.03	Drugsdelicten: drugsvervaardiging, -handel en -bezit	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	8,02	5,1	4,48	4,33	4,17	4,01	3,86	3,71
1.04	Veilig Thuis-meldingen (ex)partnergeweld	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	28,3	20,4	19,2	18,90	18,60	18,30	18,00	17,70
1.04	Veilig Thuis-meldingen kindermishandeling	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	37	30,7	30,1	29,95	29,80	29,65	29,50	29,35
1.04	Politieregistraties overlast door verward persoon	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	83,5	65,58	60,22	58,88	57,54	56,20	54,86	53,52
1.04	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2024	0,4	0,3	0,4	0,38	0,35	0,33	0,30	0,28
1.04	Politieregistraties overlast jeugd	Per 10.000 inwoners	Politie	2024	49,99	48,14	57,87	55,44	53,01	50,58	48,15	45,72
1.05	Gemelde incidenten bij de brandweer	Per 10.000 inwoners	Waarstaatjegemeente	2024	74	61,4	58,5	57,77	57,04	56,31	55,58	54,85

Verbonden partijen

Bij dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Veiligheidshuis;
- GGD Brabant-Zuidoost;
- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost;
- Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Wat gaat dat kosten?

Budget	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Lasten	4.432	4.602	4.609	4.782	4.869	4.965
Baten	380	91	98	98	99	99
Saldo (- = nadeel)	-4.052	-4.511	-4.511	-4.684	-4.770	-4.866

Bijstelling bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Verhoging gemeenschappelijkeregeling bijdrage Veiligheidsregio	0	-111	-111	-111
Saldo (- = nadeel)	0	-111	-111	-111

Hogere bijdrage Veiligheidsregio

De Veiligheidsregio is bezig met het uitvoeren van de bestuursopdracht om de organisatie te verbeteren. Dit is nodig om te voldoen aan wet- en regelgeving. De organisatie heeft nu te weinig slagkracht, zowel in normale situaties als bij crisissen. Dit zorgt voor veel druk op medewerkers en brengt de continuïteit van het werk in gevaar. Het algemeen bestuur heeft de directie opdracht gegeven om een plan te maken om de organisatie te verbeteren. Voor het uitvoeren van dit plan is extra geld nodig. Met een wijziging van de begroting 2025 is hiervoor in 2025 en 2026 geld beschikbaar gesteld. In deze begroting worden de middelen meerjarig vanaf 2027 opgenomen.

Programma 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat

Inleiding

Mensen verplaatsen zich over allerlei afstanden, om verschillende redenen, op diverse tijdstippen en met verschillende vervoermiddelen. Mobiliteit stopt niet bij de gemeentegrens. We werken daarom structureel regionaal samen. Daarin komen strategische en tactische ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit aan de orde, maar ook de relatie van bereikbaarheid met het verbeteren van ons leef-, woon- en vestigingsklimaat.

We investeren steeds meer in andere en duurzamere vormen van mobiliteit. De geleidelijke overgang naar duurzame mobiliteit vraagt om een nieuwe verdeling van de ruimte over voetgangers, fietsers, openbaar vervoer en auto's. Door vooruit te kijken zijn we beter voorbereid op ontwikkelingen in de toekomst. Dit alles wordt 'de transitie duurzame mobiliteit' genoemd. Gelijktijdig draagt duurzame mobiliteit bij aan een gezonde leefomgeving en leefvorm. Wie meer gebruikmaakt van fiets, openbaar vervoer en zich te voet voortbeweegt, zorgt voor een betere luchtkwaliteit en fysieke gezondheid. Plannen voor wonen, werken en bereikbaarheid stellen we in samenhang op. De hieruit voortkomende plaatselijke en regionale maatregelen sluiten we op elkaar aan. Daarnaast richten we ons ook lokaal op de integrale verbinding met de onderwerpen als welzijn, gezonde groei en duurzame toekomst.

In december 2023 is de Mobiliteitsvisie Veldhoven 2040 door de gemeenteraad vastgesteld. In de Mobiliteitsvisie is aangegeven dat Veldhoven voor grote opgaven staat op het gebied van mobiliteit. De uitdaging is daarbij niet alleen om Veldhoven bereikbaar te maken en te houden, maar om er ook voor te zorgen dat Veldhoven een fijne plek is om te wonen, werken en recreëren. Dat kan niet als we blijven doen wat we altijd deden. Een mobiliteitstransitie is noodzakelijk.

We gebruiken beschikbare data en moderne technieken (Smart Mobility), die ons helpen bij de opgaven waar we voor staan. Daarnaast helpen ze ons bij een objectieve monitoring en/of toetsing.

Daarnaast blijven we in de komende jaren werken aan het op peil houden en verbeteren van de bereikbaarheid van Veldhoven en het verbeteren van de verkeersveiligheid. Dit doen we binnen de kaders van de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant, de regionale mobiliteitsvisie MRE, het actuele Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan, de Mobiliteitsvisie Veldhoven 2040 en het nog vast te stellen Mobiliteitsprogramma en uitvoeringsplan. Ook de Omgevingsvisie en het maatregelenpakket De Run, Project Beethoven en de Brainportdeal infrastructuur 2022 zijn een belangrijke leidraad. Onze aanwezige infrastructuur onderhouden we goed. De wegen zijn door weggebruikers veilig en makkelijk te gebruiken. Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader Openbare Ruimte (IMBK) en de beheerplannen zijn handvatten bij de uitvoering van dit onderhoud.

Bronnen

Integraal Maatschappelijk BeheerKader openbare ruimte (IMBK)
Bereikbaarheidsagenda
Gemeentelijk Verkeers-en VervoersPlan-(GVVP)
Maatregelenpakket de Run
Mobiliteitsvisie2040 gemeente veldhoven
Omgevingsvisie

Doelstelling

2.01 Inwoners, werknemers en bezoekers verplaatsen zich vaker te voet, met de fiets, met het openbaar vervoer of met deelmobiliteit.

Doordat meer mensen komen wonen en werken in Veldhoven, wordt het ook drukker in de schaarse openbare ruimte. De auto neemt relatief veel ruimte in. Maar we willen naar een duurzamere samenleving. Daarom is het verstandig om duurzame mobiliteit te stimuleren: te voet, op de fiets, met het openbaar vervoer of kiezen voor deelmobiliteit. Dat heeft ook een positief effect op de luchtkwaliteit/gezondheid.

Activiteit(en)

2.01.01 Opstarten van de aanleg fietsverbinding Veldhoven west

De uitvoering van de werkzaamheden voor een veilige en comfortabele fietsverbinding Veldhoven west start in het voorjaar van 2026.

2.01.02 Regionale fietsverbinding F67 uitwerken

We ronden de voorbereiding tot het komen van een definitief ontwerp van de fietsverbinding F67 af. We starten daarna met de aanbesteding. Ons doel is om de uitvoering van de werkzaamheden eind 2026 op te starten. Daarmee leggen we een snelle en aantrekkelijke regionale fietsverbinding aan als volwaardig alternatief voor de auto. Het gaat om de fietsverbindingen Reusel-Eersel-Veldhoven en Bergeijk-Riethoven-Veldhoven.

2.01.03 Invoeren 30 km- zone Zeelst

Met de aanpassing van de inrichting van de Peter Zuidlaan – Julianstraat en de bijbehorende verkeersstromen starten we met het invoeren van een 30km-zone voor Zeelst. De voorbereidingen zijn opgestart zodat er een aanbesteding kan plaatsvinden. Eind 2026 kunnen de werkzaamheden starten.

2.01.04 We werken aan de HOV4 verbinding

We zijn gestart met project HOV4. In dit project maken we een hoogwaardige verbinding voor het openbaarvervoer. Die loopt van Station Eindhoven Centraal naar Koningshof via bedrijventerrein De Run. Er komt een vrijliggende busbaan. Voor langzaam verkeer (voetganger en fietser) komen tunnels bij de kruispunten op de Kempenbaan. Ook realiseren we een busstation dat functioneert als hub. In 2026 werken we aan de voorbereiding van uitvoering. We leggen de planologische wijziging voor aan de raad en doorlopen het aanbestedingstraject voor de realisatie.

Doelstelling

2.02 Verbeteren bereikbaarheid bedrijventerreinen

Door de sterke groei van onze economie op bedrijventerrein De Run, Habraken en op omliggende economische toplocaties, staat de bereikbaarheid onder druk. Er lopen diverse (regionale) bereikbaarheidsprojecten om tot oplossingen te komen.

Activiteit(en)

2.02.01 Onderzoeken bereikbaarheid Habraken

Met Brainport Bereikbaar onderzoeken we de mogelijkheden van deelmobiliteit op Habraken.

2.02.02 Onderzoeken ontsluiting Heerseweg, Run 7000/8000

We voeren in 2026 een onderzoek uit naar een robuuste ontsluiting van de Heerseweg, Heers en Run 7000/8000. Dat is inclusief een onderzoek naar het verbreden van de tunnel onder de snelweg, onder andere vanwege de aanleg van de F67.

Doelstelling

2.03 Het wegennetwerk sluit aan bij de fysieke leefomgeving.

Door het netwerk van voetpaden, fietspaden en wegen zorgen we ervoor dat inwoners, werknemers en bezoekers zich veilig en comfortabel kunnen verplaatsen.

We werken toe naar de hoofdstructuren voor lopen, fietsen en autoverkeer zoals vastgelegd in het Mobiliteitsprogramma.

Activiteit(en)

2.03.01 Monitoren van het fietsgebruik in Veldhoven

In het voorjaar van 2026 voeren we tellingen uit. Deze analyseren we daarna in combinatie met tellingen uit de jaren 2024 en 2025. Hiermee ontstaat in 2026 een beeld van hoe we bestaande structuren gebruiken en of nieuwe structuren effectief zijn.

Doelstelling

2.04 De gemeentelijke infrastructuur blijft op een voldoende kwaliteitsniveau.

We onderhouden de gemeentelijke infrastructuur (wegen, kunstwerken, openbare verlichting en verkeersregelininstallaties) op de afgesproken onderhoudsniveaus, vanuit de verschillende beheerplannen.

Activiteit(en)

2.04.01 We voeren visuele weginspecties uit.

We vormen een actueel kwaliteitsbeeld volgens de landelijke richtlijnen. De uitgevoerde inspectie van 2025 is hiervoor de basis. In 2027 voeren we de volgende weginspectie uit.

2.04.02 We verminderen storingen in de openbare verlichting

Met de nieuwe contractpartner zetten we verder in op het 'verledden' van de openbare verlichting (aankomen ledverlichting), waardoor we naar minder storingen aan lampen werken. Daarnaast besteden we ook in 2026 de beheerwerkzaamheden op het gebied van aansturing op meldingen opnieuw aan.

2.04.03 We voeren het onderhoud uit op het afgesproken kwaliteitsniveau.

Door het uitvoeren van klein- en groot onderhoud aan de verhardingen onderhouden wij de wegen. Hierbij wordt afgewogen of een reconstructie nodig is, door bijvoorbeeld een veranderende woonomgeving of door mee te liften met andere vakdisciplines. In 2026 zetten we verder in op de geplande projecten van het IMBK, zoals oa de uitvoering van de werkzaamheden aan de Dreef, Lange Mees en de verdere werkvoorbereiding en aanbesteding van de Meester Rijkenstraat. Daarnaast blijven we actief om de fietspaden een kwaliteitsimpuls te geven. Denk hierbij aan de aanpak van oneffenheden.

2.04.04 Voorzien in de laadbehoefte van elektrische voertuigen

Het aantal elektrische voertuigen neemt de komende jaren toe. In de laadstrategie is aangegeven hoe we in Veldhoven omgaan met het voorzien in de laadbehoefte van deze voertuigen.

We voeren in 2026 de acties van de laadstrategie uit en geven uitvoering aan de (landelijke en Europese) regelgeving. Daarnaast actualiseren we de laadstrategie in 2026.

Doelstelling

2.05 We streven naar een betere verkeersveiligheid

Zowel de provincie Noord-Brabant als de gemeente streven naar 0 verkeersslachtoffers.

Activiteit(en)

2.05.01 We monitoren de verkeersongevallen in Veldhoven

We volgen en analyseren de ongevallenstatistieken. We streven naar 0 verkeersslachtoffers. Daar waar nodig voeren we aanpassingen in het openbare gebied uit.

2.05.02 We voeren 5 bewustwordingsacties uit.

Op de inzet van mobiliteit en verkeersveiligheid in relatie tot andere werkvelden (onderwijs) en externe partners (scholen, Veldhoven Samen Verkeersveilig) voeren we in 2026, 5 bewustwordingsacties uit.

Meetindicatoren

Nr. doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
					NL	Vergelijk	Vhvn	2025	2026	2027	2028	2029
2.01	Gebruik van deelmobiliteit	Aantal gebruikers	Gemeente Veldhoven	2024	-	Geen gegevens voorhanden	onbekend	3%	3%	3%	3%	3%
2.03	Fietsgebruik	Aantal fietsers in Veldhoven (gemiddeld per werkdag) Realisatie 2024: 1.687 met 29 telpunten). Realisatie 2023: 1.595 met 27 telpunten).	Gemeente Veldhoven	2023	-	Geen gegevens voorhanden	5,8%	5%	5%	5%	5%	5%
2.04	Wegverharding dat voldoet aan de CROW- kwaliteitsnorm	%	Gemeente Veldhoven	2024	-	Geen gegevens voorhanden	90%	90%	90%	90%	90%	90%
2.04	Storingen lampen Openbare Verlichting	Aantal meldingen storingen lampen	Nobralux	2024	-	Geen gegevens voorhanden	1.562	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
2.05	Bewustwordingsacties	Aantal bewustwordingsacties	Gemeente Veldhoven	2024	-	Geen gegevens voorhanden	5	5	5	5	5	5
2.05	Ongevallen met uitsluitend materiële schade	Aantal geregistreerde ongevallen met uitsluitend materiële schade	Gemeente Veldhoven	2024	-	Houten: 174	311	-	0	0	0	0
						Dronten: 247						
						B"drecht: 501						
2.05	Ongevallen met slachtoffers	Aantal geregistreerde ongevallen met slachtoffers	Gemeente Veldhoven	2024	-	Houten: 30	30	-	0	0	0	0
						Dronten: 23						
						B"drecht: 103						
2.05	Ongevallen met dodelijke slachtoffers	Aantal geregistreerde ongevallen met dodelijke slachtoffers	Gemeente Veldhoven	2024	-	Houten: 3	0	-	0	0	0	0
						Dronten: 2						
						B"drecht: 2						

Wat gaat dat kosten?

Budget	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Lasten	8.458	7.963	9.207	9.990	11.339	12.313
Baten	840	558	502	519	542	565
Saldo (- = nadeel)	-7.618	-7.405	-8.705	-9.471	-10.797	-11.748

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Vervangingsinvestering VRI (investering 2028: € 1.700)	0	0	0	-122
Doorschuiven investering Wegen Meester Rijkenstraat (doorschuiven: € 5.000 2026 naar 2027)	0	461	-6	-6
Vrijval investering Wegen Provincialeweg (vrijval 2026: € 6.971)	0	286	283	280
Vrijval investering Dorpstraat (vrijval 2026: € 3.807)	0	156	155	153
Doorschuiven investering Wegen De Run 4400 (doorschuiven: € 1.250 van 2026 naar 2027)	0	20	0	0
Regionale bereikbaarheid	-150	0	0	0
Wegen Sondervick 30 (investering 2026: € 50, 2027 & 2028: €775,5)	0	-1	-13	-66
Sondervick OV masten (investering 2028: € 53)	0	0	0	-2
Sondervick OV armaturen (investering 2028: € 13)	0	0	0	-1
Parkeerbeleid Citycentrum	-206	-206	-206	-206
Parkeren	55	55	55	55
Saldo (- = nadeel)	-301	771	268	85

Vervangingsinvestering VRI

De raming van de geplande vervanging van VRI's valt aanzienlijk hoger uit dan de beschikbare middelen. Hierdoor wordt de aanbesteding opgesplitst in 2 fases. Om de vervangingsopgave van fase 2 uit te kunnen voeren is een aanvullende investering nodig van 1.700 in 2028. De financiële afwijking wordt voornamelijk veroorzaakt door aangepaste marktconforme eenheidsprijzen t.o.v. eerder opgestelde raming en nieuwe inzichten in de technische functionaliteiten van de VRI's.

Doorschuiven investering Wegen Meester Rijkenstraat

De vertraagde start van de voorbereiding en aanvullende afstemming met netbeheerders zorgen voor een verplaatsing van het gewenste aanbestedingsmoment. Hierdoor zijn uitvoeringsgelden later nodig dan voorzien.

Vrijval investering Wegen Provincialeweg en Dorpstraat

De realisatie van een veiligere langzaam verkeer route aan de Sondervick; vanuit de Heerbaan richting de aanliggende wijken, winkelcentrum Kromstraat, het Citycentrum, de Run en het Sondervick college. Dit is mogelijk door het niet uitvoeren van projecten uit het IMBK. De projecten Dorpstraat en Provincialeweg komen in de planning van het IMBK te vervallen. Hiervoor is een separaat collegeadvies voor opgesteld.

Doorschuiven investering Wegen De Run 4400

Vooronderzoeken zijn opgestart. Door complexiteit nieuwe toekomstige ontwikkelwensen

revitalisatie De Run is extra afstemming nodig in relatie tot renovatiewerkzaamheden en interne en externe communicatie. Dit vraagt meer voorbereidingstijd dan voorzien, waardoor de uitvoering later plaatsvindt.

Regionale bereikbaarheid

Eindhoven heeft een concessie uitgeschreven voor deelmobiliteit, waar ook de 21 regiogemeenten aan deelnemen. Hetzelfde geldt voor de openbaar vervoer concessie van de provincie. In verband met deze concessies dient er de komende jaren op verschillende momenten geschakeld te worden en dient er lokaal beleid ontwikkeld te worden ten aanzien van deelmobiliteit en hubs. Daarnaast wordt er inzet gevraagd op diverse regionale dossiers die de gemeente Veldhoven raken. Het gaat hier om de Brainportlijn, Noord-West ontsluiting en de MIRT verkenning A2/N2. Voor de verdere uitwerking daarvan is € 150 noodzakelijk.

Sondervick 30: Wegen, OV masten en armaturen

De realisatie van een veiligere langzaam verkeer route aan de Sondervick; vanuit de Heerbaan richting de aanliggende wijken, winkelcentrum Kromstraat, het Citycentrum, de Run en het Sondervick college. Dit is mogelijk door het niet uitvoeren van projecten uit het IMBK. De projecten Dorpstraat en Provincialeweg komen in de planning van het IMBK te vervallen. Hiervoor is een separaat collegeadvies voor opgesteld.

De totale investeringen van 2026 t/m 2028 betreft voor wegen € 1.601, OV masten € 53, en OV armaturen € 13.

Parkeerbeleid Citycentrum

Wij vragen in deze begroting € 206 extra per jaar. Dit is nodig om de eerste twee uur gratis parkeren (blauwe zone) in het Citycentrum te kunnen voortzetten tijdens de ingrijpende herontwikkeling. Uit de evaluatie van BRO blijkt dat deze maatregel het centrum aantrekkelijk en bereikbaar houdt; tegelijk kunnen enkele partners hun eerdere bijdrage niet volledig blijven leveren, wat leidt tot minder parkeerinkomsten. Met dit bedrag vangen wij het ontstane tekort op en voorkomen we terugval in bezoekers en omzet, terwijl we alternatieve dekking (zoals aanpassing van vergunningstarieven) verder uitwerken. Dit voorstel is in september 2025 in de raad behandeld.

Parkeren

Uit onderzoek van een extern bureau blijkt dat dit budget, op basis van de realisatie van afgelopen jaren, structureel niet volledig nodig is. We verlagen het met € 55, zonder effect op onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers omdat hier sprake is van budgetonderuitputting.

Programma 3 | Economie

Inleiding

Brainport is een van de belangrijkste innovatiegebieden van Nederland. Dankzij open samenwerking en sterke wereldwijde netwerken in de toptechnologiesectoren heeft onze regio een belangrijke positie als economische motor van het land. Hier worden nieuwe technologieën en bedrijven ontwikkeld die bijdragen aan oplossingen voor de toekomst. De sterke economische groei in de regio is grotendeels te danken aan de aanwezigheid van bedrijven zoals ASML, samen met de innovatiekracht van andere ondernemers. De groei van ASML heeft een positieve impact op de gehele regio, met een toename van werkgelegenheid en bedrijvigheid, zowel direct in de technologie-industrie als bij lokale dienstverleners. Het schept ook een verantwoordelijkheid. De mogelijkheid om zich in Veldhoven door te ontwikkelen, is medebepalend voor het succes van Brainport en inmiddels voor de groei van de Nederlandse economie. Met de groei van de bevolking, groeit ook het lokale midden- en kleinbedrijf (mkb). Een divers en betrokken mkb is een belangrijke drager voor een sterke en veerkrachtige (lokale) economie. We willen de groei goed begeleiden en verantwoord plaats laten vinden. We willen balans houden tussen ecologische, ruimtelijk-economische en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling, gericht op de brede welvaart. Samen met onze ondernemers, partners en inwoners nemen we onze regionale en lokale verantwoordelijkheid.

Bronnen

- Samenwerkingsakkoord Metropoolregio Eindhoven 2023-2026
- Samenwerkingsagenda Stedelijk Gebied Eindhoven
- Strategische Agenda Brainport 2023
- Citycentrum Veldhoven, Masterplan en ontwikkelstrategie, januari 2024
- Detailhandels- en horecavisie gemeente Veldhoven 'Groei en transitie benutten voor leefbaarheid' (2024)
- Gebiedsvisie op hoofdlijnen De Run van morgen (maart 2025)
- Visie werklocaties Metropoolregio Eindhoven 'Visie op werklocaties voor toekomstbestendige toppositie', versie 4.1, dec 2024)
- Visie op gemeente Veldhoven
- Visie op sociaal maatschappelijke ontwikkeling 'Samen (goed) voor elkaar' 2024-2040 (november 2024)

Doelstelling

3.01 Samen werken aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat

Samen met onze ondernemers en hun belangenorganisaties werken we aan een aantrekkelijk en toekomstbestendig vestigingsklimaat. Het gaat over het beschikbaar houden van ruimte voor diverse economische sectoren, het stimuleren van ondernemerschap en innovatie, het beschikbaar krijgen en houden van talent en ervoor zorgen dat de economische groei bijdraagt aan brede welvaart (zoals voldoende voorzieningen en nabijheid van banen voor elk opleidingsniveau en voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt). Dit doen we samen met onze partners in de regio (Brainport Eindhoven en provincie) en onze ondernemers in Veldhoven. We geloven in de kracht van gezamenlijke vooruitgang en zetten in op sterk accountmanagement.

Activiteit(en)

3.01.01 We voeren samen met Brainport Development en onze partners de afspraken gemaakt in de Strategische Agenda uit

In de Strategische Agenda Brainport staan de afspraken die de regio met provincie en Rijk hebben gemaakt. De agenda bestaat uit drie pijlers:

1. Innovatie
2. Talent
3. Leef- en vestigingsklimaat

De uitvoering van de pijlers 1 en 2 ligt vooral bij onze partners als Brainport Development. Pijler 3 daarentegen kent juist een sterke relatie met onze organisatie. In 2026 geven we uitvoering aan de afspraken die zijn vastgelegd in de Brainportdeal (waaronder gebiedsontwikkeling van de Run, het Citycentrum en de woningbouwversnelling) en project Beethoven.

3.01.02 Samen met onze partners zorgen we ervoor dat talent beschikbaar is en verbonden blijft aan onze regio

Veel (mkb-)bedrijven ervaren dagelijks de schaarste aan talent. Binnen de Brainportregio zetten verschillende non-profit dienstverleners en onderwijsinstellingen zich actief in om talent aan onze regio te binden, bijvoorbeeld met het Holland Expat Center.

De EU-arbeidsmigrant is een cruciaal onderdeel van de Brainportregio. Niet alleen in de logistiek en seizoensarbeid, maar ook in de maakindustrie, horeca, detailhandel, zorg en bouw. De behoefte is blijvend groter dan ingeschat en nog steeds groeiende. Om ook dit talent aan ons te binden, sluiten we in 2026 aan op het netwerk dat zich inzet om de positie van de arbeidsmigrant te verbeteren.

3.01.03 We participeren actief in netwerk- en ondernemersorganisaties en onderhouden het accountmanagement richting bedrijven

Accountmanagement is het eerste aanspreekpunt van de gemeente richting ondernemers en is extern gericht. De accountmanager ondersteunt ondernemers bij uiteenlopende vragen over onder andere vestiging, uitbreiding, netwerken en gemeentelijke dienstverlening. Dit door actief bedrijven te bezoeken, contact te onderhouden met de diverse ondernemersverenigingen, park- en centrummanagement. En door aanwezig te zijn bij relevante netwerkbijeenkomsten. Daarnaast organiseert de gemeente zelf netwerk- en ondernemersbijeenkomsten om de dialoog met het lokale bedrijfsleven te versterken, samenwerking te stimuleren en ondernemers te informeren over actuele (beleids)ontwikkelingen.

3.01.04 We meten de waardering van ons ondernemersklimaat en gaan aan de slag met de aanbevelingen

Om de waardering van het ondernemersklimaat te meten, hebben we de afgelopen jaren deelgenomen aan het onderzoek 'MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland'. In het najaar van 2025 wordt de peiling voor MKB-vriendelijkste gemeente weer georganiseerd. In 2026 worden de resultaten opgeleverd en gaan we samen met de onze stakeholders aan de slag met de aanbevelingen.

Doelstelling

3.02 Het aanbod van werklocaties sluit aan bij de huidige en toekomstige behoefte

Met de groei van de economie en de bevolking groeit de vraag naar bedrijfsruimte. Vanwege de beperkte beschikbare ruimte, maken we regionaal en lokaal keuzes welke bedrijven we wel en niet willen huisvesten. Behalve extra ruimte vraagt het ook inzet om bestaande en nieuwe werklocaties toekomstbestendig te maken. Denk hierbij aan

bijvoorbeeld betere ruimtebenutting, intensivering en transformatie naar gemengd stedelijke woon-werkmilieus. We zorgen voor een divers aanbod aan werklocaties met voldoende aandacht voor duurzame mobiliteit, groen, water, duurzaamheid, circulariteit en voorzieningen. Prioriteit ligt bij de uitwerking van Gebiedsvisie De Run, afronding van werklocatie Habraken en de Sterk Stedelijke Structuur.

Activiteit(en)

3.02.01 We brengen Habraken in gereedheid voor uitgifte

We willen het lokale verzorgende mkb ontwikkelingsruimte bieden om te blijven ondernemen. Tegelijkertijd is er schuifruimte nodig voor 'verplaatsters' op De Run, ten behoeve van de groei van ASML en de woningbouwontwikkelingen.

In 2026 maken we het restant van werklocatie Habraken bouwrijp. Voor het realiseren van een alternatief op het gebied van energie sluiten we integraal aan op de ontwikkelingen en processen in de regio. Met Brainport Bereikbaar onderzoeken we de mogelijkheden van deelmobiliteit op Habraken.

3.02.02 We stellen Masterplannen en uitvoeringsplannen op voor De Run

We zetten de volgende stappen in 2026:

- Uitwerken integrale gebiedsvisie in masterplannen per deelgebied.
- Uitwerken ontwikkelstrategie. Dat is een dynamisch document dat we van hoofdlijnen en uitgangspunten in 2025 steeds concreter zullen maken in 2026, in de vorm van uitvoeringsplannen per (sub)deelgebied.

Deze zullen op verschillende schaalniveaus antwoord geven op vragen als:

- Hoe geven we de programmatische uitwerking ruimtelijk vorm?
- Wat is er nodig om de transformatie van De Run te realiseren?
- Wat zijn de juridisch-planologische spelregels: grondbeleid, ruimtelijke kaders, planologische titel?
- Welke spelregels horen daarbij en hoe kunnen we interne en externe geldstromen activeren?
- Welke samenwerkingsvormen zijn daarbij nodig en met welke publieke en private partijen?
- Wat is een passende fasering voor de uitvoering?

3.02.03 We gaan adaptief programmeren en actief aan de slag met de regionale Uitvoeringsagenda Werklocaties regionale visie Werklocaties

In de Regionale visie werklocaties hebben we afgesproken keuzes te maken in welke type economie (bedrijfsactiviteiten) we wel en geen ruimte meer willen bieden in onze regio. We gaan selectiever programmeren en selectiever zijn bij kaveluitgifte (alloceren). We hebben afgesproken in 2026 het volgende te doen:

- Uitwerken ruimtevraag voor grootschalige logistiek naar locaties.
- Opstellen criteria om regionale meerwaarde te beoordelen.
- Maken afspraken om gezamenlijk vastgestelde intensiveringspercentages daadwerkelijk te behalen.

3.02.04 We nemen deel aan de regionale aanpak voor het opzetten van energiehubs op De Run en Habraken

In 2026 zetten we de deelname aan het regionale project 'Energiehub Regisseur' voort. Voor de werklocaties De Run en Habraken onderzoeken we de mogelijkheden voor een energiesamenwerking tussen bedrijven. Het doel is om met bedrijven gezamenlijk oplossingen te vinden voor voldoende energiec capaciteit, zodat verdere ontwikkeling en groei van bedrijven op deze werklocaties mogelijk blijft. We pakken deze activiteit integraal op in samenhang met Programma 7.

Doelstelling

3.03 Onze (centrum)gebieden zijn compact, compleet en comfortabel en sluiten aan bij de huidige en toekomstige behoefte

We hebben verschillende winkel- en horecagebieden met ieder een eigen functie en kwaliteit. Dit willen we behouden en versterken. Het voorzieningenaanbod moet passen bij de groei en verandering van de bevolking.

Activiteit(en)

3.03.01 We maken het Citycentrum het kloppend hart van Veldhoven

Het Masterplan Citycentrum is op 19 maart 2024 vastgesteld door de gemeenteraad. Dit plan markeert een belangrijke stap in de transformatie van het centrumgebied tot het kloppend hart van Veldhoven: een levendige, aantrekkelijke en multifunctionele plek waar wonen, werken, winkelen en ontmoeten samenkomen.

Het masterplan had een globale capaciteit van 850 nieuwe woningen, maar bij de vaststelling heeft de raad de opdracht meegegeven om te onderzoeken of er 1000+ woningen kunnen worden gerealiseerd.

Door 'makelen & schakelen' en 'rekenen en tekenen' brengen we initiatieven van ontwikkelaars en ondernemers bij elkaar en zorgen we ervoor dat we de juiste functies en ondernemers op de juiste plek krijgen.

In het najaar van 2025 is het beeldkwaliteitsplan voor het Citycentrum afgerond.

Daarmee hebben we voor 2026 een duidelijk inspiratie- en toetsingskader met betrekking tot de gewenste ruimtelijke kwaliteit voor zowel de gebouwen als mede de (openbare) buitenruimte. De eerste initiatieven dienen zich aan: samen met ontwikkelaars, ondernemers en initiatiefnemers zetten we koers naar een aantrekkelijk Citycentrum.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
						NL	Verg.	Vhvn	2025	2026	2027	2028	2029
3.02	9 voor 1 loket		Aantal aanvragen van bedrijven dat per jaar een beroep heeft gedaan op het 9 voor 1 loket.	Registratie 9 voor 1 loket	2023			107		>75	>75	>75	>75
3.01	Stimuleringsregeling Metropoolregio Eindhoven		Aantal toegekende aanvragen Stimuleringsregeling Metropoolregio Eindhoven.	Registratie Metropoolregio	2023			30		>20	>20	>20	>20
3.02	Functiemenging (BBV)		Verhouding tussen banen en woningen. 0=Alleen wonen, 100=alleen werken.	waarstaatjegemeente.nl/	2022			64,8%		<75%	<75%	<75%	<75%
3.02	Vestigingen (van bedrijven) (BBV)		Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	waarstaatjegemeente.nl/ LISA	2022			149		>125	>125	>125	>125
3.02	Uitgifte bedrijfskavels		Aantal hectaren uitgegeven bedrijfsgrond per jaar	Registratie gemeente Veldhoven	2023			3		0	5	5	5
3.01	Digitaal ondernemersloket		Aantal mailcontacten digitaal ondernemersloket per jaar	Registratie gemeente Veldhoven	2023			55		>75	>75	>75	>75
3.01	Waardering ondernemersklimaat		Cijfer MKB vriendelijkste gemeente (indien onderzoek wordt uitgevoerd, eerstvolgende in 2025)	MKB Nederland	*					7.0	7.0	7.0	7.0

* geen nieuw onderzoek plaatsgevonden in periode 2000-2025

Verbonden partijen

Binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Brainport Development NV;
- MRE;
- Stichting ROW;
- NV Brabant Water.

Subsidies in dit programma

Conform de aanbeveling van de rekenkamercommissie wordt per programma zichtbaar gemaakt welke subsidies zijn opgenomen in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	WBP bedrag
Volksfeesten	16

Wat gaat dat kosten?

Budget	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Lasten	2.286	8.557	5.546	4.828	4.896	3.728
Baten	-1.764	5.199	3.431	2.680	2.673	1.343
Saldo (- = nadeel)	-4.050	-3.358	-2.115	-2.148	-2.223	-2.385

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Gebiedsontwikkeling Citycentrum (investering 2026: € 197, 2027: € 31)	113	0	0	0
Gebiedsontwikkeling de Run (investering 2026: € 1.450, 2027: € 1.450)	0	0	0	0
Haalbaarheidsonderzoek gebiedsontwikkeling Citycentrum	0	0	-30	-150
Regionale samenwerking / Economische ontwikkeling	50	50	50	50
Saldo (- = nadeel)	163	50	20	-100

Vorbereidingskosten gebiedsontwikkeling de Run en Citycentrum

De gemeente bereidt de ontwikkelingen van bedrijventerrein De Run en het Citycentrum verder voor. Voor dit soort voorbereidingen zijn kosten nodig, bijvoorbeeld voor onderzoeken, plannen en ontwerpwerk. Volgens de financiële regels kan een gemeente deze kosten op verschillende manieren opnemen in de begroting. Veldhoven had hier nog geen vaste werkwijze voor.

Wij stellen voor om voortaan te werken met een voorbereidingskrediet. Dit betekent dat de raad vooraf een bedrag beschikbaar stelt om de voorbereidingen te kunnen betalen. Zodra er een definitief besluit is genomen over het gebied, worden deze kosten verrekend in de grondexploitatie, een overeenkomst met een ontwikkelaar en/of een

investeringskrediet. De voorbereidingskredieten zijn:

- Voor het Citycentrum een bedrag van € 228 voor de jaren 2026 en 2027. De lasten die nu in de exploitatie waren opgenomen, vervallen hiermee.
- Voor bedrijventerrein De Run een bedrag van € 2.900 voor de jaren 2026 en 2027. Dit bedrag was nog niet opgenomen in de begroting.

De rentelasten van deze kredieten worden gedekt binnen dit programma.

Haalbaarheidsonderzoek gebiedsontwikkeling Citycentrum

Op 21 oktober heeft u het haalbaarheidsonderzoek van deze gebiedsontwikkeling ontvangen en besloten de financiële consequenties te verwerken in deze programmabegroting:

Bestemmingsreserve Citycentrum: In 2027 vormen we een bestemmingsreserve van € 6 miljoen uit de algemene reserve om eenmalige nadelen op te vangen (bijv. verlieslatende grondexploitatie of afwaardering van bezittingen). Als de gemeente later zelf grond gaat ontwikkelen, vragen we de raad om een grondexploitatie te openen. Dit is verwerkt in programma 0.

Parkeervoorziening: voor een nieuwe parkeervoorziening reserveren we € 30 in 2028 en € 150 in 2029 voor de eerste jaarlijkse effecten (rente, afschrijving en beheer) bij de verwachte start van de aanleg medio 2028. Na oplevering (medio 2030) verwachten we een jaarlijks exploitatietekort van circa € 900. In de eerste jaren is dit tekort waarschijnlijk hoger, omdat de inkomsten geleidelijk moeten ingroeien.

Regionale samenwerking / Economische ontwikkeling

Uit onderzoek van een extern bureau blijkt dat dit budget, op basis van de realisatie van afgelopen jaren, structureel niet volledig nodig is. We verlagen het met € 50, zonder effect op onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Programma 4 | Onderwijs

Inleiding

We willen dat alle jongeren in Veldhoven – ongeacht hun achtergrond en hun eventuele lichamelijke, mentale of financiële beperkingen – opgroeien met gelijke kansen en zich kunnen ontwikkelen tot zelfredzame volwassenen. School is een belangrijke plek waar kinderen hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Daarom vinden we het belangrijk dat alle jongeren als het mogelijk is een opleiding volgen en een diploma halen.

De inhoud van het onderwijsaanbod wordt bepaald door de schoolbesturen. Zij zijn samen met alle andere kind- en jeugdpartijen belangrijke partners met wie we gezamenlijk uitvoering geven aan de visie en het uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd. Samen met hen bouwen we aan een sterk netwerk om jongeren en hun ouders waar nodig zo goed als mogelijk te ondersteunen bij het opgroeien en ontwikkelen. Op het gebied van onderwijs zijn we als gemeente verantwoordelijk voor voldoende onderwijshuisvesting, voor leerlingenvervoer voor wie daar recht op heeft, voor voorschoolse educatie (VE) en peuterwerk. En we zetten in op het voorkomen van ongeoorloofd schoolverzuim door de inzet van leerplicht. Daarnaast zijn we (mede)verantwoordelijk voor de aansluiting tussen het onderwijs en preventief jeugdbeleid en preventieve jeugdhulp.

We zorgen ervoor dat kinderen zoveel als mogelijk dichtbij huis naar school kunnen gaan en gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening. Omdat er meer inwoners en kinderen komen, moeten we de capaciteit van scholen en voorschoolse voorzieningen uitbreiden. We voeren hiervoor het vernieuwde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs uit. Ook het aantal nieuwkomers in de gemeente zal waarschijnlijk de komende jaren blijven toenemen. Daarom vinden we internationalisering van het onderwijs belangrijk. Alle jongeren moeten een passende plek krijgen in het onderwijs en, indien van toepassing, VE en peuterwerk. Het tekort aan personeel op de arbeidsmarkt zorgt hierbij voor een uitdaging.

Ook volwassenen moeten naar eigen vermogen meedoen in Veldhoven. Dit kan moeilijk als je de Nederlandse taal nog niet goed spreekt of niet goed met digitale middelen kunt omgaan. We willen ervoor zorgen dat niemand achterblijft door taalproblemen of het gebrek aan digitale vaardigheden.

Bronnen

Kadernota Focus op alle Jeugd
Uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd 2024-2025
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Veldhoven (IHP)
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Veldhoven 2022
Visie op gemeente Veldhoven Groeiend & Trots
Visie op sociaal maatschappelijke ontwikkeling

Doelstelling

4.01 Leerlingen kunnen dicht bij huis onderwijs volgen

Jongeren krijgen de kans om dichtbij huis naar school te gaan, het liefst in de buurt waar ze opgroeien. De gemeente zorgt voor genoeg en goede schoolgebouwen. Met de

schoolbesturen en maatschappelijke partners proberen we het onderwijs inclusiever te maken. Dit betekent dat jongeren als het mogelijk is naar een reguliere school gaan. Als het niet mogelijk is om dichtbij huis naar school te gaan, hebben jongeren onder bepaalde voorwaarden recht op leerlingenvervoer.

Activiteit(en)

4.01.01 Uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

We voeren de voor 2026 vastgestelde projecten uit conform het in 2024 geactualiseerde IHP Onderwijs. Hierbij wordt ook gekeken of schoolgebouwen meer multifunctioneel inzetbaar zijn, dit ter versterking van de sociale cohesie in buurten en wijken. Aan de hand van de jaarlijks op te stellen leerlingenprognoses monitoren we de vraag naar en het aanbod van onderwijshuisvesting.

4.01.02 Beschikbaar stellen van adequaat leerlingenvervoer

We voeren het leerlingenvervoer uit conform de verordening sociaal domein. Leerlingen die het nodig hebben, en hier op basis van de verordening recht op hebben, kunnen met behulp van leerlingenvervoer voor hen passend onderwijs volgen. Er gaat nadrukkelijker bekeken worden of jongeren, al dan niet met passende begeleiding, vaker gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer in plaats van taxivervoer. Dit geldt met name voor leerlingen die qua leeftijd en ontwikkeling in staat zijn om (geleidelijk) de overstap te maken van gemeentelijk geregeld vervoer naar zelfstandig reizen met het openbaar vervoer.

Doelstelling

4.02 Voorkomen van ongeoorloofd schoolverzuim

We streven ernaar om alle leerlingen aan het onderwijs deel te laten nemen, zodat zij zich goed kunnen ontwikkelen tot zelfredzame burgers. In dit kader zorgen we ervoor dat ongeoorloofd schoolverzuim en vroegtijdig stoppen met school zoveel mogelijk wordt voorkomen door preventieve maatregelen. Als een leerling toch stopt met school of zonder toestemming afwezig is, proberen we de leerling als het kan weer terug naar school te laten gaan.

Activiteit(en)

4.02.01 Tegengaan van absoluut-, relatief- en overig schoolverzuim

De adviseurs leerplicht controleren of alle jongeren die leerplichtig zijn, op een school staan ingeschreven. Als een leerling niet is ingeschreven (absoluut verzuim), krijgen de adviseurs leerplicht daar automatisch een melding van. Als een leerling niet is ingeschreven, komen zij meteen in actie. Zij sturen dan een brief, doen een huisbezoek en/of nodigen ouders en jongeren uit voor een gesprek. Door preventieve maatregelen ondernemen zij acties om relatief en overig schoolverzuim tegen te gaan. De adviseurs leerplicht doen dit door goed contact te onderhouden met de scholen. Ook voeren ze (preventieve) gesprekken met ouders en jongeren in samenwerking met het voorliggend veld, scholen, klantmanagers jeugd en het generalisten- en specialistenteam van de gemeente.

4.02.02 Voorkomen van voortijdig schoolverlaten

De adviseurs leerplicht werken nauw samen met het Doorstroompunt. Dit heette vroeger de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaters (RMC). Het Doorstroompunt probeert, samen met scholen in het voortgezet onderwijs en MBO-instellingen, te voorkomen dat jongeren stoppen met school, voordat zij een startkwalificatie hebben. Ook worden kwetsbare jongeren in het praktijkonderwijs en

voortgezet speciaal onderwijs door meerdere partijen gemonitord. Hierdoor zijn en blijven zij in beeld binnen de arbeidsmarktregio Eindhoven de Kempen. Wanneer de wet 'Van school naar duurzaam werk' in werking treedt (medio 2026), krijgt het Doorstroompunt meer mogelijkheden om jongeren tot zelfs 27 jaar (nu nog 23 jaar) te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk.

Doelstelling

4.03 Bevorderen van de ontwikkelkansen van alle jeugd

Jongeren krijgen de kans om zich te ontwikkelen tot volwassenen die zelf- en samenredzaam zijn en een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. Om dit te bereiken moeten alle jongeren gelijke kansen krijgen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. We willen dat peuters zonder taalachterstand kunnen beginnen op de basisschool.

Activiteit(en)

4.03.01 We stimuleren de talentontwikkeling van de jeugd

Samen met de partners in het jeugddomein continueren we in 2026 de activiteiten uit het uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd 2024-2025. Daarnaast schrijven we het uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd voor 2027-2028, samen met onze partners. Op basis hiervan, en op basis van de visies op sociaal maatschappelijke ontwikkeling, sport en cultuur, wordt blijvend aandacht besteed aan talentontwikkeling van jeugdigen. Hiervoor wordt in nauwe samenwerking met het onderwijs gebruik gemaakt van de inzet van onze combinatiefunctionarissen sport en cultuur. De activiteiten op zowel het gebied van sport als cultuur, hebben naast talentontwikkeling, een duidelijke preventieve component ter vergroting van het bewustzijn, de gezondheid en welbevinden van onze jeugdigen.

4.03.02 We zetten in op het voorkomen van (taal)achterstand bij peuters

We geven zoveel mogelijk kinderen in de leeftijd van 2,5 t/m 6 jaar met (een risico op) een toekomstige (taal)achterstand de kans om gebruik te maken van vroeg- en voorschoolse educatie (VVE). Op basis van de aangescherpte doelgroepdefinitie, uit het uitvoeringsplan 'Focus op alle jeugd 2024-2025', verzorgt de GGD de indicatie voor VVE. De GGD beoordeelt op basis hiervan voortaan in een breder perspectief de kans op het ontstaan van een taal- /onderwijsachterstand bij peuters. Daarnaast worden binnen de pilot van het Ondersteuningsteam 4-(OST 4-) kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte beter en eerder in beeld gebracht. Vooruitlopend op de start van de basisschool, kunnen zij hierdoor eerder passende ondersteuning krijgen. Deze pilot is een samenwerking van GGD, kinderopvangorganisaties en basisonderwijs. Wanneer nodig, sluiten ook de klantmanagers jeugd aan bij de gesprekken van het ondersteuningsteam.

4.03.03 Inzetten op voldoende onderwijscapaciteit voor nieuwkomers

De capaciteit van het nieuwkomersonderwijs staat zowel landelijk als regionaal nog altijd onder grote druk. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor dit aanbod. Wij vinden het van belang dat alle jongeren de mogelijkheid hebben om onderwijs te volgen, waar het kan zo thuisnabij mogelijk. Zowel regionaal als binnen de gemeente Veldhoven vindt structureel afstemming plaats met onze onderwijspartners en de samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs om zo te zorgen voor voldoende onderwijscapaciteit voor nieuwkomers. We ondersteunen dit verder door de aanwezigheid van voldoende onderwijshuisvesting.

Doelstelling

4.04 Vergroten van de basisvaardigheden van volwassenen

We ondersteunen volwassen inwoners waar nodig in hun basisvaardigheden op het gebied van taal en digitaal meedoen, zodat zij zelfstandig deel kunnen nemen aan de samenleving.

Activiteit(en)

4.04.01 Bewustzijn vergroten rondom laaggeletterdheid

Samen met onze lokale partners wordt continue ingezet op het vergroten van het bewustzijn en het creëren van begrip rondom het thema laaggeletterdheid en het gebrek aan digitale vaardigheden. Daarom wordt blijvend ingezet op het vergroten van de naamsbekendheid van het Digitaalhuis onder inwoners en organisaties. Het Digitaalhuis speelt een belangrijke rol in het bevorderen van digitale en basisvaardigheden bij mensen die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen of het gebruik van digitale middelen. We stimuleren organisaties om inwoners waar nodig door te verwijzen naar het Digitaalhuis.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
						NL	Verg.	Vhvn	2025	2026	2027	2028	2029
4.01		Het aantal leerlingen - binnen regulier onderwijs - dat niet binnen eigen deelgebied naar school kan op basis van het aantal beschikbare vierkante meters onderwijshuisvesting.	Aantal leerlingen	IHP	2024			0	0	0	0	0	0
4.02		Absoluut verzuim (BBV)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	2023*	6,30	2,26	7	**	**	**	**	**
4.02		Relatief verzuim (BBV)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	2023*	27	19,3	9	**	**	**	**	**
4.03		Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (BBV)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	2024***	2,29	2%	2,1%	**	**	**	**	**
4.03		Het aantal deelnemers aan:	Aantal deelnemende kinderen	Gemeente	2025			1.497	1.497	>2025	>2026	>2027	>2028
		- Sjors Sportief						838	838				
		- Sjors creatief						659	659				
4.04		Het aantal deelnemers aan: Bereik volwasseneneducatie activiteiten	Jaarlijkse stijging 5% van (educatieve) activiteiten	DigiTaalhuis	2024			2.402	2.522	2.648	2.781	2.920	3.066
		- Spreekuren-Bezoekers						280					
		- Spreekuren-telefonische aanvragen						91					
		- Spreekuren e-mail aanvragen						167					
		- Taalmaatjes-Nieuwe matches						47					
		- Taalcafé-Deelnemers						1.320					
		- Klik & Tik-Deelnemers						58					
		- Nieuwe activiteiten-Deelnemers						99					
		- Leesclub NT2						340					

* De periodeaanduiding 2023 staat voor schooljaar 2022-2023

** Streefwaarde gelijk of lager dan gemiddelde realisatie in Nederland

*** Schooljaar '23-'24 (voorlopige cijfers) en streefwaarde gelijk of lager dan gemiddelde realisatie in Nederland

Wat gaat dat kosten?

Budget	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Lasten	6.011	6.589	6.914	7.276	8.004	8.026
Baten	1.310	1.297	1.117	1.121	1.124	1.127
Saldo (- = nadeel)	-4.701	-5.292	-5.797	-6.155	-6.880	-6.899

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Investering nieuwbouw deel Meerhoef (investering 2026: € 454)	0	-19	-18	-18
Saldo (- = nadeel)	0	-19	-18	-18

Nieuwbouw deel Meerhoef

Na onderzoek, zoals afgesproken in het IHP, is voor het laagbouwgedeelte bij de Meerhoef besloten te kiezen voor nieuwbouw in plaats van renoveren. De extra kosten van de nieuwbouw ten opzichte van renovatie voor het laagbouwgedeelte bedragen eenmalig € 454. Dit bedrag is tot stand gekomen door te rekenen met kengetallen. Voor renovatie wordt gerekend met een prijs van € 2.560/m³, voor nieuwbouw met een prijs van € 3.568/m³. De laagbouw is 450 m³. Gezien de afschrijvingstermijn voor nieuwbouw langer is dan renovatie (40 i.p.v. 25 jaar), blijven de kapitaallasten nagenoeg gelijk. Het krediet voor de renovatie is beschikbaar als investering in 2025. In de 3e burap 2025 zal worden voorgesteld een deel van het renovatiekrediet over te hevelen naar het krediet voor de nieuwbouw.

Programma 5 | Sport, cultuur en recreatie

Inleiding

Sport, cultuur, erfgoed en recreatie zijn van groot belang voor de sociale cohesie in Veldhoven. Daarnaast dragen ze bij aan de gezondheid van onze inwoners, werknemers en bezoekers. We hanteren hierbij het principe van positieve gezondheid. Er is niet alleen aandacht voor de aanwezigheid van ziekte, maar er wordt ook gekeken naar mentaal welbevinden, zingeving, meedoen, kwaliteit van leven en dagelijks functioneren. Door daarnaast slimme combinaties te maken van groenbehoud en -ontwikkeling, met de groeiende en veranderende behoeften van haar inwoners, heeft Veldhoven bewezen dat duurzaamheid, leefbaarheid en sociale cohesie hand-in-hand kunnen gaan.

We staan voor verschillende uitdagingen, zoals een fors groeiend aantal (internationale) inwoners, kansengelijkheid, meer gezondheidsrisico's en vergrijzing. Cultuur, sport en recreatie voegen waarde toe aan het leven van mensen. Het draagt bij aan een gevoel van eigenwaarde, talentontwikkeling, identiteit en draagt bij aan het verkleinen van kloven in de samenleving. Het verenigingsleven en de ontwikkeling van (culturele) evenementen dragen positief bij aan de sociale cohesie en inclusie.

Op het gebied van sport en bewegen zetten we in op gezondheidsbevordering door alle Veldhovenaren (meer) in beweging te krijgen. Het visiedocument 'Veldhoven Beweegt!' en het Lokaal Sportakkoord geven de richting aan activiteiten. De doelstelling van het Gezond en Actief Leefakkoord (GALA), een gezonde generatie in 2040, draagt daarnaast ook bij aan gezondheidsbevordering.

Ruimte voor groen en water speelt een belangrijke rol in de verdere ontwikkeling op het gebied van flora, fauna, klimaat en de algehele gezondheid van de inwoners. We willen zorgen voor behoud van groen met een betere biodiversiteit: steeds meer soorten insecten, wilde bloemen, vogels en dieren. We onderhouden al het groen zoveel mogelijk op een natuurvriendelijke manier. Hiermee borgen we ook de kwaliteit en de veiligheid van de groene omgeving. Groen fungeert als belangrijke schakel voor het bevorderen van een gezond leefklimaat, waarbij ruimte is voor recreatie, ontmoeten en (on)georganiseerd sporten. Het integraal maatschappelijk beheerkader (IMBK) openbare ruimte en het bijbehorende groenbeheerplan vormen hiervoor de basis. De grote opgave waar we voor staan om Veldhoven verder te verduurzamen en klimaatadaptief in te richten vraagt nu en in de toekomst om een stevige, integrale, lokale aanpak.

Bronnen

- Visiedocument Veldhoven Beweegt
- Lokaal Sportakkoord Veldhoven
- Lokaal Preventieakkoord Veldhoven
- Visiedocument Cultuur verbindt Veldhoven
- Integraal maatschappelijk beheerkader openbare ruimte
- Visie op Volwaardige Bibliotheek
- Visie op sociaal maatschappelijke ontwikkeling
- Visie op Veldhoven

Doelstelling

5.01 Beschikbaar stellen van sport-, beweeg- en cultuuraanbod

Sport-, beweeg- en cultuuraanbod dragen bij aan positieve gezondheid en sociale cohesie. Daarom faciliteren wij een toegankelijk, aantrekkelijk, betaalbaar, veilig en duurzaam aanbod van cultuur en sport- en beweegactiviteiten. Wij zorgen voor voldoende duurzame binnen- en buitensportaccommodaties en buitenwijkse URBAN-voorzieningen, om georganiseerd en ongeorganiseerd te kunnen sporten en bewegen. We onderzoeken de mogelijkheid van een culturele hotspot in het centrum.

Activiteit(en)

5.01.01 Versterking van het veilig sportklimaat.

We geven uitvoering aan de vier V's (gratis Verklaring Omtrent het Gedrag vrijwilligers, Verenigingsbrede gedragscode, Vertrouwenscontactpersoon op de club en Vakkundig geschoolde trainers/coaches) van NOC*NSF. Samen met onze verenigingsondersteuner zorgen we ervoor dat alle sportverenigingen de vier V's in hun beleid opnemen. We trekken dit breder dan enkel sport en zullen hier ook de culturele instellingen en verenigingen bij betrekken.

5.01.02 We faciliteren en versterken het cultureel aanbod.

Met het oog op de schaa sprong hebben we specifieke aandacht voor de grote culturele instellingen (De Schalm, Art4You, Museum 't Oude Slot en de Bibliotheek). In 2026 geven wij uitvoering aan de uitkomsten van het onderzoek naar muziekonderwijs.

5.01.03 Uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan Sport (IHP)

We geven uitvoering aan het IHP Sport. Dit IHP is een strategisch meerjarenplan en heeft betrekking op alle gemeentelijke sportaccommodaties. Dit plan heeft een doorkijk van 16 jaar en geeft duidelijkheid over de toekomstige positionering en eventuele noodzakelijke aanpassingen van de sportaccommodaties. Met de groei van de gemeente in het achterhoofd, willen we anticiperen op de toenemende vraag naar hoogwaardige en toegankelijke sportvoorzieningen.

5.01.04 Opleveren URBAN voorziening

Met het project Urban Sports & Culture, geven we een impuls aan het urban sportvoorzieningenaanbod in de regio. Met de schaa sprong verandert de dynamiek in de regio. Om te zorgen dat alle inwoners elkaar kunnen blijven ontmoeten, is er behoefte aan laagdrempelige en toegankelijke openbare voorzieningen. De projectgroep (binnen en buiten de gemeentelijke organisatie) zal gaan bepalen waar de urbanvoorziening wordt aangelegd in Veldhoven. Na de zomervakantie 2026 zal de urbanvoorziening worden opgeleverd.

Doelstelling

5.02 Deelname aan sport en cultuur

Deelname aan sport, bewegen en cultuur draagt bij aan positieve gezondheid en sociale cohesie. Wij stimuleren daarom deelname aan sport, bewegen en cultuur voor alle Veldhovenaren.

Activiteit(en)

5.02.01 We voeren het uitvoeringsplan 'Cultuur Verbindt Veldhoven 2025-2027' uit

Samen met onze partners geven we uitvoering aan het geactualiseerde uitvoeringsplan 'Cultuur verbindt Veldhoven 2025-2027'. We zetten erop in dat het cultuuraanbod meer inwoners bereikt. We hebben nadrukkelijk aandacht voor een meer inclusief aanbod.

5.02.02 We voeren het uitvoeringsprogramma 'Veldhoven Beweegt! 3.0' uit

In het uitvoeringsprogramma 3.0, voor de periode 2025-2028, richten we ons nog meer op het beter inzicht krijgen in de sport- en beweegbehoeften van de verschillende doelgroepen. Dit vertalen we vervolgens in het realiseren van een voldoende breed sport- en beweegaanbod. We richten ons daarbij op nieuw sport- en beweegaanbod voor onder andere ongeorganiseerd sporten (urban sports, calisthenics en beweegtuinen).

Doelstelling

5.03 Behouden van historisch erfgoed

Het behoud van historisch erfgoed is essentieel voor culturele diversiteit, het bevorderen van een gevoel van identiteit en het doorgeven van kennis aan toekomstige generaties.

Activiteit(en)

5.03.01 Aanwijzen van 10 gemeentelijke monumenten

Op basis van de eerder vastgestelde conceptlijst met gemeentelijke monumenten en de monumentenverordening, is in 2025 de procedure gestart voor de aanwijzing van gemeentelijke monumenten. In 2026 starten we met de volgende voorlopige aanwijzing van 10 gemeentelijke monumenten.

5.03.02 Uitvoeren van het erfgoedbeleid

Erfgoed speelt een belangrijke rol in de cultuur en het karakter van de gemeente Veldhoven. Op basis van de door de raad vastgestelde cultuurhistorische en archeologische waardenkaarten stellen we een tweejarig uitvoeringsplan op. Dat leggen we ter vaststelling aan het college voor.

Doelstelling

5.04 Bevorderen van een duurzame en natuurvriendelijke leefomgeving.

We zorgen voor een goed onderhouden, gereinigde, openbare ruimte en andere gemeentelijke gronden. Waarbij we overlast van zwerfvuil, graffiti, onkruid, plaagdieren en hondenpoep zo veel mogelijk beperken. We doen dit zodanig dat dit (waar mogelijk) bijdraagt aan verschillende aspecten van een gezonde leefomgeving, zoals ontmoeting, beweging, biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Activiteit(en)

5.04.01 We voeren het onderhoud uit op afgesproken kwaliteitsniveau

In 2026 controleren we de bestaande kwaliteitsafspraken voor het openbaar groen regelmatig door de kwaliteitssteekproeven te analyseren.

5.04.02 We voeren acties uit om biodiversiteit in stand te houden en uit te breiden

Door het uitvoeren van acties dragen we bij aan het in stand houden en uitbreiden van de biodiversiteit in het openbaar gebied. Gedurende het jaar 2026 worden deze acties nader ingevuld en uitgevoerd.

5.04.03 We bestrijden explosief woekerende exotische planten, plagen en ziekten

We bestrijden in 2026 continu exoten (zoals de Japanse duizendknoop), ziekten en plagen (zoals eikenprocessierupsen en ratten) zoveel mogelijk met biologische methoden. We gaan daarnaast door met het informeren en adviseren van particulieren die een rattenprobleem hebben.

5.04.04 We faciliteren een kinderboerderij die openbaar toegankelijk is voor het publiek

We faciliteren een kinderboerderij die openbaar toegankelijk is voor het publiek. De maatschappelijke functie van de kinderboerderij is gericht op ontmoeting, recreatie en educatie. We zetten deze activiteit ongewijzigd voort in 2026.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
						NL	Verg.	Vhvn	2025	2026	2027	2028	2029
5.01	Uitvoering 4 'V' convenant Veilig Sporten	Aantal sport- verenigingen die de 4 'V' in hun beleidsplan hebben opgenomen	Sportakkoord Veldhoven	2025				5	5	6	15	25	25
5.01	Uitvoering muziekonderwijs	Bereikt aantal leerlingen in basisonderwijs	Visie Cultuur Verbindt Veldhoven	2025				98%	98%	98%	98%	98%	98%
5.01	Nieuwe/aangepaste sportaccommodaties	Aantal nieuwe/vervangende sportvoorzieningen	Visie Veldhoven Beweegt	2025				3	3	3 (URBAN, SDO en UNA)	Nog te bepalen in afwachting van het IHP Sport		
5.02	Toegankelijkheid Cultuuraanbod	Percentage van het aanbod in de Schalm voor anderstaligen	Visie Cultuur Verbindt Veldhoven	2025				25%	25%	26%	26%	27%	27%
5.02	Leesplezier bibliotheek	Leerlingen in basisonderwijs die gemotiveerd zijn om te lezen	Visie Cultuur Verbindt Veldhoven	2025				76%	76%	77%	77%	78%	78%
5.02	Bezoekersaantal museum 't Oude Slot	Bezoekersaantal museum	Visie Cultuur Verbindt Veldhoven	2024				2.450	2500	2625	2756	2893	3037
5.02	Kennismakingslessen in het basisonderwijs door de Combinatiefunctionarissen	Aantal aangeboden kennismakingslessen	Visie Veldhoven Beweegt!	2025				8	8	Minimaal 8	Minimaal 8	Minimaal 8	Minimaal 8
5.02	Inwoners uit Veldhoven die sporten en bewegen	Percentage dat voldoet aan de Bewegnorm	GGD	2025				30%	30%	31%	31%	32%	32%
5.02	Lidmaatschap van een sportvereniging	Aantal inwoners van Veldhoven dat lid is van een sportvereniging	KISS-rapportage van NOC*NSF	2024				26,70%	26,70%	27%	27%	28%	28%
5.03	Aanwijzing gemeentelijke monumenten	Aantal aangewezen panden	Gemeente Veldhoven	2025				8	8	Maximaal 10	Maximaal 10	Maximaal 10	Maximaal 10
5.04	Toename aantal ha. groen met een hoger biodiversiteitsgehalte	Aantal ha	Gemeente Veldhoven	2025	-		Geen gegevens voorhanden		2	2	2	2	2

Subsidies in dit programma

Conform de aanbeveling van de rekenkamercommissie wordt per programma zichtbaar gemaakt welke subsidies zijn opgenomen in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	WBP bedrag
Aangepast sporten	5
Jeugdsport	104
Zwemsport	475
Muziekschool	769
Theater	1.364
Evenementen	26
Amateurkunst	88
Emancipatie	17
Cultuurhistorie	301
Bibliotheek	1.412
Lokale Omroep	36
Natuur en milieueducatie	5

Wat gaat dat kosten?

Budget	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Lasten	13.676	14.669	15.368	15.973	16.599	17.130
Baten	2.491	2.055	2.060	2.064	2.071	2.076
Saldo (- = nadeel)	-11.185	-12.614	-13.308	-13.909	-14.528	-15.054

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Sondervick 30 Groen (investering 2028: € 267)	0	0	0	-13
Sondervick 30 Bomen (investering 2028: € 267)	0	0	0	-9
Gasloos maken Hemelrijken 6 (investering 2026: € 418, DuMaVa subsidie € 157)	3	-21	-21	-21
Actualisatie Bossebaan 60 (investering 2026: € 217, DuMaVa subsidie € 232)	4	1	1	1
Actualisatie Meiveld 2 (investering 2026: 207, DuMaVa subsidie € 52)	0	-13	-13	-12
Vervangingsinvestering voertuigen 2029 (investering 2029: € 340)	0	0	0	0
Beleid groen en klimaat	-194	-104	-104	-104
Vervangingsinvestering binnensport (investering 2029: € 174)	0	0	0	0
Vervangen top laag padelbanen bij TPC Metzpoint (investering 2026: € 30)	0	-4	-4	-4
Sportaccommodaties	25	25	25	25
Kunst en cultuur	13	13	13	13
Saldo (- = nadeel)	-149	-103	-103	-124

Sondervick 30: Groen en Bomen

De realisatie van een veiligere langzaam verkeer route aan de Sondervick; vanuit de Heerbaan richting de aanliggende wijken, winkelcentrum Kromstraat, het Citycentrum, de Run en het Sondervick college. Dit is mogelijk door het niet uitvoeren van projecten uit het IMBK. De projecten Dorpstraat en Provincialeweg komen in de planning van het IMBK te vervallen. Hiervoor is een separaat collegeadvies voor opgesteld. De investering voor bomen (€ 267) en voor groen (€ 267) worden in 2028 uitgevoerd.

Gasloos maken Hemelrijken 6

Er wordt geïnvesteerd in het gasloos maken van Hemelrijken 6 (€ 481 in 2026). Dit wordt deels gedekt met een toegekende DuMaVa subsidie (€ 157).

Actualisatie Bossebaan 60

Voor de actualisatie van Bossebaan 60 (vervangen installatie), wordt een aanvullende investering opgenomen van € 217 (totale investering € 304). Daarnaast wordt een deel van de investering gedekt met de DuMaVa subsidie, € 232. De technische levensduur van de installatie is verstreken. Daarom moet de installatie vervangen worden.

Actualisatie Meiveld 2

Voor de actualisatie Meiveld 2 (vervanging installatie), wordt € 207 geïnvesteerd in 2026. Een deel van de investering wordt gedekt met de DuMaVa subsidie, € 52. De technische levensduur van de installatie is verstreken. Daarom moet de installatie vervangen worden. Een installatie die uitvalt betekent geen verwarming en koeling in het gebouw. Verhuurder, de Gemeente Veldhoven, heeft de plicht om installaties te onderhouden en te vervangen. Als de werkzaamheden niet uitgevoerd worden, moeten we het reeds ontvangen subsidie bedrag terug geven aan de RVO.

Vervangingsinvestering voertuigen 2029

In 2029 zijn de voertuigen van de gladheid (€ 90) en groenploeg (€ 250) volledig afgeschreven, De huidige voertuigen zijn aan vervanging toe. Daarnaast willen we de voertuigen van wijkonderhoud verder verduurzamen. De investeringen zijn noodzakelijk om aan het gewenste onderhoudsniveau van wegen (gladheidsbestrijding) en openbaar groen te kunnen blijven voldoen.
(De kosten voor onderhoud worden aanzienlijk hoger. Meer gebreken aan het voertuig in de toekomst waardoor werkzaamheden niet of vertraagd worden uitgevoerd.)

Beleid groen en klimaat

Op het thema Groen en klimaatbestendig uit de Duurzaamheidsagenda is er momenteel geen beleidscapaciteit binnen onze gemeente. Een deel van de uitvoeringscapaciteit wordt ingezet om beleidsmatig te adviseren, wat niet tot de kerntaken van deze medewerkers behoort en zonder beleidskaders gebeurt. Dit maakt de invulling van de thema's in plannen en projecten situationeel afhankelijk. Door structureel te investeren in beleidscapaciteit ontstaat er meer focus, rolduidelijkheid en verlichting van de uitvoeringscapaciteit. Een beleidsmatige medewerker zorgt voor overzicht op het thema en speelveld, zodat we goed kunnen anticiperen op opgaven en kansen benutten. Structurele beleidscapaciteit helpt ook bij het inschatten van effectieve maatregelen in de uitvoering.

Vervangingsinvestering binnensport

Het vervangen van de sportmaterialen voor de binnensportaccommodaties betreft een investering van € 174 voor 2029. De investeringen zijn noodzakelijk om de veiligheid en het gewenste onderhoudsniveau van de binnensportaccommodaties te kunnen waarborgen.

Vervangen toplaag padelbanen bij TPC Metzpoint

TPC Metzpoint heeft momenteel 6 tennisbanen en 8 padelbanen. In 2018 heeft de vereniging zelf 2 padelbanen aangelegd op haar sportcomplex. De andere padelbanen zijn in 2020 en 2024 gerealiseerd. Uit een rapportage, opgemaakt door KIWA (onafhankelijk bureau) blijkt dat de toplaag van 2 padelbanen gerenoveerd dienen te worden in 2026. De investering in 2026 bedraagt € 30.

Sportaccommodaties

Uit onderzoek van een extern bureau blijkt dat dit budget, op basis van de realisatie van afgelopen jaren, structureel niet volledig nodig is. We verlagen het met € 25, zonder effect op onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Kunst en cultuur

Uit onderzoek van een extern bureau blijkt dat dit budget, op basis van de realisatie van afgelopen jaren, structureel niet volledig nodig is. We verlagen het met € 13, zonder effect op onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Programma 6 | Sociaal Domein

Inleiding

In Veldhoven werken we aan een inclusieve, gezonde, zelf- en samenredzame gemeenschap, waar inwoners zich thuis voelen, waar iedereen mee kan doen en zich kan ontwikkelen. We staan hierbij voor verschillende uitdagingen, zoals een snelgroeiend aantal (internationale) inwoners, kansenongelijkheid, meer gezondheidsrisico's, vergrijzing en krapte op de arbeidsmarkt. Daardoor is het niet meer vanzelfsprekend dat we inwoners kunnen ondersteunen op het gebied van zorg en welzijn. Wij richten ons daarom op activiteiten die gericht zijn op preventie, normalisering, sociale cohesie en het versterken van zelfredzaamheid en samenredzaamheid. We willen een kentering maken en een stap naar voren zetten, zodat inwoners zich voorbereiden op hun toekomst.

Er blijven altijd mensen bestaan die extra (tijdelijke) ondersteuning en hulp nodig hebben. Voor hen hebben we een vangnet, zodat zij toch kunnen (blijven) meedoen in de samenleving. Dit kan gaan om financiële steun (werk en inkomen), voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet. Op het gebied van jeugdhulp geeft de landelijke hervormingsagenda ons richting om problemen in de jeugdzorg op te lossen en het systeem financieel gezond te maken.

Bestaanszekerheid en armoede blijven landelijk en ook in Veldhoven een belangrijk thema. We zetten intensief in op het voorkomen en vroegtijdig signaleren van problematische schulden. Voor de inwoners die (tijdelijk) niet financieel zelfredzaam zijn bieden we schuldhulp en een vangnet in bestaanszekerheid.

Met werkgevers, maatschappelijke organisaties, gemeenten en onderwijsinstellingen werken we samen aan sociale vraagstukken in de regio, in de stichting Brainport voor Elkaar.

We streven naar een inclusieve samenleving waarin iedereen, van jong tot oud, kan meedoen en zich verbonden voelt. Maatschappelijke voorzieningen spelen hierin een belangrijke rol, omdat inwoners erdoor in verbinding komen met elkaar. Er is behoefte aan ontmoetingsplekken waar mensen, ongeacht hun achtergrond, samen kunnen komen. Waar mogelijk passen we een gebiedsgerichte aanpak toe, zodat we de saamhorigheid en verbondenheid tussen inwoners versterken. Dit draagt bij aan een veilige en fijne leefomgeving voor iedereen.

Bronnen

- Visie op sociaal maatschappelijk ontwikkeling 'Samen (goed) voor elkaar 2024-2040
- Algemene subsidieverordening
- Subsidieregeling Goed Woon- en Leefklimaat 2021
- Subsidieregeling Vitale Samenleving 2021
- Verordening Sociaal domein Veldhoven
- Goed wonen in een groeiend Veldhoven Woon(zorg)visie 2023-2027
- Kadernota "Focus op alle jeugd
- Visie op Veldhoven
- Regiovisie Beschermd Wonen 2022-2026
- Actieplan Dakloosheid regio Eindhoven 2024-2030

Doelstelling

6.01 Versterken van de sociale basis

We verbeteren de sociale basis. Zo blijven inwoners toegang houden tot laagdrempelige hulp, initiatieven voor de gemeenschap en activiteiten die problemen in gezondheid en welzijn voorkomen. Dit helpt bij het versterken van zelf- en samenredzaamheid van de inwoners, het versterken van de sociale cohesie en het meedoen van iedereen in onze gemeente.

Activiteit(en)

6.01.01 We geven vervolg aan het programma Uitvoeringsagenda sociaal maatschappelijke ontwikkeling 2025-2026

We voeren de Uitvoeringsagenda sociaal maatschappelijke ontwikkeling 2025-2026 uit. In deze uitvoeringsagenda vertalen we de visie op sociaal maatschappelijke ontwikkeling naar concrete activiteiten. In 2026 actualiseren we deze agenda voor de periode 2027-2028.

6.01.02 We subsidiëren organisaties in de sociale basis

We subsidiëren gericht maatschappelijke organisaties, vrijwilligersinitiatieven en verenigingen die bijdragen aan zelf- en samenredzaamheid, sociale cohesie en de sociale basis. Daarmee versterken we de sociale infrastructuur in Veldhoven.

Doelstelling

6.02 Versterken van de sociale samenhang in buurten en wijken

We helpen mee om een gevoel van saamhorigheid en verbondenheid te creëren en te versterken onder inwoners. Dit zorgt voor een veilige en fijne leefomgeving. Het kan ook helpen om eenzaamheid te verminderen, een groter sociaal netwerk op te bouwen en ervoor te zorgen dat meer mensen meedoen en betrokken zijn in de wijk.

Activiteit(en)

6.02.01 We werken wijkgericht en integraal samen op basis van gebiedsprofielen

We maken gebiedsprofielen die laten zien hoe wijken van elkaar verschillen en waar extra inzet nodig is in het sociaal domein. Deze informatie gebruiken we als basis voor een gerichte, integrale aanpak met wijkmakelaars, collega's en partners. Wijkmakelaars verbinden bewoners en netwerken, vertalen signalen naar actie en versterken zo de betrokkenheid en samenwerking in de wijk.

6.02.02 We versterken sociale netwerken in de wijken

Wijkmakelaars versterken het sociaal kapitaal door bewoners en (in)formele netwerken met elkaar te verbinden. Ze stimuleren niet alleen het aanpakken van problemen, maar ook het benutten van kansen in de wijk. We ondersteunen buurtactiviteiten en initiatieven die de onderlinge verbinding vergroten met subsidies. De inwoners hebben zelf de regie hierin.

6.02.03 We investeren in de kwaliteit van ontmoetingsplekken in de wijken

We investeren in ontmoetingsplekken in de wijk, zowel binnen als buiten, om sociale cohesie, veiligheid en betrokkenheid te versterken. Samen met partners richten we ons op multifunctioneel gebruik van deze locaties en bewonersregie. Het realiseren en verbeteren van ontmoetingsplekken wordt opgepakt in samenhang met Programma 8, zie ook activiteit 8.02.03.

Ook verkennen we met onderwijsbesturen hoe scholen als spil in de wijk kunnen fungeren in samenhang met Programma 4 (activiteit 04.01.01).

Doelstelling

6.03 Bevorderen van zelfredzaamheid en maatschappelijke deelname

We helpen inwoners om zelfstandig te wonen en te leven, zodat ze zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven. We leggen de nadruk op de eigen kracht van de inwoners en stimuleren dat zij zoveel mogelijk hulp vragen binnen hun eigen netwerk. Daar waar een inwoner (nog) niet zelfstandig kan wonen, bieden we een vangnet in de vorm van beschermd wonen en/of maatschappelijke opvang.

Activiteit(en)

6.03.01 We bieden maatwerkvoorzieningen in maatschappelijke ondersteuning

Zelfredzame en samenredzame mensen die (goed) deelnemen aan de maatschappij, hebben een beter welzijn en doen minder beroep op (zware) vormen van zorg. Om dit te bevorderen bieden we individuele voorzieningen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning, zoals bijvoorbeeld hulp bij het huishouden, begeleiding of de toekenning van een scootmobiel. De klantmanagers voeren hiertoe een keukentafelgesprek, volgens de bedoeling, met de inwoner waarbij ze de behoefte aan ondersteuning integraal bekijken en beoordelen.

6.03.02 We zetten in op het innoveren en ontwikkelen van collectieve voorzieningen

We gaan inzetten op preventie in de Wmo. Dit doen we door meer algemene en collectieve voorzieningen te ontwikkelen. Deze zullen voorrang krijgen op individuele maatwerkvoorzieningen die enkel als vangnet dienen. Dit doen we om de individuele maatwerkvoorzieningen beschikbaar te houden voor inwoners die deze het hardst nodig hebben.

6.03.03 We stimuleren de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis

Beschermd wonen is en blijft een vangnet voor de inwoners die dit nodig hebben. We zetten ook actief in op preventie en hulp aan de voorkant. Beschermd Thuis is hier een voorbeeld van. Iemand met een psychische of psychosociale kwetsbaarheid kan thuis blijven wonen met 24 uur per dag begeleiding op oproep. We proberen zo veel mogelijk inwoners beschermd thuis te laten (gaan) wonen. Daarbij vragen we meer inzet van het voorliggend veld en het eigen netwerk.

6.03.04 We maken passend lokaal beleid voor maatschappelijke opvang

In 2025 is de ETHOS-telling uitgevoerd, waarbij we het aantal dak- en thuisloze mensen in de regio hebben geteld. Op basis van deze cijfers gaan we lokaal beleid ontwikkelen dat het beste aansluit op deze doelgroep in Veldhoven. Hierbij leggen we extra focus op jongeren die 18 jaar worden en van de Jeugdwet doorstromen naar de Wmo, om te voorkomen dat zij dak- of thuisloos raken. Ook geven we verder uitvoering aan het Actieplan Dakloosheid regio Eindhoven 2025-2030.

6.03.05 We treffen maatregelen om de continuïteit van maatschappelijke ondersteuning te waarborgen

Maatschappelijke ondersteuning blijft een vangnet voor inwoners die het hard nodig hebben. Om bewustzijn te creëren over wat inwoners zelf kunnen doen om lang en prettig thuis te kunnen blijven wonen, starten we een bewustzijns campagne. Deze campagne legt de nadruk op preventie en het normaliseren van bepaalde problemen rondom ouder worden. Hierbij vragen we meer van het sociale netwerk. Het doel is om meer zelf- en samenredzame inwoners te krijgen, met minder beroep op Wmo-

ondersteuning. Hierdoor kunnen we de ondersteuning blijven bieden aan degenen die de hulp het hardst nodig hebben.

Doelstelling

6.04 Bevorderen inclusieve samenleving

In Veldhoven kan iedereen, ongeacht achtergrond, leeftijd, geslacht, inkomen of beperking, gelijkwaardig deelnemen aan de samenleving. We staan voor gelijke kansen. De inclusieagenda helpt hierbij.

Activiteit(en)

6.04.01 We geven uitvoering aan de inclusieagenda.

De in Inclusieagenda die in 2025 is opgesteld bevat activiteiten die inclusie bevorderen. In 2026 voeren we deze activiteiten uit.

Doelstelling

6.05 Bevorderen optimale opgroeikansen voor jeugdigen

We helpen ouders bij het opvoeden en jongeren bij het opgroeien, om problemen zoveel als mogelijk te voorkomen. Door onder andere de (preventieve) diensten van het Centrum voor Jeugd en Gezin aan te bieden. Als het nodig is, zetten we jeugdhulp in. Bij risicovolle situaties grijpen we snel en effectief in. Professionals in het jeugddomein zorgen ervoor dat de ondersteuning goed wordt afgestemd.

Activiteit(en)

6.05.01 We geven vervolg aan het Uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd 2024 - 2025

Samen met de partners in het jeugddomein continueren we in 2026 de activiteiten uit het uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd 2024-2025. Daarnaast schrijven we het uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd voor 2027-2028, samen met onze partners.

6.05.02 We bieden passende en tijdige jeugdhulp aan jeugdigen, waarbij we inzetten op een daling van het aantal kinderen in, en de duur van de jeugdhulp

Geïndiceerde jeugdhulp wordt ingezet wanneer een kind of gezin geen passende oplossing kan vinden binnen het eigen netwerk of het voorliggend veld. Inzet van geïndiceerde jeugdhulp biedt een vangnet bij situaties waarin lichtere vormen van ondersteuning niet voldoende zijn. In de afgelopen jaren zien we een toename in de aantallen en de duur van de indicaties jeugdhulp. We willen dit doorbreken en streven naar minder indicaties en een verkorting van de indicatieduur. Dit doen we naast ons uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd, ook via het programmaplan Een 10 voor de Jeugd. Met als doel inzetten op tijdige, passende en betaalbare zorg, zo veel mogelijk thuis. Daarbij fungeren we als 'lerende regio', onder andere door data over het jeugdhulpgebruik inzichtelijk te maken en te analyseren.

6.05.03 We implementeren van de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd

De landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 bevat veel maatregelen om de jeugdzorg te verbeteren en betaalbaar te houden. Dit vraagt zowel regionaal als lokaal om een gedegen implementatietraject, samen met alle betrokkenen. We zullen in 2026 voortborduren op de in 2025 gestarte implementatie van deze hervormingsagenda in Veldhoven. Daarnaast werken we vanaf 2026 regionaal via een Gemeenschappelijke

Regeling (GR) aan de inkoop en het contractmanagement van gespecialiseerde jeugdhulp.

Doelstelling

6.06 Bestrijden van armoede en bieden van bestaanszekerheid

We helpen inwoners die financieel kwetsbaar zijn. Dit doen we door te helpen met inkomen, minimaregelingen en schulddienstverlening, zodat men kan deelnemen aan de samenleving. We leggen nadruk op het vroeg zien aankomen van schulden en geven advies over hoe je met je geld kunt omgaan. Daarnaast helpen we inwoners met een uitkering om betaald werk te vinden. Als werk (nog) niet mogelijk is, proberen we vrijwilligerswerk of deelname aan sociale activiteiten te vinden, zodat iedereen actief meedoet.

Activiteit(en)

6.06.01 We vinden en ondersteunen inwoners met beginnende betaalproblemen

Aanbieders van energie, woningbouwcorporaties en ziektekostenverzekeraars melden betalingsachterstanden van onze inwoners bij ons. Hiervoor zijn afspraken gemaakt die de privacy van inwoners beschermen. Het team Schulddienstverlening zoekt contact met deze inwoners om te bespreken of zij hulp nodig hebben. Ook werkt team Schulddienstverlening samen met energiecoaches. Als zij merken dat iemand niet alleen hulp nodig heeft bij energiebesparing, maar ook financiële problemen heeft, verwijzen ze die persoon door naar het team Schulddienstverlening.

6.06.02 We vergroten het bereik van de minimaregelingen

Gemeente Veldhoven heeft verschillende minimaregelingen zoals, de meedoen-voorziening, een collectieve ziektekostenverzekering en bijzondere bijstand. Niet alle minima van Veldhoven maken gebruik van deze regelingen. We willen het gebruik stimuleren, zodat we inwoners op tijd kunnen helpen en problemen kunnen voorkomen. Daarom informeren we via de communicatiekanalen van de gemeente en zetten we in op normaliseren door geldzorgen meer bespreekbaar te maken. Dit doen we onder andere door aandacht te besteden aan de 'potjes-check' van Geldfit. De potjes-check geeft aan op welke landelijke voorzieningen inwoners recht hebben, naast de lokale minimaregelingen.

6.06.03 We voeren de armoedeagenda uit

De Armoede Agenda Veldhoven is een paraplunota voor armoedebestrijding en bestaanszekerheid. Het is een levend document dat we regelmatig bijwerken. Het geeft een overzicht van de plannen voor komende jaren en bevat elk jaar een update van acties voor het komende kalenderjaar. De Armoede Agenda is opgebouwd rond drie pijlers: Financiële redzaamheid, Inkomensondersteuning en het Armoedenetwerk. Preventie en communicatie vormen de rode draad tussen deze onderdelen. De drie pijlers van het armoedebeleid zijn te herleiden naar de drie sociale pijlers van de Visie op sociaal maatschappelijke ontwikkeling.

6.06.04 We begeleiden inwoners met een uitkering naar betaald werk

We maken gebruik van een diagnosetool om de competenties van de inwoners in beeld te brengen. De input die daaruit komt is de basis voor de gesprekken om de inwoner te ondersteunen in zijn of haar weg naar werk. Ook maken we gebruik van de inzet van onze samenwerkingspartner Ergon om de inwoners zo veel mogelijk arbeidsfit te maken.

Doelstelling

6.07 Vergroten integratie internationale inwoners

Onze samenleving wordt steeds internationaler. Integratie, het kunnen meedoen, is daarom een belangrijk thema voor huidige Veldhovenaren en nieuwkomers. Van onze huidige inwoners vraagt dit dat zij openstaan voor en omgaan met cultuurverschillen, wat wederzijds begrip en inclusie bevordert.

Activiteit(en)

6.07.01 We ondersteunen inburgeraars bij hun inburgeringstraject

Op basis van de Wet inburgering 2021 begeleiden we nieuwkomers bij hun inburgeringstraject, zodat ze binnen de daarvoor gestelde termijn succesvol inburgeren. Naast taallessen zijn maatschappelijke en economische participatie een belangrijk onderdeel van het inburgeringstraject.

6.07.02 We ontwikkelen beleid gericht op de integratie van internationals en nieuwkomers

Er wonen steeds meer anderstalige inwoners in Veldhoven. Om beter met elkaar samen te leven is een goede integratie nodig. Daarvoor zijn zowel de migranten als de Veldhovense samenleving verantwoordelijk. We zetten hierbij in op:

- het verbeteren van toegang tot gemeentelijke diensten;
- het stimuleren van sociale cohesie;
- het wegnemen van taal- en cultuurbarrières; en
- het ondersteunen bij werk, wonen en welzijn.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
						NL	Verg.	Vhvn	2025	2026	2027	2028	2029
6.03	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (BBV)	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD		2025	720	523	820	<700	<825	<850	<800	<800
6.05	Jongeren met jeugdreclassering (BBV)	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS		2024 (voorlopig)	0,4%	0,2%	0,4%	<0,4%	<0,4%	<0,4%	<0,4%	<0,4%
6.05	Jongeren met jeugdbescherming (BBV)	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS		2024 (voorlopig)	1,0%	1,0%	0,8%	<0,8%	<0,8%	<0,8%	<0,8%	<0,8%
6.05	Jongeren met jeugdhulp (BBV)	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS		2024 (voorlopig)	13,7%	12,9%	15,3%	<15,3%	<15,3%	<15,3%	<15,3%	<15,3%
6.05	Jongeren met een delict voor de rechter (BBV)	% 12 t/m 21 jarigen	CBS		2023	1%	1%	1%	<1%	<1%	<1%	<1%	<1%
6.06	Vroegsignalering	Aantal inwoners dat zich meldt voor een informatief gesprek over financiële vragen	klantvolgsysteem schulddienstverlening		2025	nvt	nvt	--	--	> in 2025	> in 2026	> in 2027	> in 2028
6.06	Minimaregelingen	Aantal unieke inwoners dat gebruik maakt van een minimaregeling	suite		2024	nvt	nvt	1.005	> in 2024	> in 2025	> in 2026	> in 2027	> in 2028
6.06	Kinderen in uitkeringsgezin (BBV)	% kinderen tot 18 jaar	CBS		2023	6%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%
6.07	Banen (BBV)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	CBS		2023	836	819,5	1.422	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
6.07	Netto arbeidsparticipatie (BBV)	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS		2024	73,2	75,5	75,5	75	75	75	75	75
6.07	Werkloze jongeren (BBV)	% 16 t/m 22 jarigen	CBS		2023	2	1	1	1	1	1	1	1
6.07	Personen met een bijstandsuitkering (BBV)	Aantal per 10.000 inwoners	CBS		2024	343,6	197,6	169,6	169	169	169	169	169
6.07	Lopende re-integratievoorzieningen (BBV)	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS		2024	203,1	143,3	188,3	188	188	188	188	188
6.08	Asielinburgeraars	Percentage geslaagde inburgeringstrajecten binnen termijn	suite		2024	nvt	nvt	75	75	75	75	75	75

Verbonden partijen

Bij dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- GRWRE / Ergon;
- Jeugdregio Een 10 voor de jeugd.

Subsidies in dit programma

Conform de aanbeveling van de rekenkamercommissie wordt per programma zichtbaar gemaakt welke subsidies zijn opgenomen in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	WBP bedrag
Jeugdactiviteiten en scouting	181
Jeugdwerk algemeen	128
Vluchtelingen	73
Maatschappelijke participatie	1.611
Samenlevingsopbouw algemeen	917
Buurt- en wijkactiviteiten	23
Mantelzorg	39
Clientondersteuning	245
Minimabeleid	249
Indicatievrije inloop	154

Wat gaat dat kosten?

Budget	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Lasten	60.284	65.130	67.623	68.778	66.847	68.000
Baten	14.618	13.276	13.803	14.048	14.998	15.012
Saldo (- = nadeel)	-45.666	-51.854	-53.820	-54.730	-51.849	-52.988

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Zorg in Onderwijstijd (10 voor de jeugd)	-113	-271	-271	-271
Kleinschalig verblijf segment 1 (10 voor de jeugd)	-961	-961	-961	-961
Bijstelling geïndiceerde Jeugdhulp	-210	-210	-210	-210
Formatieve uitbreiding Internationalisering & Integratie	-111	-111	-111	-111
Uitbreiding wijkmakelaarscapaciteit	-75	-75	-75	-75
Vervolg geven aan de activiteiten van het Uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd	-190	-190	-190	-190
Monitoring uitvoeringsprogramma Sociaal Maatschappelijke Ontwikkeling	-50	0	0	0
Gemeenschappelijkeregeling verhoging bijdrage Ergon	-106	-183	-197	-406
Taakstelling jeugd	200	300	500	700
DVO Waalre	568	588	598	607
Subsidie maatschappelijke participatie	19	19	19	19
Ioaw Starters	25	25	25	25
Uitstel abonnementstarief WMO	0	-2.269	0	0
Saldo (- = nadeel)	-1.004	-3.338	-873	-873

Zorg in onderwijstijd

De regio gaat samen zorg inkopen die tijdens schooltijd wordt gegeven. Dit heet Zorg in Onderwijstijd. Het doel is om onderwijs en jeugdhulp beter te laten samenwerken. Zo krijgen kinderen sneller passende hulp en wordt zwaardere zorg voorkomen. Dit helpt ook om de kosten van jeugdhulp beter te beheersen. Het is nu lastig om precies te weten wat deze zorg kost, omdat niet altijd wordt vastgelegd waar de zorg plaatsvindt: op school of thuis. Daardoor is het moeilijk om de huidige kosten goed te vergelijken met de nieuwe aanpak. Een uitgebreid onderzoek naar alle cijfers zou veel tijd en geld kosten en is daarom niet verstandig.

Om toch goed te kunnen volgen wat de nieuwe aanpak oplevert, is een subsidie aangevraagd. Daarmee wordt in Zuidoost-Brabant onderzocht wat de effecten zijn, vooral op het gebied van kosten en minder administratie. Zo krijgen we meer inzicht en kunnen we het geld beter inzetten.

Kleinschalig verblijf segment 1 (10 voor de jeugd)

De pilot kleinschalig verblijf in de jeugdzorg is positief geëvalueerd. De samenwerkende gemeenten willen deze vorm van hulp blijvend opnemen in de afspraken met zorgaanbieders. Het doel van de pilot was om ervaring op te doen met kleinschalig verblijf, vooruitlopend op landelijke veranderingen in de jeugdzorg. Ook zijn er meetpunten ontwikkeld om de kwaliteit en kosten goed te kunnen volgen. Kleinschalig verblijf is duurder dan de huidige vormen van verblijf met behandeling. In 2026 wordt een kostenstijging van € 962 verwacht. Dit is het scenario met de hoogste kosten. Er zijn wel factoren die de kosten kunnen beperken. Niet alle groepen worden direct kleinschalig ingericht. Er komen minder plekken beschikbaar. Ook is het aantal jongeren in verblijf tussen 2022 en 2024 gedaald. Op langere termijn zijn er mogelijkheden om kosten te besparen. Zo wordt JeugdzorgPlus afgebouwd tot bijna nul in 2030. Ook worden dure maatwerkovereenkomsten met 1-op-1 begeleiding afgebouwd. Daarnaast is het doel om in 2028 twintig procent minder uithuisplaatsingen te hebben.

Geïndiceerde jeugdhulp

Als gevolg van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd en de komende wetswijziging Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg is het een verplichting om de bestaande regionale samenwerkingsovereenkomst Een 10 voor de Jeugd om te zetten naar een gemeenschappelijke regeling (GR). Het college heeft hier op 13 en 20 mei positief toe

ingestemd. Deze GR richt zich op de regionale inkoop van specialistische jeugdzorg en waarborgt een stevige regionale basis en organisatie van deze zorg voor de meest kwetsbare kinderen, zoals vereist door de nieuwe wetgeving. De bijdrage van gemeente Veldhoven aan Een 10 voor de Jeugd stijgt door deze en andere mutaties (o.a. personeel, bedrijfsvoering en indexatie) in 2026 met €190 naar in totaal €279. Er is al een dekking van €69 aanwezig. Het restant bedrag van €210 wordt aangevraagd in deze begroting.

Formatie internationalisering & integratie

Veldhoven krijgt steeds meer nieuwe inwoners, zoals expats, statushouders en arbeidsmigranten. Daarom is het belangrijk om te werken aan goede integratie. Nu is er nog geen vaste medewerker voor dit beleid. De gemeente vindt het belangrijk dat deze mensen goed mee kunnen doen in de samenleving. Dit helpt bij het voorkomen van problemen en versterkt de sociale samenhang. Dit past bij de visie en plannen van Veldhoven.

Uitbreiding wijkmakelaarscapaciteit

Veldhoven heeft sociale uitdagingen door groei en verschillen tussen bewoners. Wijkmakelaars helpen bewoners mee te doen in hun buurt. Nu zijn er te weinig om in alle wijken actief te zijn. Met extra subsidie (0,55 fte) kunnen ze meer wijken bereiken, sneller problemen zien en bewoners beter ondersteunen. Dit voorkomt grotere problemen en helpt bij doelen zoals kansengelijkheid en vertrouwen in de overheid.

Uitvoeringsplan focus op alle jeugd

In 2017 heeft de gemeenteraad de kadernota Focus op alle Jeugd vastgesteld. Hierin staan de uitgangspunten voor alles wat de gemeente doet voor jeugd. Belangrijk is vooral het investeren in positieve ontwikkeling en het voorkomen van problemen. De nota is de basis voor beleid op jeugd, onderwijs, welzijn en sport. Voor 2024-2025 heeft het college een uitvoeringsplan gemaakt. Hiervoor was €734 beschikbaar. Een deel van dit geld is gebruikt voor eenmalige acties, zoals het versterken van preventie en vroegsignalering. Andere activiteiten zijn gestart die nu zo goed blijken te werken, dat we ze willen voortzetten. Denk aan Buurtgezinnen, extra inzet van CJG op basisscholen en activiteiten voor de gezondheid van jongeren. Het doel is om deze aanpak voort te zetten, zodat jongeren minder vaak zwaardere jeugdhulp nodig hebben. Dit past bij de visie van Veldhoven én bij de landelijke opdracht om jeugdzorg te verbeteren en betaalbaar te houden.

Monitoring uitvoeringsprogramma Sociaal Maatschappelijke ontwikkeling

In 2026 start Veldhoven met een pilot voor een digitaal dashboard voor het sociaal domein. Dit dashboard geeft actuele informatie over Jeugdwet, Werk en Inkomen en Wmo. Het helpt bij het volgen van de uitvoering van beleid en biedt gegevens waarmee de gemeente snel kan bijsturen als dat nodig is.

Hogere bijdrage Ergon

Het aantal plaatsingen met LKS (LoonKostenSubsidie) is stijgend. Ergon voert dit voor de gemeente uit, en door de stijgende aantallen stijgt ook de bijdrage aan Ergon. Hiervoor ontvangen we middelen van het Rijk, in de BUIG uitkering. In mei 2025 is de BUIG uitkering structureel opgehoogd voor LKS plaatsingen. Deze hogere ontvangsten nemen we op als hogere lasten voor Ergon.

Taakstelling jeugd

De gemeente wil de kosten van jeugdhulp verlagen, zonder dat minder jongeren hulp krijgen. Het doel is om lichtere hulp te bieden en kortere trajecten. Omdat de besparingen nog niet precies bekend zijn, is er een taakstelling opgesteld. Er zijn al maatregelen genomen die hieraan bijdragen. Zo wordt de dure JeugdzorgPlus afgebouwd en vervangen door kleinschalige

alternatieven. Ook wordt geïnvesteerd in Zorg in Onderwijstijd, zodat kinderen op school sneller passende hulp krijgen. Dit voorkomt zwaardere zorg en kan vanaf 2027 kosten besparen.

Daarnaast zet de gemeente in op preventie en vroegsignalering, bijvoorbeeld via het uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd. Lokale teams worden versterkt en er wordt gewerkt aan het normaliseren van gedrag, zodat minder jongeren zwaardere hulp nodig hebben. Ook worden verwijzingen van buiten de gemeente, zoals van huisartsen, beperkt. Dit zorgt ervoor dat jongeren sneller de juiste hulp krijgen, vaak tegen lagere kosten. De taakstelling wordt goed gevolgd, zodat bijsturen mogelijk is als dat nodig blijkt.

Dienstverleningsovereenkomst (DVO) Waalre

De gemeente Veldhoven voert op dit moment werkzaamheden uit op het gebied van werk en inkomen. Dit gebeurt op basis van een dienstverleningsovereenkomst. De huidige DVO, welke niet kostendekkend is voor de gemeente Veldhoven, loopt af per 1 januari 2026. Afgesproken is deze DVO te verlengen tegen een kostendekkend tarief. Dat betekent een positieve bijstelling op de opbrengsten van iets meer dan € 560.

Subsidie maatschappelijke participatie

Uit onderzoek van een extern bureau blijkt dat dit budget, op basis van de realisatie van afgelopen jaren, structureel niet volledig nodig is. We verlagen het met € 19, zonder effect op onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Ioaw Starters

Uit onderzoek van een extern bureau blijkt dat dit budget, op basis van de realisatie van afgelopen jaren, structureel niet volledig nodig is. We verlagen het met € 25, zonder effect op onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Uitstel abonnementstarief

Het wetsvoorstel voor de afschaffing van het abonnementstarief is controversieel verklaard. De VNG geeft aan dat met de controversieel verklaring uitstel van dit wetsvoorstel naar 1 januari 2028 onvermijdelijk is. Hierdoor komt ook de positieve bijstelling door het afschaffen van het abonnementstarief Wmo van 2,3 miljoen in jaarschijf 2027 te vervallen. Tegelijkertijd is er een aantal activiteiten in het uitvoeringsplan sociaal maatschappelijke ontwikkeling opgenomen waarbij besparingen gerealiseerd zouden kunnen worden. Wanneer de inwerkingtreding van de wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 ten aanzien van het afschaffen van het abonnementstarief verder wordt uitgesteld, is het niet aannemelijk dat we met deze activiteiten gaan komen tot de bezuiniging van € 2,3 mln. die was opgenomen in 2027.

Programma 7 | Volksgezondheid en milieu

Inleiding

Wij werken aan een gezonde leefomgeving waarin mensen worden gestimuleerd om zelfstandig en vitaal te blijven. We richten ons hierbij op positieve gezondheid, waarbij zowel lichamelijke als mentale gezondheid belangrijk zijn.

De gezondheidszorg heeft te maken met grote uitdagingen. De bevolking wordt ouder, er is meer druk op de eerstelijnszorg, steeds meer jongeren hebben mentale gezondheidsproblemen en de veranderende leefomgeving heeft invloed op de gezondheid van mensen. Dit vraagt om een integrale en toekomstbestendige aanpak waarbij preventie, samenwerking en innovatie centraal staan. Wij zetten daarom in op vroegsignalering, preventie en normalisering. Dat betekent dat we problemen proberen te voorkomen, ze op tijd herkennen en mensen helpen voordat de problemen groter worden. Ook willen we inwoners ervan bewust maken dat niet voor iedere hulpvraag professionele zorg nodig is. Dit doen we samen met zorgaanbieders, maatschappelijke organisaties en inwoners.

Het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) werkt aan een gezonde generatie in 2040. Dit akkoord richt zich op het verminderen van gezondheidsverschillen en het creëren van een gezonde leefomgeving die mensen meer met elkaar verbindt. Er wordt ook gekeken naar de kracht van sociale netwerken. Dit past bij onze lokale doelen voor positieve gezondheid. Door nu te investeren in gezondheid, leggen we de basis voor een gezonde samenleving die klaar is voor de toekomst.

Om nu en in de toekomst in Veldhoven te kunnen leven en ondernemen is een veerkrachtige leefomgeving nodig. Dit omvat basisbehoeften, zoals een schone lucht en bodem, veilig en voldoende (drink)water, droge voeten, verkoeling en ruimte voor beweging en recreatie. Het is verder van belang om voorzieningen zoals energie en grondstoffen toegankelijk en betaalbaar te houden voor onze inwoners en ondernemers. Maar we lopen tegen grenzen aan, wat te merken is aan problemen zoals netcongestie, wateroverlast, hitte en stijgende maatschappelijke kosten voor het verwerken van reststromen. Door de sterke groei van onze regio neemt de druk op de leefomgeving nog verder toe. We willen daarom balans houden tussen ecologische, ruimtelijk-economische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen, gericht op brede welvaart. Samen met onze partners, inwoners en ondernemers moeten we onze lokale verantwoordelijkheid nemen. De Duurzaamheidsagenda geeft hierbij onze koers aan.

Een goed functionerend rioolstelsel zorgt voor een schone, veilige en gezonde omgeving. Om de veranderingen van het klimaat op te vangen nemen we maatregelen om de riolering hiervoor klaar te maken. Het integraal maatschappelijk beheerkader (IMBK) met het bijbehorende beheerplan riool vormt hiervoor de basis.

Bronnen

- Wet publieke gezondheid
- Integraal zorg akkoord
- Gala gezond en actief leven akkoord
- Visie op sociaal maatschappelijke ontwikkeling in Veldhoven
- Visie op gemeente Veldhoven
- Lokaal preventie akkoord gemeente Veldhoven
- Regioplan Eindhoven de Kempen

- Uitvoeringsprogramma lokaal gezondheidsbeleid - Niet versnipperd, maar verbonden
- Integraal maatschappelijk beheerkader Veldhoven
- Transitievisie warmte
- Beleidskader hernieuwbare elektriciteit en besparing
- Regionale Energiestrategie (RES) MRE
- Duurzaamheidsagenda 2040

Doelstelling

7.01 Het bevorderen van positieve gezondheid

We kijken op een brede manier naar gezondheid, volgens de uitgangspunten van positieve gezondheid. Het gaat niet alleen om het niet ziek zijn, maar ook om hoe je je mentaal voelt, wat je belangrijk vindt in het leven, of je mee kunt doen, de kwaliteit van je leven en hoe je dagelijks functioneert.

Activiteit(en)

7.01.01. We bereiden het nieuwe gezondheidsbeleid voor op basis van positieve gezondheid

We bereiden het nieuwe gezondheidsbeleid voor. Daarbij gebruiken we het brede concept van positieve gezondheid. We kijken niet alleen naar ziektepreventie, maar ook naar mentaal welzijn, zingeving, meedoen, dagelijks functioneren en de kwaliteit van leven. We zetten in op normaliseren en vragen inwoners en partners actief naar hun ervaringen en behoeften. We zetten in op normaliseren: we stimuleren dat hulpvragen zoveel mogelijk worden opgepakt binnen het gewone leven en de eigen omgeving, voordat zwaardere vormen van zorg nodig zijn. Daarbij vragen we inwoners en partners actief naar hun ervaringen en behoeften. Dit alles doen we op basis van de landelijke gezondheidsnota, die dit jaar opnieuw verschijnt en richtinggevend is voor ons lokale beleid.

7.01.02. We zetten in op initiatieven die brede welvaart en veerkrachtige gemeenschappen versterken

We zetten actief in op het initiëren, verbinden en versterken van initiatieven die bijdragen aan brede welvaart. Deze initiatieven richten zich op het verbeteren van gezondheid, welzijn en leefbaarheid, met oog voor zowel het hier en nu als toekomstige generaties. We integreren sociale, economische en ecologische dimensies in onze aanpak. We stimuleren zelf- en samenredzaamheid van inwoners en bevorderen sociale cohesie. Daarbij werken we integraal samen, zowel binnen de organisatie als met externe partners. Brede welvaart zal leidend zijn in keuzes en op deze wijze werken we proactief aan veerkrachtige, inclusieve en duurzame gemeenschappen. Deze activiteiten worden integraal opgepakt in samenhang met andere programma's, zodat er optimaal wordt bijgedragen aan gezamenlijke doelstellingen.

7.01.03. Uitvoering geven aan het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord

In 2023 zijn het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord vastgesteld. De thema's uit deze akkoorden zijn verwerkt in een plan van aanpak, dat we uitvoeren samen met organisaties in het voorliggend veld. Daarnaast ontwikkelen we de regionale preventie-infrastructuur verder, waarbij gemeenten en zorgverzekeraars samenwerken op het gebied van preventie. De projecten DE STAP naar Gezonder en Sterk met Ouderen worden voortgezet en verder uitgewerkt.

Doelstelling

7.02 We voeren het onderhoud aan de gemeentelijke riolering uit op het afgesproken niveau

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor een goed functionerend gemeentelijk rioolstelsel. Een goede riolering zorgt voor een schone, veilige en gezonde omgeving. Daarnaast nemen we maatregelen om de riolering klaar te maken om de gevolgen van klimaatverandering op te kunnen vangen.

Activiteit(en)

7.02.01 We voeren het onderhoud aan de gemeentelijke riolering uit op afgesproken kwaliteitsniveau.

Door periodieke inspectie krijgen we inzicht in de kwaliteitstoestand van het riool. Deze informatie is de onderlegger voor de (integrale) gemeentelijke onderhoudsplanning.

Doelstelling

7.03 Afname van de hoeveelheid restafval en het steeds opnieuw gebruiken van grondstoffen.

De gemeente is verantwoordelijk voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval. In Veldhoven streven we ernaar om afvalstromen beter te scheiden, zodat deze zoveel mogelijk opnieuw gebruikt kunnen worden als grondstoffen. En om de kosten voor verwerking van restafval beheersbaar te houden.

Activiteit(en)

7.03.01 Actualiseren van het afvalbeleid

Het Uitvoeringsprogramma afval 2021-2025 loopt af. Europese en landelijke ontwikkelingen vragen om een nieuwe, meer circulaire afvaldoelstelling met bijbehorende activiteiten. De groei van de gemeente Veldhoven heeft ook gevolgen op afvalgebied, onder meer voor het ontwikkelen van een toekomstgerichte milieustraat. We voeren dit uit in samenhang met de bredere verkenning van het thema circulair (7.05.02).

Doelstelling

7.04 We zetten in op een toekomstgerichte, groene en gezonde leefomgeving

We willen dat Veldhoven nu en in de toekomst een gezonde leefomgeving heeft voor het welbevinden van onze inwoners. Dit brengt verschillende uitdagingen met zich mee, die bovendien steeds dringender worden door de staat van ons klimaat en de schaa sprong die Veldhoven doormaakt. We moeten daarom nu maatregelen nemen, zoals het versterken van de hoeveelheid en kwaliteit van groen in de gemeente en het verminderen van negatieve invloeden op mens, dier en milieu.

Activiteit(en)

7.04.01 We ontwikkelen beleid voor een groene en klimaatbestendige leefomgeving

We werken uit wat nodig is om Veldhoven groen en klimaatbestendig te maken. Ook moeten we bepalen hoe we als gemeente kunnen anticiperen op de verstedelijkingsopgave in Veldhoven en wat we hierin van onszelf en anderen verwachten. Vanwege de overlap in opgaven en koppelkansen in de beleidsontwikkeling en -uitvoering, ontwikkelen we één beleidskader voor Groen en Klimaatbestendig. Streven is om het beleid in 2026 te ontwikkelen en uiterlijk 2027 vast te stellen. Dit is

afhankelijk van beschikbare capaciteit.

Na vaststelling van het beleidskader kunnen we instrumenten inrichten en actualiseren. Bijvoorbeeld de klimaattool en eventueel het instellen van een groenfonds voor (juridische) borging van het beleid in de instrumenten van de Omgevingswet.

7.04.02 We nemen maatregelen voor een klimaatbestendige leefomgeving

Bij elke nieuwe ontwikkeling/herinrichting onderzoeken we welke klimaatadaptieve maatregelen we kunnen nemen om een toekomstbestendige omgeving te bouwen. Daarnaast stimuleren we inwoners en ondernemers om ook maatregelen te nemen, bijvoorbeeld met bewustwordingsacties, helpen met afkoppelen, en groene inrichting van tuinen en bedrijfslocaties.

7.04.03 We ontwikkelen (milieu)beleid voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving

Om goede keuzes en afwegingen te maken voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving is beleid nodig op het vlak van milieuthema's. Bijvoorbeeld zodat we in de schaa sprong de balans kunnen houden tussen leefomgevingskwaliteit en voldoende ontwikkelruimte voor de verstedelijkingsopgave. Om te bepalen welke streefwaarden we in Veldhoven willen hanteren in verschillende gebiedstypen, is het zaak om onderzoek te doen naar waar mogelijke kansen liggen of risico's ontstaan. Streven is om het beleid in 2026 te ontwikkelen en uiterlijk 2027 vast te stellen. Dit is afhankelijk van beschikbare capaciteit.

Aan de hand van dit beleid kunnen we, door middel van instrumenten van de Omgevingswet, sturen op een goede leefomgevingskwaliteit, bijvoorbeeld door het beleid (juridisch) te borgen in het omgevingsplan.

7.04.04 We werken aan een goede luchtkwaliteit

Een goede luchtkwaliteit is van belang voor de gezondheid van onze inwoners. Daarom zetten we stappen om deze te verbeteren. We zijn hiervoor aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord en het Regionaal Meetnet Zuidoost-Brabant.

7.04.05 We werken samen om de milieubelasting van Luchthaven Eindhoven te verminderen

We nemen deel aan het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO). Het LEO heeft vijf speerpunten:

1. Verbetering van de luchtkwaliteit.
2. Actief sturen op minder geluidbelasting.
3. Bijdragen aan de klimaatdoelstellingen.
4. Meerwaarde bieden voor de regio.
5. Vertrouwen vanuit de omgeving.

Daarnaast dient het LEO de functie van Commissie Overleg & Voorlichting Milieu (COVM), die iedere militaire luchthaven verplicht moet hebben volgens de Luchtvaartwet.

Doelstelling

7.05 We verkleinen de ecologische voetafdruk door energie en materialen

We zetten in op een robuust energiesysteem op basis van hernieuwbare bronnen en een circulaire economie, waarin grondstoffen efficiënter worden (her)gebruikt. Dit doen we om uitstoot van broeikasgassen en uitputting van de aarde te verminderen. En om de toegang tot energie en grondstoffen te waarborgen en minder afhankelijk te worden van externe omstandigheden. We voldoen minimaal aan nationale en regionale afspraken.

Activiteit(en)

7.05.01 Uitvoeringsprogramma Energietransitie

Vanuit het in 2022 vastgestelde uitvoeringsprogramma ondernemen we verschillende activiteiten op het vlak van energie besparen en opwekken, de overgang naar duurzame warmte en een toekomstbestendig energiesysteem. Omdat het onderwerp energie constant in beweging is, passen we de specifieke activiteiten aan de actualiteit aan. Hieronder een weergave van de activiteiten voor 2026.

In de gebouwde omgeving ondersteunen we inwoners bij het verduurzamen van hun woning met bijvoorbeeld isolatieprojecten en -regelingen, de Kluskar en de VVE-aanpak. We borgen hierbij de bescherming van (kwetsbare) diersoorten door middel van een soortenmanagementplan.

Netcongestie is sinds enkele jaren een prangend probleem dat aanvullende aandacht vraagt. We werken hiervoor samen in de regio, de netbeheerder, bedrijven en andere partijen. Op De Run en Habraken faciliteren we gezamenlijke oplossingen, zoals energiehubs. Dit betreft een integrale aanpak met Programma 3 | Economie.

In 2025 startten we met het vernieuwen van ons energiebeleid en een blik op het toekomstige energiesysteem. We vertalen dit in 2026 in een warmteprogramma en gaan op basis hiervan verder met wijkuitvoeringsprogramma's. Hiermee bieden we handelingsperspectief aan onze inwoners, ondernemers en ontwikkelende partijen. Verder evalueren en actualiseren we in 2026 het Uitvoeringsprogramma energietransitie, om ook voor de volgende jaren invulling te geven aan de regierol die de gemeente op dit onderwerp heeft.

7.05.02 We verkennen het thema Circulair

Het thema circulair wordt steeds belangrijker, vanwege de schaarste aan grondstoffen en de milieu impact van materialen en goederen. Met een verkenning in 2026 brengen we de kansen en knelpunten voor onze gemeente in kaart, onder andere wat betreft circulair bouwen en ondernemerschap binnen onze verstedelijkingsopgave. We onderzoeken wat dit betekent voor de rol van de gemeente en stemmen dit af met regio en provincie, zodat we samen de ruimtelijke behoeften kunnen bepalen. De uitkomsten vormen de basis voor vervolgstappen in beleid en uitvoering, in samenhang met het actualiseren van het afvalbeleid (7.03.01).

Doelstelling

7.06 De begraafplaats onderhouden om kwaliteit en beschikbaarheid van rustplaatsen te waarborgen.

Door specifieke onderhoudsmaatregelen, zoals grasmaaien en bomen snoeien, zorgen we voor een nette en respectvolle omgeving. Door dit onderhoud blijft onze begraafplaats een passende en eerbiedige laatste rustplaats bieden.

Activiteit(en)

7.07.01 We onderhouden de begraafplaats op afgesproken kwaliteitsniveau om de beschikbaarheid en kwaliteit van rustplaatsen te waarborgen.

We onderhouden de gemeentelijke begraafplaats en verzorgen de grafdelving. Daarbij ruimen we graven bij het verlopen van de grafrechten.

Meetindicatoren

Nr. Doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden					
					NL	Verg.	Vhvn	2025	2026	2027	2028	2029	2030
7.01	Aantal geïmplementeerde GALA ketenaanpakken								5				
7.02.01	Rioolinspectie 15-20km per jaar	Aantal km	Gemeente Veldhoven	2024	-	3,1	19,9	15	15	15	15		
						(Houten)							
7.03	Omvang huishoudelijk restafval (BBV)*	Kg/inwoner	CBS	2023	177	169	137	100					
			(nader voorlopig cijfer)										
7.04.05	Geluidhinder luchthaven Eindhoven: ambitie 7,21 km ² in 2030 = 30% t.o.v. 2019	Contouren	Luchthavenbesluit										
7.05.01	Aantal reguliere publieke oplaadpunten	aantal	Regionale Klimaatmonitor	2024	177.963	577	450	622					1.398,0
7.05.01	Hernieuwbare elektriciteit* (Doel voor 2030 is 252 TJ, Beleidskader Hernieuwbare elektriciteit en besparing)	TJ	Regionale Klimaatmonitor					144					252
7.05.01	Verbruik elektriciteit*	TJ	Regionale Klimaatmonitor										
7.05.01	Afname aardgasverbruik gebouwde omgeving ten opzichte van 2019, temperatuur gecorrigeerd* (Doel voor 2030 is 287 TJ (=25%) minder dan in 2019 (1147 TJ), actualisatie doel Transitievisie Warmte o.b.v. actualisatie Klimaatmonitor)	TJ	Regionale Klimaatmonitor			2019							287
7.05.01	Afname aardgasverbruik woningen ten opzichte van 2019, temperatuur gecorrigeerd* (Doel voor 2030 is 217 TJ (=25%) minder dan in 2019 (868 TJ), vertaling doel Transitievisie Warmte naar woningen)	TJ	Regionale Klimaatmonitor			2019							217
7.05.01	Afname van de uitstoot van CO ₂ ten opzichte van 1990* (Doel voor 2030 is 55% minder dan in 1990 (176 kTon), Nationale Klimaatwet)	kTon CO ₂	Regionale Klimaatmonitor			1990							96,8
7.05.01	Percentage hernieuwbare energie t.o.v. totaal bekend energieverbruik*	%	Regionale Klimaatmonitor										

De ambities ten aanzien van het klimaatbeleid zijn ingesteld op 2030

In de afvalcijfers 2023 is bij het CBS het afval van de kringloopwinkel meegenomen. Dat is foutief doorgegeven. De hoeveelheid afval is 121 kilo per inwoner.

* Indicatoren actualiseren na 2026 o.b.v. nieuw beleid en beschikbare databronnen

Verbonden partijen

Bij dit programma zijn onder andere de volgende verbonden partijen betrokken:

- GGD Brabant Zuidoost;
- Omgevingsdienst Zuidoost- Brabant.
- RES-MRE
- Veldhoven Duurzaam
- 'thuis
- WoonInc
- Woonbedrijf
- Cordaad
- Swove
- Brainport Development
- Provincie Noord-Brabant
- Partijen in het Luchthaven Eindhoven Overleg
- Stichting GoClean

Subsidies in programma

Conform de aanbeveling van de rekenkamercommissie wordt per programma zichtbaar gemaakt welke subsidies zijn opgenomen in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	WBP bedrag
Gezondheid	104
Centrum jeugd en gezin	555

Wat gaat dat kosten?

Budget	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Lasten	14.839	18.176	19.786	20.516	21.551	22.732
Baten	13.612	15.354	17.563	18.276	19.669	20.910
Saldo (- = nadeel)	-1.227	-2.822	-2.223	-2.240	-1.882	-1.822

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Sondervick 30 riolering(investering 2026: € 50, 2027: € 2.210, 2028: € 2.210)	0	-1	-36	-135
Bijstelling opbrengst rioolheffing door Sondervick 30 riolering	0	1	36	135
Afbouwregeling oud papier	-40	-27	-13	0
Aanbesteding afvalinzameling	-2.136	-2.136	-2.136	-2.136
Bijstelling opbrengst afvalstoffenheffing door aanbesteding afvalinzameling	2.136	2.136	2.136	2.136
Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2029 (investering 2029: € 90)	0	0	0	0
Tijdelijke formatieve uitbreiding Gezondheid en Welzijn	-104	-26	0	0
Beleid schoon gezond en veilig	-194	-104	-104	-104
Dekking formatie schoon gezond en veilig / groen en klimaat	336	156	156	156
Bladcontainers afschaffen	30	30	30	30
Bijstelling opbrengst afvalstoffenheffing door bladcontainers afschaffing	-30	-30	-30	-30
Doorschuiving riolering de Run 4400 (doorschuiven € 4.000 van 2026 naar 2027)	0	64	0	0
Bijstelling opbrengst rioolheffing door doorschuiving riolering de Run 4400	0	-64	0	0
Vervangingsinvestering riolering en stedelijk water 2029 (investering 2029: € 2.619)	0	0	0	0
Saldo (- = nadeel)	-2	-1	39	52

Sondervick 30 riolering en bijstelling opbrengst rioolheffing

De realisatie van een veiligere langzaam verkeer route aan de Sondervick; vanuit de Heerbaan richting de aanliggende wijken, winkelcentrum Kromstraat, het Citycentrum, de Run en het Sondervick college. Dit is mogelijk door het niet uitvoeren van projecten uit het IMBK. De projecten Dorpstraat en Provincialeweg komen in de planning van het IMBK te vervallen. Hiervoor is een separaat collegeadvies voor opgesteld.

De investering voor riolering betreft totaal € 4.470, in 2026 € 50, 2027 € 2.210, 2028 € 2.210. De opbrengst van de rioolheffing wordt bijgesteld met het effect van de kapitaallasten.

Afbouwregeling oud papier

Vanaf 1 januari 2026 start een nieuw afvalinzamelcontract. Vanaf dan wordt oud papier niet meer ingezameld met vrijwilligers van verenigingen. Deze verenigingen ontvangen een compensatie voor hun inkomstenverlies. Na de zomervakantie organiseert de gemeente een bijeenkomst voor deze verenigingen om ideeën uit te wisselen voor nieuwe inkomsten.

Aanbesteding afvalinzameling en bijstelling opbrengst afvalstoffenheffing

Er is een Europese aanbesteding geweest voor de nieuwe afvalinzameling. Hiermee wordt voldaan aan de zorgplicht van de gemeente. Er is een marktconform onderzoek uitgevoerd en hieruit is gebleken dat de eenheidsprijzen marktconform zijn. Bestaande contract is 10 jaar geleden afgesloten. In die 10 jaar hebben allerlei ontwikkelingen plaatsgevonden. Zowel macro-economisch als binnen de afvalbranche. Maar door een langdurig contract heeft dit weinig weerslag gehad op de tarieven omdat de contractpartij alleen indexatie kon toepassen conform contract.

Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2029

In 2029 worden 11 ondergrondse restafval en/of glascontainers vervangen. De totale kosten € 90 worden aan de vervangingsinvestering ondergrondse containers toegerekend.

Tijdelijke formatieve uitbreiding Gezondheid en Welzijn

Op het thema gezondheid en welzijn (inclusief beleid subsidies) heeft team SMB 2 fte. Door langdurig verzuim en natuurlijk personeelsverloop lopen we het risico kennis en kunde binnen de organisatie te verliezen. Om de kennis en kunde op het thema Gezondheid & Welzijn (programma 7 en 6) duurzaam te borgen is het aannemen van een tijdelijke beleidsadviseur A een betere optie dan het inhuren van vervanging voor het langdurig verzuim. Ook kan de sr. beleidsmedewerker tijdig beginnen aan overdracht van kennis en het vormgeven van nieuw lokaal gezondheidsbeleid. De vacature van het natuurlijk verloop wordt niet opnieuw ingevuld, waardoor het gaat om een incidentele bijdrage.

Beleid schoon gezond en veilig en dekking formatie schoon gezond en veilig / groen en klimaat

Deze activiteit komt voort uit de Duurzaamheidsagenda, die recentelijk door de Raad is vastgesteld. Op het thema Schoon, gezond en veilig is er momenteel geen beleids capaciteit binnen onze gemeente. Dit, terwijl het gezien de schaa sprong meer dan ooit van belang is om afwegingen te maken voor een goede balans tussen een schone, gezonde en veilige leefomgeving en ruimtelijk- economische ontwikkelingen in Veldhoven. Een deel van de uitvoerings capaciteit wordt nu ingezet om beleidsmatig te adviseren in plannen en projecten, wat niet tot de kerntaken van deze medewerkers behoort en zonder beleidskaders gebeurt. Dit maakt de invulling van het thema situationeel afhankelijk. Door structureel te investeren in beleids capaciteit ontstaat er meer focus, rolduidelijkheid en verlichting van de uitvoerings capaciteit. Een beleidsmatige medewerker zorgt voor overzicht op het thema en speelveld, zodat we goed kunnen anticiperen op opgaven en kansen benutten. Structurele beleids capaciteit helpt ook bij het inschatten van effectieve maatregelen in de uitvoering, onder andere van het Schone Luchtakkoord.

De formatie voor beleid schoon, gezond en veilig wordt gedekt vanuit de duurzaamheidsmiddelen. Daarnaast wordt een gedeelte van de formatie groen en klimaat, opgenomen onder programma 5 ook gedekt uit de duurzaamheidsmiddelen.

Bladcontainers afschaffen en bijstelling opbrengst afvalstoffenheffing

De gemeente plaatst in de herfst tijdelijk bladkorven voor bladeren die afkomstig zijn van de gemeentelijke bomen. De groenaan nemers dienen volgens het beeldbestek deze bladeren in het openbaar gebied op te ruimen. De kostendaling van € 30.000 wordt doorberekend in de tarieven afvalstoffenheffing.

Doorschuiving investering riolering de Run 4400 en bijstelling opbrengst rioolheffing

De vooronderzoeken zijn opgestart. Door complexiteit nieuwe toekomstige ontwikkelwensen revitalisatie De Run is extra afstemming nodig in relatie tot renovatiewerkzaamheden en interne en externe communicatie. Dit vraagt meer voorbereidingstijd dan voorzien, waardoor de uitvoering later plaats vindt. Een deel van de geplande investering in 2026 (€ 4.000) wordt doorgeschoven naar 2027.

Vervangingsinvestering riolering en stedelijk water 2029

De investeringen in de begroting zijn gelijk aan de vervangingsinvesteringen uit het beheerplan.

Voor jaarschijf 2029 zijn de investeringen € 2.619.

Programma 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inleiding

Veldhoven groeit en zal de komende jaren blijven groeien. Door de economische groei in de Brainportregio is er steeds meer vraag naar wonen en werken. Deze ontwikkeling biedt kansen, maar stelt ons ook voor uitdagingen. Zo zorgt de groei voor druk op onder andere de ruimte, woningmarkt, leefbaarheid en leefkwaliteit. Daarom willen we de groei goed begeleiden en verantwoord plaats laten vinden met de focus op brede welvaart en kwaliteit van leven.

We zoeken vooral ruimte om te groeien in gebieden die al verstedelijkt zijn. Hier willen we nieuwe woon- en werkmilieus creëren. Dit zijn gebieden die in de omgevingsvisie zijn aangewezen als 'stedelijk werkgebied' en 'sterk stedelijke structuur'. Door de focus op deze te verstedelijken gebieden te leggen, verminderen we de druk op het buitengebied, de woonwijken en de dorpskernen en kunnen we voldoen aan de afspraken die we hebben gemaakt in het Project Beethoven. Hierbij zetten we in op vergroening en verduurzaming van de omgeving, voldoende voorzieningen en een gevoel van thuis voor alle Veldhovenaren. Zo dragen we bij aan de kwaliteit van de leefomgeving en kunnen we straks zeggen dat we goed zijn gegroeid.

Om goed wonen in een groeiend Veldhoven te kunnen faciliteren is in 2023 in aanvulling op de Omgevingsvisie de Woon(zorg)visie vastgesteld. In de komende jaren wordt, in lijn met de conceptwet Versterking Regie Volkshuisvesting, een Volkshuisvestingsprogramma opgesteld. Op basis daarvan werken we aan een toekomstbestendige, flexibele, passende en betaalbare woningvoorraad voor diverse doelgroepen en mensen met en zonder zorgvraag of begeleiding in een aantrekkelijke en inclusieve omgeving.

De ontwikkelingen vragen om een passende en efficiënte dienstverlening, waarbij zo goed mogelijk gebruikt wordt gemaakt van de instrumenten uit de nieuwe Omgevingswet. Dat doen we samen met onze partners, waaronder bijvoorbeeld de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Bronnen

- Omgevingsvisie Veldhoven
- Goed wonen in een groeiend Veldhoven, Woon(zorg)visie Veldhoven 2023-2027
- Afsprakenkader Wonen SGE 2022
- Woondeal Zuidoost- Brabant 2023
- Verstedelijkingsakkoord Stedelijk Gebied Eindhoven
- Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant
- Visie op gemeente Veldhoven

Doelstelling

8.01 De woningvoorraad sluit aan bij de huidige en toekomstige behoefte

Het woonbeleid, zoals vastgelegd in de gemeentelijke Woon(zorg)visie Goed wonen in een groeiend Veldhoven, is gebaseerd op de drie pijlers: 1. een passende woningvoorraad, 2. wonen en zorg verbonden en 3. de juiste toevoegingen. Door de betaalbaarheid en de differentiatie van de woningvoorraad te vergroten kunnen we tegemoet komen aan de (toekomstige) behoefte van verschillende huishoudentypen,

doelgroepen en aandachtsgroepen die in Veldhoven willen wonen. Zo ontstaat ruimte voor Veldhovenaren die een andere, beter passende woning zoeken, voor nieuwe Veldhovenaren en voor specifieke aandachtsgroepen, zoals mensen met een zorgbehoefte. Zo kunnen mensen zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen omgeving of netwerk (blijven) wonen. In de woningbouwversnelling gaan woningaantallen, werkproces en ruimtelijke en programmatische kwaliteit hand in hand. Daarbij ligt de prioriteit bij de afronding van Zilverackers en de nieuwe stedelijke milieus van het Citycentrum, De Run en de sterk stedelijke structuur.

Activiteit(en)

8.01.01 Implementatie Woon(zorg)visie

We geven uitvoering aan de Woon(zorg)visie op basis van het Uitvoeringsprogramma. Het speelveld van het woonbeleid is ondertussen volop in beweging, onder meer door landelijke politieke ontwikkelingen. Daarom worden de onderdelen van het uitvoeringsprogramma en de prioritering daarvan doorlopend geactualiseerd. De kernactiviteiten zijn uitgelicht in de activiteiten van programma 8. Daarnaast wordt komend jaar lokaal o.a. gewerkt aan uitwerking van het woonbehoefteonderzoek rondom woonwagens, de voortzetting van de samenwerkingstafel wonen en zorg, de jaarlijkse prestatieafspraken met de woningcorporaties, uitwerking van het woonzorgbeleid en -analyse, monitoring en analyse van het woningbouwprogramma, starters- en stimuleringsleningen en de doorvertaling van de woon(zorg)visie naar het omgevingsplan.

8.01.02 Opstellen volkshuisvestingsprogramma

Het gemeentelijk woningbouwprogramma zal worden uitgewerkt tot een volkshuisvestingsprogramma dat eind 2026 zal worden opgeleverd. Dit in lijn met de conceptwet Versterking regie volkshuisvesting. Het volkshuisvestingsprogramma geeft op gebiedsniveau weer aan welke woningcategorieën, -typen en -aantallen behoefte is en welke doel- en aandachtsgroepen bediend moeten worden (denk aan woonwagenbewoners, statushouders, arbeidsmigranten, senioren en mensen die uitstromen uit een instelling). Het volkshuisvestingsprogramma is een programma onder de omgevingsvisie en een bevoegdheid van het college.

8.01.03 Uitvoeren woningbouwversnelling

In 2025 is de vervolgaanpak van de woningbouwversnelling vastgesteld. Het doel is om tussen 2020 en 2032 5.000 woningen in Veldhoven toe te voegen. Dit gebeurt de komende jaren vooral in Zilverackers, Citycentrum, rond HOV4 (op De Run) en langs de Sterk Stedelijke Structuur. In 2026 zetten we de afgesproken aanpak van de woningbouwversnelling voortvarend door. Op de publieke woningbouwkaart is een actueel overzicht te zien van projecten en locaties.

8.01.04 Voorbereiden implementatie concept-wet Versterking Regie Volkshuisvesting

Het wettelijk kader rond het woonbeleid is volop in beweging. Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ligt in de Tweede Kamer. Door de val van het kabinet in mei 2025 is invoering per 1 januari 2026 onzeker. De ontwikkelingen worden gevolgd en waar mogelijk bereiden we de implementatie voor. Dit heeft ook betrekking op de te verwachten bijbehorende middelen, zoals de Realisatiestimulans (zie ook paragraaf grondbeleid).

8.01.05 Regionale samenwerking wonen (en zorg)

We werken in de regio samen op het thema Wonen binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) en de Metropoolregio Eindhoven (MRE). Op basis van het Samenwerkingsakkoord MRE werken we met de provincie en het Rijk in 2026 aan de

Regionale Woondeal Zuidoost- Brabant en Project Beethoven. Ook maken we een regionale woon(zorg)analyse.

De Samenwerkingsagenda en het Jaarprogramma SGE vormen de kaders voor afstemming over woonbeleid en woningbouw. In 2026 leveren we een plan van aanpak arbeidsmigranten op (in samenwerking met SGE Economie) en onderzoeken we de kansen van beter benutten van de bestaande voorraad. Ook werken we met de corporaties samen aan WoonST en voeren we de gezamenlijke urgentieregeling uit aan de hand van de Huisvestingsverordening.

Op het thema wonen voor senioren werken we samen in Het Juiste Thuis, vooral voor het uitwisselen van informatie.

De Woningwet en de Wet (in voorbereiding) versterking regie volkshuisvesting bieden wettelijke kaders voor de regionale samenwerking op deze thema's. Binnen deze samenwerkingen werken we in lijn met de doelen uit de Woon(zorg)visie.

Doelstelling

8.02 Nieuwe stedelijke woon- en werkmilieus creëren

Met de Visie op gemeente Veldhoven is ervoor gekozen om de focus te leggen op het realiseren van de sterk stedelijke structuur en de stedelijke werkmilieus zoals die zijn aangeduid in de Omgevingsvisie. Dat betekent dat we minder prioriteit geven aan andere (ruimtelijke) ontwikkelingen in Veldhoven. Natuurlijk pakken we wel die ontwikkelingen op die een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteit van leven nu en in de toekomst. Ook zullen we de kansen uit de Omgevingswet benutten en voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Bij het realiseren van nieuwe woon- en werkmilieus zorgen we voor een goed leefmilieu, met voldoende aandacht voor groen, water, duurzaamheid en voorzieningen.

Activiteit(en)

8.02.01 Het omgevingsplan verder vullen

Voor Zonderwijk is een eerste invulling gegeven aan het gebiedstype woonwijk in het omgevingsplan. Dit gaan we uitbreiden voor andere woonwijken. Omdat de focus ligt op de Sterk Stedelijke Structuur en stedelijke werkmilieus, pakken we de voorbereidingen om te komen tot een omgevingsplan voor deze gebieden op, zodat we straks snel en flexibel kunnen acteren. Vanuit programma 8 dragen we integraal bij aan de activiteiten in programma 3 rondom de gebiedsontwikkeling van De Run en het Citycentrum. Naast de gebiedsgerichte invulling vullen we het omgevingsplan ook thematisch. Zo worden bijvoorbeeld de gemeentelijke verordeningen stapsgewijs in het omgevingsplan vertaald. Door het omgevingsplan steeds verder te vullen kunnen we aan de wettelijke eis voldoen dat we voor 2032 een gebiedsdekkend omgevingsplan hebben voor het gehele grondgebied.

8.02.02 De gebiedstypes uit de omgevingsvisie uitwerken

Ter voorbereiding op het vullen van het omgevingsplan en om meer samenhang en integraliteit in ruimtelijke ontwikkelingen te krijgen zijn al enkele gebiedstypen uitgewerkt. Zo is voor de omgevingsplanregels voor de woonwijk Zonderwijk het gebiedstype stadse woonstraten uitgewerkt. Er is een gebiedsvisie voor De Run en een masterplan voor het Citycentrum vastgesteld. En er is een gebiedsvisie voor de Burgemeester van Hoofflaan in voorbereiding. Deze gebiedsvisie ronden we verder af in de eerste helft van 2026. Afhankelijk van de planning voor het vullen van het omgevingsplan werken we ook de andere gebiedstypen uit de omgevingsvisie uit (dorpslinten, stadse woonstraten, enzovoort) in gebiedsvisies. Zo kunnen we de kaders voor deze gebieden straks goed in het omgevingsplan meenemen. Bij deze gebiedsvisies

geldt als uitgangspunt het behalen van een goed woon-, werk- en leefmilieu. Elementen als groen, water, duurzaamheid en voorzieningen nemen we dan ook nadrukkelijk mee.

8.02.03 Voldoende ruimte bieden voor groei en vestiging van voorzieningen

Bij de actualisering van de maatschappelijke structuurvisie zijn kaders gegeven en referentierichtlijnen geformuleerd om te komen tot een toekomstbestendige voorzieningenstructuur. Van belang is dat de benodigde ruimte ook daadwerkelijk wordt gereserveerd voor de benodigde voorzieningen. In 2026 maken we een nadere uitwerking van wat hiervoor nodig is en nemen we dit op in een implementatieplan. Deze activiteit levert een integrale bijdrage aan de activiteiten uit de andere programma's, zoals bijvoorbeeld het realiseren en verbeteren van ontmoetingsplekken, zie activiteit 06.02.03.

Doelstelling

8.03 De dienstverlening en beheersing van onze processen en producten blijft op peil
De snelle groei van Veldhoven vraagt om een efficiënte dienstverlening en – vanwege de grotere risico's – ook om een goede beheersing van onze processen. Dat vraagt onder meer om een goede positionering van het Omgevingsloket.

Activiteit(en)

8.03.01 Dienstverlening zichtbaar maken

In de eerste helft van 2026 formuleren we een aantal indicatoren die aansluiten bij onze dienstverlening in relatie tot de Omgevingswet. In de tweede helft van het jaar richten we de processen en organisatie zo in dat we deze indicatoren kunnen realiseren en meten. De belangrijkste indicatoren kunnen we dan opnemen in de begroting van 2027.

8.03.02 Opstellen locatiebeleid voor evenementen

Evenementen vervullen een belangrijke rol in het maatschappelijk verkeer, zowel in economische als in sociaal-culturele zin en dragen bij aan de sociale ontmoeting. Het houden van (veel) evenementen heeft echter ook een andere kant die aandacht behoeft. In 2026 dient er een locatiebeleid voor Veldhoven te worden opgesteld. Hierin zal ook het huidige evenementen beleid (uitvoeringsnota) worden geactualiseerd.

Meetindicatoren

Nr. Doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
					NL	Verg.	Vhvn	2025	2026	2027	2028	2029
8.01	Gemiddelde WOZ waarde (BBV) **	Duizend euro	Gemeente Veldhoven	2025			531					
8.01	Demografische druk (BBV)	%	Waarstaatjegemeente	2025	70.7	74.4	75.6		76			
8.01	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (BBV) ***	In Euro's	Gemeente Veldhoven				1.068,69					
8.01	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (BBV) ***	In Euro's	Gemeente Veldhoven				1.210,38					
8.01	Startersleningen	Aantal uitgegeven leningen	SVN	2024	-	-	19	10	10	10	10	10
8.01	Stimuleringsleningen ****	Aantal uitgegeven leningen	SVN	2024	-	-	2	5	5	5	5	5
8.01	Nieuw gebouwde woningen (BBV)	Aantal per 1.000 woningen	Waarstaatjegemeente	2024	8.4	7.9	16.4					
8.01	In aanbouw genomen woningen	Aantal	Gemeente Veldhoven	2024	-	-	1.022	400	400	400	400	400
8.01	Opgeleverde woningen	Aantal	Gemeente Veldhoven	2024	-	-	365	400	400	400	400	400
8.01	Aandeel sociale huur (30%)	Aandeel van opgeleverde woningen	Gemeente Veldhoven	2024	-	-	35%	30%	30%	30%	30%	30%
8.01	Aandeel betaalbare woningen (75%)	Aandeel van opgeleverde woningen	Gemeente Veldhoven	2024	-	-	62%	75%	75%	75%	75%	75%
8.02	Leefbaarometer.nl *	9 categorieën van 'Zeet onvoldoende' tot 'Uitstekend'	Ministerie van Binnenlandse Zaken	2022	nvt		Goed	Zeet goed	Zeet goed	Zeet goed	Zeet goed	Zeet goed
8.02	Percentage gemeentelijk grondgebied waarvoor het omgevingsplan na 1-1-2024 is geactualiseerd	percentage	Gemeente Veldhoven	2025	nvt	nvt	0	nvt	3%	6%	15%	30%

* Met behulp van de Leefbaarometer kan de leefbaarheid in alle bewoonde wijken, buurten en straten in Nederland gemonitord worden. De Leefbaarometer laat zien hoe de situatie van de leefbaarheid er is en hoe die zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Hiermee biedt de Leefbaarometer informatie voor beleidsvoorbereiding, -bijsturing en -evaluatie voor verschillende partijen die betrokken zijn bij de leefbaarheid van wijken en buurten. De leefbaarometer wordt elke 2 jaar geactualiseerd.

** Gemiddelde WOZ waarde is peiljaar 2025 voor het belastingjaar 2026.

*** Betreft belastingjaar 2026.

**** Er zijn in 2024 twee stimuleringsleningen voor verduurzaming uitgegeven. Daarna was het deelbudget voor verduurzaming op. Daarom zijn geen verdere leningen toegekend. Het resterende budget is beschikbaar

Verbonden partijen

Bij dit programma is de volgende verbonden partijen betrokken:

- NV Brabant Water

Wat gaat dat kosten?

Budget	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Lasten	21.161	26.754	17.821	19.974	12.344	9.496
Baten	18.672	24.178	18.704	19.368	11.799	8.693
Saldo (- = nadeel)	-2.489	-2.576	883	-606	-545	-803

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Aanbesteding GEO-applicaties	-150	-20	-20	-20
Formatie omgevingsloket op peil	-90	-90	-90	-90
Dekking formatie omgevingsloket op peil uit leges	90	90	90	90
Werkzaamheden ODZOB	-144	-144	-144	-144
Werkzaamheden ODZOB (dekking leges)	60	60	60	60
Locatiebeleid evenementen	-50			
Uitwerken omgevingsvisie	-35	-35	-35	-35
Ontwikkelvisie Veldhoven	-50	0	0	0
Saldo (- = nadeel)	-369	-139	-139	-139

Aanbesteding GEO-applicaties

De gemeente heeft geo-applicaties nodig voor werk zoals vergunningen, toezicht en klimaatmaatregelen. Het huidige contract stopt binnenkort, dus er moet een nieuw contract komen. Anders is het niet volgens de aanbestedingsregels van de gemeente.

Formatie omgevingsloket op peil

In Veldhoven wordt veel gebouwd. Daardoor moeten er meer aanvragen worden behandeld en is er extra personeel nodig. De landelijke regels voor bouwtoezicht zijn vertraagd, wat zorgt voor meer werk. Ook stellen inwoners en bedrijven veel vragen, vooral bij bouw in bestaande wijken. De gemeente wil de service verbeteren en het omgevingsloket beter laten werken. Als er minder gebouwd wordt, gaan we eerst minder personeel inhuren.

Dekking formatie omgevingsloket op peil uit leges

De extra inkomsten uit bouwleges kunnen de kosten van extra personeel omgevingsloket dekken.

Werkzaamheden ODZOB

Er is extra geld nodig omdat de ODZOB meer werk gaat doen voor vergunningen en

milieutaken. Dit komt door nieuwe regels uit de Omgevingswet. Ook is er meer toezicht nodig bij asbestsloop, waarschijnlijk door meer bouwplannen.

Werkzaamheden ODZOB (dekking leges)

De inkomsten uit leges helpen om de kosten van de ODZOB te betalen.

Locatie beleid evenementen

Evenementen zijn belangrijk voor de samenleving. Ze zorgen voor economische groei en brengen mensen bij elkaar. Als er veel evenementen zijn, is het belangrijk om goed te kijken hoe we die kunnen organiseren. We willen onderzoeken hoe we het proces beter kunnen laten verlopen en welke locaties geschikt zijn voor welk soort evenement. Ook kijken we of een speciaal loket voor evenementen mogelijk is. Dit onderzoek en het maken van beleid kost tijd en werk. Omdat we daar nu niet genoeg mensen voor hebben, vragen we geld aan om dit door een externe partij te laten doen.

Uitwerking omgevingsvisie

In de omgevingsvisie zijn verschillende soorten gebieden benoemd, waarvoor kaders zijn gesteld. Deze gebiedskaders moeten nog verder en integraler worden uitgewerkt. Dit betekent dat er vanuit verschillende beleidsvelden en belangen (zoals wonen, werken, mobiliteit, duurzaamheid en gezondheid) samenhangende keuzes moeten worden gemaakt. Deze uitwerking helpt om de gemeentelijke ambities beter te vertalen (bijvoorbeeld in omgevingsplannen) en biedt richting voor toekomstige ontwikkelingen. Voor 2032 moet er één omgevingsplan zijn voor heel Veldhoven, waardoor het belangrijk is om de uitwerking van deze gebieden gestructureerd op te pakken en hier budget voor beschikbaar te stellen.

Ontwikkelvisie Veldhoven

Veldhoven wil groeien volgens het principe Brede Welvaart, met aandacht voor welvaart, gezondheid en duurzaamheid. Economische groei moet in balans zijn met een fijne leefomgeving. Daarom komt er een ontwikkelvisie die helpt bij het maken van keuzes voor de toekomst. Deze visie brengt bestaande plannen samen, zorgt voor duidelijke afwegingen en helpt om goed in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de onderdelen die betrekking hebben op de lokale heffingen van de gemeente Veldhoven. Dat zijn de volgende:

1. onroerende zaakbelasting
2. afvalstoffenheffing
3. rioolheffing
4. hondenbelasting
5. begraafrechten
6. marktgelden
7. toeristenbelasting
8. tarieven dienstverlening aan derden
9. reclamebelasting Kromstraat
10. bedrijveninvesteringszone Citycentrum Veldhoven
11. leges
12. parkeerbelasting
13. kwijtscheldingsbeleid
14. woonlasten (voor een eigenaar/gebruiker).

1. Onroerendezaakbelasting

WOZ-waarde is de basis voor de bepaling van de hoogte van de onroerendezaakbelasting (OZB). De waardepeildatum ligt wettelijk een jaar vóór het begin van de periode waarvoor deze wordt gebruikt. Voor belastingjaar 2026 is de wettelijke waardepeildatum dus 1 januari 2025. Alle WOZ-objecten worden getaxeerd naar de waarde op de waardepeildatum.

In Veldhoven zijn de WOZ-waarden van woningen gemiddeld 10,20% gestegen. De gemiddelde woningwaarde komt daarmee op € 531.000 (voor belastingjaar 2025 was dit € 482.000). De waarden van de niet-woningen zijn ongeveer 3,46% gestegen. Overigens wint of verliest de gemeente niet aan de waardeontwikkeling. De waardeontwikkeling wordt jaarlijks gecorrigeerd op de tarieven van de OZB.

Opbrengst voor 2026

Rekening houdend met de uitbreiding van het aantal onroerende zaken (areaaluitbreiding) bedraagt de verwachte opbrengst over 2026 € 17.762.710. Dat met toepassing van het inflatiepercentage van 2,60%.

OZB-tarieven 2026

De tarieven voor 2026 worden:

- eigenarendeel woningen: 0,0877% (tarief 2025: 0,0928%)
- eigenarendeel niet-woningen: 0,1822% (tarief 2025: 0,1926%)
- gebruikersdeel niet-woningen: 0,0940% (tarief 2025: 0,1011%)

2. Afvalstoffenheffing

De kosten die de gemeente maakt voor het beheer van de huishoudelijke afvalstoffen worden omgezet in tarieven die de kosten moeten dekken.

Het tarief voor eenpersoonshuishoudens bedraagt 70% van het tarief voor meerpersoonshuishoudens.

Voor het jaar 2026 verwachten we dat de totale kosten van het beheer van de afvalstromen € 8.857.476 bedragen. Deze kosten worden over de daarvoor in aanmerking komende huishoudens omgeslagen.

Tabel 1: Ontwikkeling afvalstoffenheffing

	2020	2021	2022	2023	2025	2026
Eenpersoonshuishoudens	166,17	169,39	192,87	207,69	229,89	330,61
Basistarief						
tarief minicontainer						
tarief ondergronds						
meerpersoonshuishoudens	237,39	241,98	275,53	296,70	328,42	472,30
Basistarief						
tarief minicontainer						
tarief ondergronds						

De tarieven voor de afvalstoffenheffing stijgen fors voor 2026, namelijk met 43,8%. Die kostenstijging wordt veroorzaakt door een nieuwe aanbesteding voor inzameling en verwerking. Deze kosten worden doorberekend in de tarieven. Bij de afvalstoffenheffing is het goed gebruik om het overschot op rekening van het voorgaande jaar terug te geven aan de inwoners. Het overschot op de rekening van 2025 is dermate gering (€ 1,84 per huishouden, totaal € 38.211) dat het opnemen van de teruggaaf niet opweegt tegen de kosten die het verwerken van de teruggaaf op het aanslagbiljet met zich meebrengt.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Berekening kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 8.244.421,00
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 1.368.004,00
Netto kosten taakveld	€ 6.876.417,00
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	€ 359.130,10
BTW	€ 1.621.928,70
Totale kosten	€ 8.857.475,80
Opbrengst heffingen	€ 8.857.476,00
Dekkingspercentage	100,00%

3. Rioolheffing

Gemeenten hebben vanuit de Wet gemeentelijke watertaken de zorg voor het transport voor afval- en hemelwater en ook de zorg om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand tegen te gaan. De rioolheffing is het instrument om deze taken te bekostigen.

Om de kosten volledig te kunnen betalen wordt het tarief voor 2026 verhoogd naar € 278. Sinds 2024 geldt een nieuwe klassenindeling. De doelstellingen waren:

- het eerlijker verdelen van de lasten door grootverbruikers meer te belasten; en
- een beperkter aantal klassen waardoor de uitvoering overzichtelijker en eenvoudiger is.

De introductie van de vereenvoudigde klassenindeling is succesvol gebleken en deze wordt daarom ook in 2026 voortgezet.

Tabel 2 toont het tarievenverloop. Vanwege extra inkomsten over voorafgaande jaren wordt, conform besluit gemeenteraad, een bedrag van € 5,61 aan de inwoners teruggegeven middels een korting op het aanslagbiljet gemeentebelastingen 2026.

Tabel 2: Tarievenverloop rioolheffing

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rioolheffing	158,16	186,32	183,43	186,69	201,05	272,87	278,00

Berekening kostendekkendheid rioolheffing

Berekening kostendekkendheid van de rioolheffing	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 4.838.695
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 164.541
Netto kosten taakveld	€ 4.674.154
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	€ 320.674
BTW	€ 909.039
Totale kosten	€ 5.903.866
Opbrengst heffingen	€ 5.903.866
Dekkingspercentage	100%

4. Hondenbelasting

De Tweede Kamer heeft op 10 juni 2021 een motie aangenomen waarin het kabinet de opdracht wordt gegeven 'op termijn' de hondenbelasting af te schaffen. Daarbij is aangegeven dat gemeenten om diverse redenen in financieel zwaar weer zitten en dat directe afschaffing van hondenbelasting gemeenten daarbij niet helpt. Afschaffing van de hondenbelasting betekent namelijk niet dat de kosten worden verminderd. Ook in Veldhoven geldt dat afschaffing van de hondenbelasting betekent dat kosten niet langer worden gedekt.

Hoewel de hondenbelasting een algemene belasting is, waarvan de inkomsten van een dergelijke belasting ten gunste komen van de algemene middelen, is bij de invoering van de hondenbelasting in Veldhoven door de raad aangegeven dat het bedrag van de belasting in principe de kosten moet dekken. Daarvan is per 2025 afgestapt. Bij de Programmabegroting 2024 heeft de raad het college de opdracht gegeven om kritisch te kijken naar de hoogte van de hondenbelasting in de Programmabegroting 2025-2028. Het college heeft die opdracht uitgelegd als opdracht om het tarief te verlagen, mede in relatie tot de tarieven van omliggende gemeenten. Veldhoven zat daarbij aan de hoge kant. Uw raad heeft het tarief verlaagd naar € 50 per hond. Dit bedrag wordt in 2026 geïndexeerd.

Het bedrag voor het houden van een hond voor het jaar 2026 bedraagt € 51,50. Voor kennels wordt het tarief € 154,50.

De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

Tabel 3: Tarievenverloop hondenbelasting

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
tarief per hond	89,12	79,81	83,24	90,25	95,94	50,00	51,50
kenneltarief	267,36	239,43	249,72	270,75	287,82	150,00	154,50

5. Begraafrechten

Voor het jaar 2026 worden de bestaande tarieven verhoogd met het inflatiepercentage van 2,60%. Ook zal een nieuw tarief worden toegevoegd voor het gebruik van de nieuwe urnentuin die per 1 januari 2026 in gebruik gaat worden genomen.

6. Marktgelden

De marktgelden worden geheven van standhouders op de weekmarkt op het Meiveld. De gemeente heeft het Meiveld aangewezen als marktplaats voor de verkoop van goederen waarvoor de markt bestemd is. Zij betalen deze vergoeding voor het innemen van een standplaats op de marktplaats.

Voor het jaar 2026 worden de marktgelden verhoogd met het inflatiepercentage van 2,60%.

De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

Tabel 4: Tarievenverloop marktgelden

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
losse standplaats, per dag per meter	1,84	1,87	1,90	1,95	2,01	2,07	2,12
vaste standplaats, per kwartaal per meter	20,35	20,68	20,97	21,47	22,14	22,76	23,35
standwerkersplaats, per dag	1,84	1,87	1,90	1,95	2,01	2,07	2,12

7. Toeristenbelasting

Mensen die binnen de gemeente verblijven met overnachting tegen vergoeding, maar niet in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven, moeten deze belasting betalen. Toeristen maken namelijk wel gebruik van gemeentelijke voorzieningen, maar betalen geen andere gemeentelijke belastingen binnen Veldhoven. De tarieven voor 2026 worden niet gewijzigd ten opzichte van 2025. De tarieven zijn per persoon per overnachting:

- In hotels: € 2,70.
- In groepsaccommodaties: € 1,60.
- Op kampeerterreinen: € 1,60.

Vanaf 2026 wordt aan deze bestaande tarieven een toevoeging gedaan, die voor een vereenvoudiging zal zorgen van de toeristenbelasting voor vaste standplaatsen. Het gaat hierbij om langdurig verblijf, bijvoorbeeld een bezoeker van een (eigen) stacaravan. Die huurt een plek voor een jaar, maar is niet het hele jaar aanwezig, kan gaan en staan waar en wanneer die wil, onafhankelijk van het aantal personen dat verblijft. In die situatie is het lastig te bepalen hoeveel toeristenbelasting we in rekening moeten brengen. Om dat administratief te vereenvoudigen is voorgesteld om vanaf 2026 met onderstaande tarieven voor de vaste standplaatsen te werken:

- Maandtarief: € 40
- Seizoentarium: € 200
- Jaartarium: € 300

Deze methode is afgestemd met de branche en met Integrale Veiligheid. Evaluatie van deze systematiek zal plaatsvinden na een volledig opgelegd belastingjaar.

8. Tarieven dienstverlening aan derden

Voor 2026 worden de tarieven ten opzichte van 2025 met het inflatiepercentage van 2,60% verhoogd. Daarbij moet worden opgemerkt dat deze tarieven niet als belastingen gelden, maar als privaatrechtelijke bedragen.

9. Reclamebelasting Veldhoven-Dorp

In Veldhoven-Dorp (Kromstraat) is een centrummanagement in het leven geroepen. Om ervoor te zorgen dat alle ondernemers meebetalen om de kwaliteit van deze winkelstraat te verbeteren is vanaf 2011 reclamebelasting ingevoerd. De jaarlijkse opbrengst is zo'n € 55.000.

De belasting bestaat enerzijds uit een minimum te betalen bedrag van € 250 per belastingplichtige. Anderzijds wordt voor het jaar 2026 een bedrag in rekening gebracht van € 3,65 per € 1.000 aan WOZ-waarde zodra de WOZ-waarde € 69.000 overstijgt. Het maximum te betalen bedrag is € 850. De opbrengsten worden rechtstreeks, na aftrek van de kosten die de gemeente maakt, in een ondernemersfonds gestort. Uit dit fonds worden activiteiten betaald die de kwaliteit van het winkelgebied moeten stimuleren en het winkelklimaat aantrekkelijk maken.

Tabel 5: Tarievenverloop reclamebelasting Veldhoven-Dorp

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
tarief per € 1.000,- WOZ-waarde	2,77	3,49	3,56	3,20	3,00	3,55	3,65

10. Bedrijveninvesteringszone Citycentrum Veldhoven

De ondernemers in het Citycentrum hebben de afgelopen vijf jaar (2021-2025) parkeren blauwe zones in het leven geroepen, in samenwerking met de gemeente. Binnen deze blauwe zones kan twee uur gratis worden geparkeerd. Op sommige terreinen geldt na verloop van die tijd het normale parkeertarief.

Om een Bedrijven Investeringszone (BIZ) voor het Citycentrum te continueren in de komende jaren, is in 2025 een BIZ-traject ingezet. Het ondernemersfonds heeft aangegeven voor 2026-2030 een hernieuwde BIZ te willen invoeren. De voorbereidingen hiervoor zijn getroffen en op dit moment wordt de volgens wetgeving verplichte draagvlakmeting uitgevoerd, waaruit zal moeten blijken of de voorgestelde BIZ doorgang kan vinden vanaf 2026.

Het tarief, zoals deze is voorgesteld, zal 0,385% bedragen van de WOZ-waarde zoals deze voor belastingjaar 2026 is vastgesteld, met een minimum bijdrage van € 640 en een maximum bijdrage van € 6.400.

11. Leges

De gemeente probeert een goede balans te vinden tussen de kosten en de opbrengsten van de leges. De wettelijk voorgeschreven tarieven vormen hierop een uitzondering. Bij de vaststelling van de tarieven wordt rekening gehouden met de uitgangspunten die voor de leges zijn vastgesteld.

De tarieven zijn in aanleg verhoogd met de prijsindex van 2,60%. Daar waar sprake is van maximumtarieven, zoals bij rijbewijzen en paspoorten, is daarvan afgeweken. Daarnaast geldt voor de leges in hoofdstuk 2 van de tarieventabel (de leges in het kader van de Omgevingswet) dat we steeds meer zicht krijgen op hoe de nieuwe Omgevingswet doorwerkt in de gemeentelijke processen. Hierbij zijn tekstuele aanpassingen gedaan en een aantal aanvragen geactualiseerd. De tarieven zijn daarop aangepast en de uitwerking daarvan is te vinden bij het raadsvoorstel ter vaststelling van de legesverordening 2026.

Aan het einde van deze paragraaf zijn de dekkingspercentages van de verschillende hoofdstukken en paragrafen van de legesverordening duidelijk weergegeven.

Tabel 6: kostendekkendheid leges

Gemeente Veldhoven Rapport Kostendekkendheid begroting 2026

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening			
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	62.910	73.489	116,82%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten	571.949	631.534	110,42%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	233.890	248.630	106,30%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	27.464	24.350	88,66%
Paragraaf 1.9 - Overige publiekszaken	37.197	33.926	91,21%
Paragraaf 1.15 - Kansspelen	5.052	590	11,68%
Paragraaf 1.17 - Telecommunicatiewet	59.522	47.101	79,13%
Paragraaf 1.18 - Verkeer en vervoer	10.356	10.356	100,00%
Paragraaf 1.19 - Diversen	65.817	8.489	12,90%
Totaal hoofdstuk 1	1.074.157	1.080.654	100,60%
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet			
Paragraaf 2.1 - Algemene bepalingen			
Paragraaf 2.2 - Voorfase	374.618	59.000	15,75%
Paragraaf 2.3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	897.067	1.491.523	166,27%
Paragraaf 2.4 - Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	8.892	264	2,97%
Paragraaf 2.5 - Milieubelastende activiteiten	17.496	15.384	87,93%
Paragraaf 2.7 - Aanlegactiviteiten	6.063	1.583	26,11%
Paragraaf 2.9 - Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten	3.194	264	5,32%
Paragraaf 2.11 - Overige tarieven	168	1.453	864,88%
Paragraaf 2.12 - Modaliteiten	450.965	236.436	52,43%
Paragraaf 2.13 - Vermindering	4.260	-31.264	-733,90%
Paragraaf 2.14 - Teruggaaf		-16.500	
Totaal hoofdstuk 2	1.762.724	1.764.224	99,97%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn			
Paragraaf 3.1 - Horeca	11.729	11.724	99,96%
Paragraaf 3.2 - Organiseren evenementen of markten	94.506	5.185	5,49%
Paragraaf 3.6 - Kinderopvang		10.157	
Totaal hoofdstuk 3	106.235	27.194	25,60%
Totaal	2.943.116	2.872.072	97,52%

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Opbrengst	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1	1.074.157	1.080.654	100,60%
Kostendekking Hoofdstuk 2	1.762.724	1.764.224	99,97%
Kostendekking Hoofdstuk 3	106.235	27.194	25,60%
Kostendekking totale tarieventabel	2.943.116	2.872.072	97,52%

Kostendekkendheid %: Leges/Kosten

Hoofdstukken waar geen kosten en leges te verwachten zijn, zijn niet gepresenteerd.

12. Parkeerbelasting

De gemeente heft op daartoe aangewezen gebieden parkeerbelasting. Als uit een controle blijkt dat de parkeerder geen of te weinig parkeerbelasting heeft betaald, volgt een naheffing. Dit geldt op de parkeerterreinen Repel en Bree. Hier kan men lang parkeren. De eerste twee uur zijn gratis. Daarna betaal je het uurtarief van € 1,30 met

een maximum van € 4 per dag. In de parkeergarage Geer (onder het Minneveld/Meiveld), geldt na twee uur gratis parkeren een uurtarief van € 1,30 zonder maximum. Je moet daar betalen bij het verlaten van de garage. Om het Citycentrum aantrekkelijker te maken zijn blauwe zones van twee uur ingevoerd op parkeerterreinen Braak Noord en Zuid, Geer, Lei, Meent Noord en Zuid en Meiveld en is het betaald parkeren hier afgeschaft. Je kan hier maximaal twee uur gratis parkeren. Wel heeft een herberekening plaatsgevonden ten aanzien van de kosten voor naheffingsaanslagen. Naheffingsaanslagen worden opgelegd als een parkeerder geen of te weinig parkeerbelasting heeft betaald. De kosten daarvoor mogen in rekening worden gebracht. In de verordening zijn de kostenposten opgenomen die op grond van het landelijke Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen mogen worden opgevoerd. Daarnaast geeft de Gemeentewet aan dat bovenop de naheffingsaanslag één uur parkeren moet worden gerekend. De uitwerking van de kosten voor de naheffing maken verplicht onderdeel uit van de Verordening parkeerbelasting 2026 en worden in het raadsvoorstel daartoe nader uitgewerkt.

Tabel 7: Tarievenverloop parkeerbelasting

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
parkeertarief per uur	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30

13. Kwijtscheldingsbeleid

Wie de belastingen niet kan betalen, komt in aanmerking voor (volledige) kwijtschelding. Dit geldt voor de onroerende zaakbelasting (onder voorwaarden), de hondenbelasting (alleen voor één hond) en de riool- en afvalstoffenheffing. Voor leges, marktgelden en begraafrechten is er geen kwijtschelding omdat het hier gaat om diensten die de gemeente op aanvraag van de mensen verleent.

Onder bepaalde voorwaarden kan men in aanmerking komen voor geautomatiseerde toetsing van hun kwijtscheldingsverzoek. Ondernemers kunnen voor hun privé-belastingsschulden ook in aanmerking komen voor kwijtschelding.

14. Woonlasten gemiddeld gezin

Voor een gemiddeld gezin stijgen de lasten in 2026 gemiddeld met € 191,43 ten opzichte van 2025. Uitgaande van een gemiddelde waardestijging van de woningen van 10,20% bedraagt de te verwachte WOZ-waarde voor een gemiddelde woning voor het jaar 2025 ongeveer € 531.000. Voor de berekening van de gemiddelde onroerende zaakbelasting is van deze waarde uitgegaan.

Tabel 8: Verloop woonlasten

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
OZB eigenaren	312,01	333,20	357,59	397,82	425,44	439,87	465,69
afvalstoffenheffing	237,39	241,98	275,53	296,70	310,96	328,42	472,30
rioolrechten	158,16	186,32	183,43	186,69	201,05	272,87	278,00
	707,56	761,50	816,55	881,21	937,45	1.041,16	1.215,99
lastenvermindering:							
afvalstoffenheffing	-0,24	-0,21	0,00	-0,93	-0,36	0,00	0,00
rioolheffing	-6,93	-10,73	11,85	-16,75	-23,94	-22,21	-5,61
totale woonlasten	700,39	750,56	804,70	863,53	913,15	1.018,95	1.210,38

Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden, kortweg COELO genaamd, doet jaarlijks onderzoek naar de economische en financiële kanten van

decentrale overheden zoals gemeenten, waterschappen en provincies. In 2025 staat gemeente Veldhoven op plaats 234 (van de 346 in de lijst), waar de nummer 1 de laagste lasten heeft. Het gaat daarbij om eigenaren/bewoners.

Tabel 9: Begrote opbrengsten belastingen en heffingen (x € 1.000,-)

	begr. 2023	rek. 2023	begr. 2024	rek. 2024	begr. 2025	begr. 2026
OZB	15.053	15.016	17.206	17.205	16.591	17.763
parkeerbelasting	704	692	704	719	704	704
toeristenbelasting	299	378	443	478	456	469
hondenbelasting	394	368	403	372	198	201
marktgeden *	20	22	20	21	20	20
(bouw)leges *	1.407	1.400	1.149	1.112	1.161	1.763
begraafrechten *	132	126	132	112	132	132
afvalstoffenheffing *	5.410	5.439	5.667	5.799	6.109	8.973
rioolheffing *	3.753	3.734	3.802	3.961	5.405	5.904
reclamebelasting Dorp	51	49	52	46	54	55
Bedrijveninvesteringszone	314	300	319	283	325	180
totaal	27.537	27.524	29.897	30.108	31.155	36.164

* Deze belastingen en heffingen worden geheven met kostendekkendheid als uitgangspunt

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe gemeente Veldhoven haar financiële risico's opvangt. Hiervoor geven we inzicht in de omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om de risico's financieel af te dekken (weerstandscapaciteit), en de relatie daartussen: het weerstandsvermogen.

Verder maken kengetallen inzichtelijk hoeveel (financiële) ruimte de gemeente heeft om incidentele en structurele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid.

De paragraaf is als volgt opgebouwd:

- aanwezige risico's;
- beschikbare weerstandscapaciteit;
- weerstandsvermogen;
- ontwikkelingen;
- kengetallen.

Het beleid over risicomanagement en weerstandsvermogen is vastgelegd in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2022.

Risico's

Inventariseren en kwantificeren

Voor deze begroting zijn de risico's geïnventariseerd, samen met de kans dat ze optreden en de verwachte negatieve financiële gevolgen. Op basis van de inventarisatie hebben we een risicokaart samengesteld voor onze gemeente. Aan elk risico is een zogeheten risicoscore verbonden. Dit hebben we gedaan door de kansklasse te koppelen aan de gevolgklasse. Hierdoor kunnen we de risico's onderling rangschikken op grootte. De risico's met het grootste risicogetal moeten de hoogste prioriteit krijgen en dus als zodanig 'gemanaged' worden. De risicokaart is weergegeven in figuur 1. Het cijfer in de cel geeft het aantal risico's weer met dezelfde risicoscore. De kaart telt op dit moment 41 risico's.

Figuur 1: Risicokaart

Financieel gevolg (x)

$x > € 1.000$

$€ 500 < x < € 1.000$

$€ 200 < x < € 500$

$€ 50 < x < € 200$

$x < € 50$

1				
1	1			1
3	4	1		
12	4	3	1	2
4	2	1		
10%	30%	50%	70%	90%
Kans				

In de tabel hieronder worden tien risico's aangegeven die de grootste invloed hebben op het risicoprofiel van de gemeente.

Belangrijkste risico's		Kans (%)	Gevolg (max. in € 1.000)	Invloed (%)
1	Risico's BGE Zilverackers	99	686	31,2
2	Gesubsidieerde instellingen kunnen niet voldoen aan hun verplichtingen (financieel en/of beleidsmatig)	50	300	7,39
3	Heffing vennootschapsbelasting op reclame en parkeren	70	170	5,86
4	Calamiteit zoals brand, storm, blikseminslag of vliegtuigramp	4	2500	4,93
5	Ongeautoriseerde toegang ICT infrastructuur/ Cyber crime	20	500	4,93
6	Derving huuropbrengsten door brandschade aan verhuurd vastgoed	30	300	4,43
7	Negatief aanbestedingsresultaat	30	300	4,43
8	Claims door ontoereikende planschadeanalyse	30	200	2,96
9	Bosbrand (herplantplicht na brand)	30	200	2,96
10	Niet naleven beleidsregels Autoriteit Persoonsgegevens	5	1000	2,46
Totaal maximale geldgevolg top 10 risico's			€ 6.156	
Maximaal geldgevolg overige risico's (31)			€ 3.030	
Totaal maximaal geldgevolg alle risico's			€ 9.186	

Beheersen

We vinden het belangrijk om beheersmaatregelen te treffen bij risico's. Met deze beheersmaatregelen wordt de kans en/of het gevolg van het risico kleiner. Als we het weerstandsvermogen bepalen, houden we rekening met de beheersmaatregelen. Voor 6 van de 10 grootste risico's is een beheersmaatregel actief. In totaal zijn voor 24 van de 41 risico's maatregelen getroffen. Dit betekent niet dat wij voor 17 risico's geen maatregelen treffen. Een risico kan worden geïdentificeerd vóór en na het toepassen van maatregelen. Er worden ook risico's meteen geïdentificeerd op het niveau na maatregelen. Dan is het niet zinvol om alsnog maatregelen te formuleren.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de financiële middelen en mogelijkheden van gemeente Veldhoven om financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, zonder het bestaande beleid te hoeven aanpassen.

Op basis van de beleidsnota wordt de beschikbare weerstandscapaciteit als volgt opgebouwd:

Reserve benoemde risico's	4.134
Begrotingspost onvoorzien	85
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.219

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een getal dat aangeeft of de gemeente risico's financieel kan opvangen zonder beleid te hoeven aanpassen. Als dit getal 100% is of hoger, kunnen de risico's worden opgevangen. Wij streven altijd naar 100%. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde

risico's (benodigde weerstandscapaciteit). Om te garanderen dat ons weerstandsvermogen toereikend is, streven we naar een norm van 100%. Dit percentage is gekwalificeerd als 'ruim voldoende'. Om ongewenste schommelingen te voorkomen, hanteren we een minimum van 82% en een maximum van 141%. Buiten deze marges

vullen we de risicoreserve benoemde risico's aan of romen we die af.

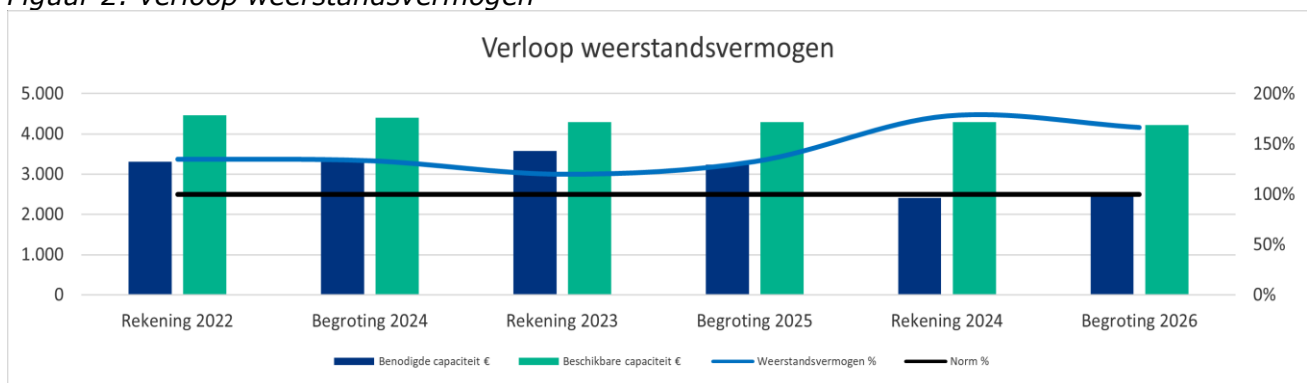
De benodigde weerstandscapaciteit bepalen we door van alle risico's de kans te vermenigvuldigen met het maximale schadegevolg. Daarna vermenigvuldigen we dit met 1,25. Deze berekening levert een benodigde weerstandscapaciteit op van € 2.537. Bij dit bedrag is het weerstandsvermogen 100%.

Zoals aangegeven is de beschikbare weerstandscapaciteit nu € 4.219. Het weerstandsvermogen is dan $\frac{€ 4.219}{€ 2.537} = 166\%$.

Dit percentage valt buiten de bovengrens van 141%. In de beleidsnota risicomanagement is vastgesteld dat de reserve dan bijgesteld wordt naar 100%, wat betekent dat de reserve benoemde risico's met € 642 naar beneden wordt bijgesteld. Dit zal worden opgenomen in de 3de bestuursrapportage 2025.

Hieronder een grafiek met het verloop van het weerstandsvermogen de afgelopen jaren:

Figuur 2: verloop weerstandsvermogen

Ontwikkelingen

Vergeleken met het vorige actualisatiemoment, de Jaarrekening 2024, is:

- het risico met betrekking tot uitkeringen verstrekken aan teruggekomen SIB-deelnemers komen te vervallen. Dit risico had een kans van 20% en een maximaal schadegevolg van € 1.200;
- het risico vanwege het te laat opleveren van een project vervallen. Dit risico had een kans van 50% en een maximaal schadegevolg van € 5.

Kengetallen

De kengetallen die verplicht zijn volgens het BBV, gaan over het totaalplaatje van de financiën. Denk aan het totale eigen vermogen en alle inkomsten.

Het weerstandsvermogen kijkt maar naar één deel daarvan: de reserve voor risico's.

Er is geen direct verband tussen het weerstandsvermogen en de kengetallen.

De kengetallen geven extra informatie over hoe sterk onze financiële situatie is (kunnen we tegen een financiële tegenvaller?) en hoe flexibel we zijn (kunnen we ons aanpassen als er iets verandert?). Dit komt bovenop wat we al weten uit het weerstandsvermogen.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	85%	77%	81%	109%	122%	116%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	82%	74%	77%	105%	116%	111%
Solvabiliteitsratio	30%	36%	34%	28%	27%	28%
Structurele exploitatieruimte	8%	2%	-1%	-0,2%	2%	4%
Grondexploitatie	27%	10%	2%	-1%	4%	6%
Belastingcapaciteit	91%	103%	115%	115%	115%	115%

Toelichting kengetallen

- **Netto schuldquote:**
Dit kengetal geeft de schulden van de gemeente aan, in een percentage van de totale baten. Op de schulden zijn de financiële vorderingen in mindering gebracht, behalve de langlopend verstrekte leningen, zoals startersleningen.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen:**
Hier wordt hetzelfde aangegeven als bij bovenstaande netto schuldquote waarbij de langlopend verstrekte leningen in mindering worden gebracht op de schuldpositie.
- **Solvabiliteitsratio:**
Deze ratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen is uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal.
- **Structurele exploitatieruimte:**
Dit getal geeft aan in hoeverre de structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten.
- **Grondexploitatie:**
Dit kengetal geeft de boekwaarde van de bouwgrondexploitatie weer in verhouding tot de totale baten.
- **Belastingcapaciteit:**
Bij dit getal worden de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een gemiddeld gezin opgeteld en afgezet tegen een landelijk gemiddelde. Dit percentage kan geïnterpreteerd worden als de benutte belastingcapaciteit.

Beoordeling kengetallen

Ten eerste wordt opgemerkt dat de Begroting 2025 eerder is opgesteld dan de Rekening 2024. Verder zijn de kengetallen van de Begroting 2025 overgenomen uit de primitieve begroting.

De schuldquoten ontwikkelen zich negatief in deze begroting. Door de hoge investeringsuitgaven in 2026, 2027 en 2028 lopen de schuldquoten op. Zowel als bedrag als uitgedrukt in een percentage van de totale baten.

De daling van de solvabiliteit wordt ook veroorzaakt door de grote investeringen, want om de investeringen te betalen lenen we geld.

De belastingcapaciteit komt uit boven het landelijk gemiddelde. Dit is vooral een gevolg van de een toename van de afvalstoffenheffing.

Bronnen

Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Het beheer van de openbare ruimte is een belangrijke taak van de gemeente.

Om dit beheer te ondersteunen, heeft de gemeente een allesomvattend Integraal Maatschappelijk Beheerkader openbare ruimte (IMBK).

Dit beheerkader beschrijft het doel van het beheer van wegen, openbaar groen, bomen, speelvoorzieningen, openbare verlichting, riolering, verkeersregelininstallaties en gebouwen. Deze doelen zijn vertaald naar beheerplannen (assetsheets). De reden hiervan is om duidelijk de kaders voor het beheer van de openbare ruimte vast te leggen. Hierbij wordt uitgegaan van de kaders die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. De beheerplannen hebben een looptijd van 4 jaar. Voor de uitvoering stelt de gemeente plannen op in de vorm van projecten en (onderhouds)bestekken.

In 2024 zijn de beheerplannen OV, VRI, Riool en Stedelijk water, Groen, Bomen, Spelen en Wegen en Civiele kunstwerken vernieuwd. In 2025 is het beheerplan voor gebouwen vernieuwd. Dit betekent dat de gemeente op dit moment nog altijd beschikt over actuele beheerplannen voor deze vakgebieden.

De beheeractiviteiten vinden plaats op verschillende momenten door het jaar heen. Onder beheer op korte termijn vallen het jaarlijks terugkerende onderhoud, de (kleine) noodzakelijke reparaties en het groot onderhoud dat in het eerste planjaar in het beheerplan is opgenomen. Deze werkzaamheden zijn bekend op de ongeplande reparaties na. Tot de beheeractiviteiten op middellange termijn rekenen we het onderhoud dat in het tweede tot het vierde planjaar van het beheerplan uitgevoerd moet worden. Deze werkzaamheden zijn op hoofdlijnen bekend. Onder de beheeractiviteiten op lange termijn valt het onderhoud dat na het vierde planjaar van het beheerplan uitgevoerd moet worden. Deze werkzaamheden zijn slechts in grote lijnen bekend. Naast beheeractiviteiten voorziet de gemeente ook in de laadbehoefte van elektrische voertuigen. De basis hiervoor vormt de integrale visie op laadinfrastructuur.

Wegen

Kader

Het groot onderhoud van wegen vindt plaats volgens de 'systematiek van het rationele wegbeheer' van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW). Hierdoor wordt op een logische manier kennis verkregen over waar, wanneer, welke maatregelen moeten worden getroffen om volgens de vooraf gestelde CROW-norm het afgesproken onderhoudsniveau te bereiken. Deze systematiek geeft aan welke middelen hiervoor vereist zijn.

Prestaties en kwaliteit

De gemeente gaat uit van het 'onderhoudsniveau basiskwaliteit', waarbij wegen veilig worden gehouden, om ongevallen en aansprakelijkheidstellingen tot een minimum te beperken.

Om inzicht te krijgen in de kwaliteit van het totale wegennet laat de gemeente Veldhoven geregeld inspecties uitvoeren. Deze inspecties worden uitgevoerd volgens de door het CROW opgestelde en landelijk geaccepteerde 'methodiek voor de globale visuele inspectie'. Deze methode is toepasbaar op alle verharde wegen. Onverharde zandwegen worden daarom in het kwaliteitsonderzoek niet meegenomen.

Financiën

Voor groot onderhoud van wegen zijn de onderstaande stortingen in de voorziening nodig.

Wegen	2026	2027	2028	2029
Groot onderhoud	€ 1.562	€ 1.562	€ 1.562	€ 1.562

De verschillende producten, projecten en voorzieningen maken deel uit van programma 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat).

Openbaar groen

Kader

Om het groenonderhoud in de openbare ruimte zo doeltreffend mogelijk uit te voeren, vinden onderhoud en beheer van het groen plaats op basis van het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), groenbeheerplan, de lijst waardevolle bomen, het beheersysteem en vastgestelde beeldkwaliteitsnormen.

Prestaties en kwaliteit

Bij het onderhoud onderscheiden we de kwaliteitsniveaus A, B en C. Deze sluiten aan op de landelijke kwaliteitsniveaus van CROW en geven achtereenvolgens een hoogst verzorgd niveau, een normaal niveau (basiskwaliteit) en een natuurgericht niveau weer. De verdeling van het openbaar groen in Veldhoven over deze drie niveaus is in onderstaande tabel weergegeven.

Groen	Niveau A (optimaal)	Niveau B (basis)	Niveau C (natuurlijk)
% van totale oppervlakte	3 %	40 %	57 %

In 2021 is het dagelijks groenonderhoud voor 4 jaar, met een mogelijke verlenging van 1 keer 2 jaar, aanbesteed via een onderhandse aanbesteding.

Financiën

Voor vervanging van groen zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Groen	2026	2027	2028	2029
Vervanging	€ 290	€ 296	€ 290	€ 290

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van programma 5 (Sport, cultuur en recreatie).

Bomen

Kader

Om het onderhoud aan bomen in de openbare ruimte zo doeltreffend mogelijk uit te voeren, vinden onderhoud en beheer van bomen plaats op basis van het IMBK, boombeheerplan, de lijst waardevolle bomen, het beheersysteem en VTA-controle (Visual Tree Assessment).

Prestaties en kwaliteit

De basis voor het beheer en onderhoud aanbomen vormt de driejaarlijkse VTA-controle. Onderhoud is onder andere gericht op kap- en snoeiwerkzaamheden, en groeiplaatsverbetering. De verdeling van de conditie van bomen in Veldhoven is in onderstaande tabel weergegeven.

Bomen	Voldoende	Onvoldoende	Slecht	Zeer Slecht	Niet Bepaald
Conditie	64%	29%	2%	1%	4%

Financiën

Voor groot onderhoud en vervanging van bomen zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Bomen	2026	2027	2028	2029
Groot Onderhoud	€ 215	€ 220	€ 225	€ 225

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van programma 5 (Sport, cultuur en recreatie).

Speelvoorzieningen

Kader

Het IMBK en het actuele beheerplan beschrijft de uitgangspunten voor vervanging en de onderhoudsaanpak aan speelvoorzieningen.

Prestaties en kwaliteit

Alle toestellen worden vier keer per jaar visueel geïnspecteerd door de eigen dienst. De speeltoestellen worden daarnaast één keer per jaar door een onafhankelijke instantie geïnspecteerd op veiligheid en onderhoudsstaat. Hiermee is er inzicht in de kwaliteit van de speelplaatsen.

Financiën

Voor groot onderhoud en vervanging van speelvoorzieningen zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Speelvoorzieningen	2026	2027	2028	2029
Groot onderhoud	€ 68	€ 69	€ 71	€ 71

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van programma 5 (Sport, cultuur en recreatie).

Openbare verlichting

Kader

Het IMBK en het actuele beheerplan beschrijven de uitgangspunten voor vervanging en de onderhoudsaanpak aan de openbare verlichting.

Prestaties en kwaliteit

Er zijn voor openbare verlichting geen inspectie- of meetgegevens beschikbaar. Voor het berekenen van de verschillende kostenposten worden daarom landelijke ervaringscijfers gehanteerd. Een onderhoudsaannemer is verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud, het verhelpen van storingen en herstellen van schades aan de openbare verlichting.

Financiën

Voor groot onderhoud en vervanging van openbare verlichting zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Openbare verlichting	2026	2027	2028	2029
Vervanging	€ 335	€ 342	€ 350	€ 350

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van programma 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat).

Riolering en Stedelijk water

Kader

Het beheer van de riolering is beschreven in het IMBK en het beheerplan. In het beheerplan staan alle noodzakelijke rioleringswerkzaamheden, wat betreft beleid, beheer en renovaties.

Prestaties en kwaliteit

Met regelmaat wordt de kwaliteit van het rioolstelsel in beeld gebracht. Schades zijn volgens de norm EN 13508-2 ingedeeld in 5 klassen naar mate van ernst. Als schades in de categorie 'ingrijpmaatstaaf' vallen, heeft dit invloed op de restlevensduur (die korter wordt).

Financiën

Voor groot onderhoud en vervanging van riolering zijn de onderstaande stortingen in de voorziening nodig.

Riolering	2026	2027	2028	2029
Voorziening	€ 1.816	€ 1.828	€ 1.828	€ 1.754

De kosten worden gedekt uit de rioolheffing, waarbij wordt uitgegaan van 100% kostendekking binnen de planperiode.

De onderhoudslasten van het beheerplan zijn gelijk aan de opgenomen bedragen in de begroting. De investeringen in deze begroting zijn gelijk aan de vervangingsinvesteringen uit het beheerplan, op wat verschuivingen in tijd na. Verschuivingen in tijd kunnen ontstaan door aangepaste planningen, bijvoorbeeld door wijziging in prioriteit. Het bijbehorende product, de projecten en de voorzieningen maken deel uit van programma 7 (Volksgezondheid en milieu).

Verkeersregelininstallaties (VRI's)

Kader

Het IMBK en het actuele beheerplan beschrijft de uitgangspunten voor vervanging en de onderhoudsaanpak aan de openbare verlichting.

Prestaties en kwaliteit

Er zijn voor de verkeersregelininstallaties (VRI's) geen inspectie- of meetgegevens beschikbaar. Voor het berekenen van de verschillende kostenposten worden daarom landelijke ervaringscijfers gehanteerd. Een onderhoudsaannemer is verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud, het verhelpen van storingen en herstellen van schades aan de VRI's.

Financiën

Voor groot onderhoud en vervanging van VRI's zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Verkeersregelininstallaties	2026	2027	2028	2029
Vervanging	€ 70	€ 72	€ 72	€ 72

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van programma 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat).

Civiltechnische kunstwerken

Kader

Het IMBK en het actuele beheerplan beschrijven de uitgangspunten voor vervanging en de onderhoudsaanpak aan de civiltechnische kunstwerken.

Prestaties en kwaliteit

De civiltechnische kunstwerken worden één keer per twee jaar visueel geïnspecteerd. Op basis van visuele inspecties wordt het benodigd verzorgend onderhoud aan de kunstwerken bepaald (voor het netjes houden van de constructie). Daarnaast vindt er iedere vijf jaar een technische inspectie plaats door een extern bedrijf. Aan de hand van de technische inspecties wordt het technisch onderhoud ingepland (voor het in stand houden van de constructie).

Financiën

Voor de uitvoering van technisch onderhoud moeten aparte budgetten aangevraagd worden.

Het bijbehorende product maakt deel uit van programma 7 (Volksgezondheid en milieu).

Gebouwen

Kader

De basis voor het gebouwenbeheer vormt de door het college vastgestelde Leidraad vastgoed Veldhoven. Deze leidraad is een bundeling van de beschikbare informatie over het gemeentelijk vastgoedbeleid. Door het benoemen van spelregels is het gemeentelijk vastgoedbeleid weergegeven.

Prestaties en kwaliteit

Het beheer en onderhoud van de gebouwen wordt voorbereid en ingepland volgens meerjarige onderhoudsplannen. De basis voor deze plannen is het gewenste/vereiste conditieniveau (niveau 3: redelijk, het verouderingsproces is overal duidelijk aanwezig).

Voor het bereiken en handhaven van het gewenste conditieniveau is het noodzakelijk plannen en begrotingen actueel te houden. Dit gebeurt door gebruik te maken van het beheerpakket van Axxerion. Voor alle gebouwen wordt via dit beheersysteem een meerjarenonderhoudsplanung opgesteld.

Financiën

Voor onderhoud van gebouwen zijn de onderstaande stortingen in de voorziening nodig.

Gebouwen	2025	2026	2027	2028
Voorziening	€ 1.851	€ 1.851	€ 1.851	€ 1.851

Het bijbehorende product, de projecten en de voorziening maken deel uit van programma's 0 (Bestuur en ondersteuning), 4 (Onderwijs), 5 (Sport cultuur recreatie) en 7 (Volkshuisvesting RO en stedelijke vernieuwing).

Financiering

Uitgangspunten treasurybeleid

Treasury gaat om de financiering van het gemeentelijke beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. Dit omvat het zorgen voor voldoende liquide middelen, het beleggen van een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement en het daarbij afdekken van de risico's, met name op het gebied van rente en krediet. En dat alles op de meest doelmatige wijze en volgens de wettelijke voorschriften.

Het begrip treasury is als volgt te definiëren: het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille is op dit gebied het nodige wettelijk verankerd, met name in de Wet financiering decentrale overheden (fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). In het treasurystatuut zijn uitgangspunten opgenomen met betrekking tot risicobeheer (rente, koers, krediet en liquiditeit). Met inachtneming van wet- en regelgeving is het beleid van de gemeente Veldhoven gericht op minimalisatie van de kosten en optimalisatie van de opbrengsten.

Vermogenspositie

Wie de vermogenspositie van een organisatie beoordeelt, kijkt naar de creditzijde van de balans. Het eigen vermogen wordt daar uitgedrukt in termen van reserves. Reserves zijn echter feitelijk niets anders dan een boekhoudkundige sluitpost om aan het eind van een boekjaar het verschil tussen baten en lasten uit te drukken. De onderstaande tabel laat zien hoe de vermogenspositie van de gemeente Veldhoven zich in de begrotingsperiode ontwikkelt.

Tabel 1: Ontwikkeling vermogenspositie gemeente Veldhoven (bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2024	Ultimo 2025	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028	Ultimo 2029
Eigen vermogen	90.464	86.563	85.785	84.727	87.091	92.332
Algemene reserve	66.540	64.426	64.479	57.898	60.775	66.735
Bestemmingsreserves	23.925	22.136	21.306	26.829	26.316	25.597
Vreemd vermogen	200.424	185.424	165.484	222.270	240.224	233.559
Voorzieningen *	20.522	17.597	15.366	16.082	16.159	16.274
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	144.056	129.275	121.995	176.464	169.786	180.607
Vlottende schulden	35.846	38.552	28.122	29.723	54.280	36.678
Totaal vermogen	290.888	271.987	251.269	306.996	327.315	325.891
Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)	31,1%	31,8%	34,1%	27,6%	26,6%	28,3%
Vreemd vermogen/ totaal vermogen	68,9%	68,2%	65,9%	72,4%	73,4%	71,7%

* exclusief verliesvoorziening bouwgrondexploitatie

De solvabiliteit is een graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid van onze gemeente, het geeft inzicht in de mate waarin onze gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. De solvabiliteit wordt vaak uitgedrukt in een ratio.

De solvabiliteitsratio laat vanaf 2023 een stijgende trend zien. Dit komt met name door een daling van het vreemd vermogen en een stijging van het eigen vermogen. Vooral de verwachte resultaten uit de bouwgrondexploitatie zorgen hiervoor. De gemiddelde solvabiliteitsratio van alle Nederlandse gemeenten ultimo 2023 (bron waar staat je gemeente) is 39,6%. Door met name grote investeringen in de openbare ruimte als gevolg van het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) loopt ons vreemd vermogen vanaf 2027 sterk op. Dit heeft een daling van de solvabiliteit tot gevolg. Bij de invoering van het IMBK is uiteraard getoetst of we financieel nog gezond blijven. Een solvabiliteit tussen de 25% en 40% wordt als gezond gezien. Volgens de VNG is een solvabiliteit groter dan 20% voldoende.

Het blijft belangrijk om onze schulden te reduceren en het eigen vermogen op peil te houden c.q. te versterken. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is een sluitende begroting en het daadwerkelijke realiseren van resultaten uit de bouwgrondexploitatie.

Treasury acties 2025

De uitvoering op het gebied van treasury maakt deel uit van het reguliere instrumentarium van de Planning & Control-cyclus.

Liquiditeitenplanning en financiering

Bij de financiering van de gemeentelijke activiteiten wordt de gemeente als één geheel beschouwd. Dat houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven worden betrokken. Door deze 'totaal financiering' worden de rentekosten geminimaliseerd. Leningen worden op de meest optimale momenten aangetrokken, rekening houdend met de gemeentelijke rentevisie, de Wet fido, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De verwachting is dat we de komende jaren (2026 tot en met 2029) zo'n € 115 miljoen financiering aan moeten trekken.

Schatkistbankieren

Sinds 2014 zijn lagere overheden verplicht om te 'schatkistbankieren'. Tegoeden (boven het drempelbedrag) worden dagelijks 'afgeroomd' naar een rekening-courant bij het rijk (de schatkist). Debetsaldi (rood staan) wordt nog steeds op de gebruikelijke wijze afgedekt door kasgeldleningen. Het drempelbedrag wordt bepaald op 2% van het begrotingstotaal. Voor 2026 komt het drempelbedrag op € 3,5 miljoen uit. In 2026 monitoren we of het drempelbedrag niet wordt overschreden.

Leningenportefeuille

De onderstaande tabel toont de leningenportefeuille (o/g) van de gemeente.

Tabel 2: Leningenportefeuille per 31 december 2025

Leningnummer	Afsluitdatum/ herzieningsdatum	Soort lening/ aflossing	Oorspr. bedrag	Oorspr. looptijd	Rente %	Rente herziening	Restschuld herziening
Nwb I-27963	29-05-2013	Ineens (einde looptijd)	15.000.000	25	3,404	-	-
Nwb I-27965	29-05-2013	Ineens (einde looptijd)	20.000.000	30	3,473	-	-
Nwb I-27964	29-05-2013	Ineens (einde looptijd)	15.000.000	30	3,594	-	-
BNG 40.111202	01-06-2017	Lineair	10.000.000	10	0,538	-	-
BNG 40.111296	17-07-2017	Lineair	48.519.898	10	2,065	-	-
BNG 40.111882	02-05-2018	Lineair	10.000.000	10	0,667	-	-
BNG 40.114397	02-12-2020	Lineair	10.000.000	10	-0,155	-	-
NWB 1-31001	08-06-2021	Lineair	25.000.000	10	-0,150	-	-
BNG 40.115229	25-11-2021	Lineair	10.000.000	10	0,000	-	-
Prov. Gelderland	29-11-2023	Lineair	14.000.000	7	3,180	-	-
Prov. Gelderland	06-03-2024	Lineair	10.000.000	7	3,000	-	-
Prov. Gelderland	22-05-2024	Ineens (einde looptijd)	10.000.000	7	2,98%	-	-
Nwb I-40362	22-05-2024	Ineens (einde looptijd)	10.000.000	10	3,156%	-	-
						-	-

Op basis van de huidige leningenportefeuille zal het saldo van de opgenomen geldleningen op 31 december 2025 ca. € 129 miljoen bedragen.

Voor de periode 2026-2029 gaan we uit van € 115 miljoen: € 7,5 miljoen in 2026, € 70 miljoen in 2027, € 10 miljoen in 2028 en € 27,5 miljoen in 2029.

Taakveld treasury

Tabel 3: Taakveld treasurybegroting 2026-2029 (bedragen x € 1.000,-)

	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Externe rentelasten	3.127	4.284	5.544	6.047
Externe rentebaten	165	120	165	253
Saldo rentelasten en rentebaten	2.962	4.164	5.378	5.794
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	2.962	4.164	5.378	5.794
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.911	3.816	5.262	5.626
Renteresultaat op het taakveld Treasury	51	349	116	168

Algemeen

De rentelasten en -baten en de toerekening aan de taakvelden zijn in de begroting opgenomen conform de richtlijnen van de commissie BBV.

Het aantrekken en verstrekken van een lening betreft een treasuryactiviteit. De rentelasten en -baten hiervan worden verantwoord op het taakveld treasury.

Externe rentelasten over korte en lange financiering

De rente van de langlopende geldleningen is voor 2026 begroot op € 3.110. Hierbij is uitgegaan van een leningenportefeuille van € 129 miljoen per 1 januari 2026. Voor wat betreft korte financiering is voor de verwachte rente in 2026 een bedrag begroot van € 17 opgenomen.

Externe rentebaten

De geraamde rentebaten bestaan uit rente tijdelijk financieringsoverschot van € 59 (schatkist), rente op verstrekte starters- en stimuleringsleningen van € 78 en rente van twee opgenomen langlopende geldleningen van € 28.

Aan taakvelden toe te rekenen rente

De aan taakvelden toe te rekenen rente wordt bepaald als het saldo van de externe rentelasten en -baten. Voor 2026 is dit € 2.962.

Aan taakvelden toegerekende rente via renteomslag

De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa en bouwgrondexploitatie die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente is berekend op 1,2% voor 2026, 1,6% voor 2027 en 1,8% voor 2028 en 2029. De doorberekende rente voor 2026 naar de taakvelden is 1,6% van de boekwaarde per 1 januari 2026 en bedraagt € 2.479. De doorberekende rente naar de bouwgrondexploitatie bedraagt € 432.

Saldo rente taakveld treasury

Het rentesaldo van het taakveld treasury ontstaat door het verschil tussen de rente die aan taakvelden moet worden doorberekend en de werkelijke doorberekende rente via de renteomslag. Er resulteert een saldo van € 51 op het taakveld treasury. Bij de jaarrekening zal een nacalculatie plaatsvinden als de afwijking groter is dan 25% van de gerealiseerde aan taakvelden toe te rekenen rente.

Kasgeldlimiet

Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Daarom wordt de kasgeldlimiet gekoppeld aan het begrotingstotaal; dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. Voor 2026 komt dit neer op € 14,8 miljoen. Volgens de Wet fido is het toegestaan om de kasgeldlimiet twee kwartalen achter elkaar te overschrijden. We monitoren de kasgeldlimiet per kwartaal en stellen de liquiditeitenplanning periodiek bij.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Voor 2026 komt dit neer op zo'n € 34,8 miljoen. Dit wil zeggen dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen dit bedrag niet mogen overschrijden. De gemeente loopt een renterisico over de zo nodig te herfinancieren aflossingen. De te betalen aflossingen en renteherzieningen overschrijden deze norm niet.

Overige financieringsrisico's

Er zijn verschillende financieringsrisico's te definiëren:

- Renterisico. Als het gaat om uitstaande geldleningen neemt de gemeente door het vertrekken van startersleningen een positie in. Daardoor lopen we een renterisico. Dit wordt overigens meegenomen in de berekening van de renterisiconorm.
- Liquiditeitsrisico. Dit hangt nauw samen met de wijze waarop de gemeente in het liquiditeitsbeheer stuurt op de handhaving van de kasgeldlimiet. De gemeente Veldhoven loopt dankzij haar aanpak geen liquiditeitsrisico.
- Koersrisico. De gemeente houdt geen vorderingen, liquiditeiten en beleggingen aan in vreemde valuta en loopt daardoor geen koersrisico.
- Kredietrisico. Voor het risico van oninbare debiteuren heeft de gemeente Veldhoven een voorziening gevormd. Het kredietrisico is daardoor afgedekt.

Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering ondersteunt de primaire doelstellingen van de gemeente in het realiseren van de maatschappelijke opgaven van de gemeente Veldhoven. In lijn met de organisatievisie 'Gelukkig in Veldhoven' en het concernplan 2025–2028 werken we aan een wendbare, professionele en toekomstbestendige organisatie. In deze paragraaf lichten we de ontwikkelingen op de verschillende bedrijfsvoeringsthema's toe.

Personeel

Onze medewerkers zijn belangrijk voor de organisatie. De opgaven en werkzaamheden die we als gemeente uitvoeren groeien en worden steeds complexer. Dit vraagt om verdere ontwikkeling van het personeel en het personeelsbestand.

- In 2026 zetten we de lijn voort om te komen en te werken volgens een strategische personeelsplanning (SPP).
- We investeren in opleiding en ontwikkeling via de Veldhoven Academy en het meerjarige leiderschapsprogramma voor teamleiders.
- We sturen actief op het terugdringen van externe inhuur en werken aan de duurzame inzetbaarheid van eigen medewerkers. Vitaliteit, diversiteit en werkplezier blijven speerpunten.

Informatievoorziening

De informatiehuishouding is essentieel voor het goed functioneren van de organisatie, omdat vrijwel alle processen afhankelijk zijn van betrouwbare en toegankelijke gegevens. Een goede informatiehuishouding zorgt ervoor dat besluiten zorgvuldig genomen kunnen worden en dat de gemeente voldoet aan wettelijke verplichtingen zoals de Archiefwet en de AVG.

- In 2026 ronden we de migratie naar een nieuw zaaksysteem Djuma af en werken we verder aan 'samenwerken via Microsoft 365'.
- We stellen een informatiebeleidsplan op met strategische kaders voor datagedreven werken en de inzet van kunstmatige intelligentie.
- Digitale toegankelijkheid en begrijpelijke taal worden verder geïmplementeerd.
- Privacy, informatiebeveiliging en gegevensbescherming krijgen meer aandacht in onze werkprocessen.

Organisatie

De organisatie is bepalend voor hoe effectief en efficiënt de gemeente haar taken uitvoert. Een goed ingerichte organisatie zorgt voor duidelijke verantwoordelijkheden, voldoende capaciteit en wendbaarheid om in te spelen op maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen. De nieuwe organisatiestructuur met drie afdelingen en vijftien teams is in 2025 geïmplementeerd, hier bouwen we in 2026 op voort.

- In 2026 ligt de focus op het versterken van de sturing via teamplannen en het concernplan.
- Programmatisch werken wordt verder ingebed in de organisatie.
- De cultuurontwikkeling richting een professionele, afmakende en op samenwerking gerichte organisatie krijgt vorm.
- Daarnaast is de nieuwe gesprekscyclus opgestart en zal deze in 2026 worden voortgezet.

Financiën

Financiën vormen de basis voor het uitvoeren van gemeentelijk beleid en het waarborgen van continuïteit. Een stabiele en transparante financiële huishouding maakt het mogelijk om middelen doelmatig in te zetten, risico's te beheersen en verantwoording af te leggen aan bestuur en samenleving.

- We versterken de financiële basis door het verbeteren van budgetbeheersing en het voorspellend vermogen. Hiermee bouwen we voort op de nieuwe verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de budgethouder en de budgetbeheerder.
- We luisteren naar de adviezen van de rekenkamercommissie en passen onze financiële processen aan waar mogelijk.
- Aan de hand van verschillende financiële onderzoeken in 2025 werken we aan verdere verbetering van de financiële kennis in de organisatie en passen de taken en verantwoordelijkheden aan waar nodig.

Administratieve organisatie & interne beheersing

De administratieve organisatie en interne beheersing zorgen ervoor dat processen binnen de gemeente betrouwbaar, controleerbaar en efficiënt verlopen. Ze vormen de basis voor het voorkomen van fouten, het beperken van risico's en het voldoen aan eisen rondom rechtmatigheid en verantwoording.

- Planmatig werken wordt verder uitgerold met een integrale planning van projecten en capaciteit.
- We actualiseren onze sturingsinstrumenten, waaronder de strategische agenda en trendanalyse.
- De rollen en verantwoordelijkheden tussen teamleiders en managers worden verder verduidelijkt.
- De interne beheersing wordt versterkt door het actualiseren van beschrijvingen van onze interne werkprocessen en het uitvoeren van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC). We hanteren hiervoor het Three Lines of Defense model.

Rechtmatigheid & Fraude

Sinds het boekjaar 2023 is het college van B en W zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Om deze verantwoordelijkheid goed te kunnen dragen, wordt jaarlijks een werkplan opgesteld voor de VIC. Deze interne controle wordt uitgevoerd door ambtenaren binnen de organisatie, onder regie van de concerncontroller.

In de jaarrekening 2026 worden afwijkingen in de rechtmatigheid expliciet toegelicht. Daarbij worden ook de genomen maatregelen beschreven om herhaling te voorkomen. Naast financiële rechtmatigheid wordt ook aandacht besteed aan niet-financiële onrechtmatigheden, zoals het niet naleven van de Wet fido en bijbehorende regelingen. Tot slot is fraudepreventie een belangrijk onderdeel van de administratieve organisatie. Inzicht in kwetsbare processen die fraudegevoelig zijn helpt om fraude te bestrijden. Hiervoor zijn risicoanalyses op procesniveau gemaakt en is er in 2025 een frauderisicoanalyse opgesteld.

Communicatie

Communicatie is essentieel voor het goed informeren, betrekken en verbinden van medewerkers, inwoners en bestuur. Een effectieve communicatieaanpak draagt bij aan transparantie, samenwerking en het tijdig delen van relevante informatie binnen en

buiten de organisatie.

- We versterken onze communicatie en participatie met inwoners en partners.
- De leergang Duidelijke taal wordt standaard onderdeel van het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers.

Huisvesting & Facilitaire zaken

Huisvesting en facilitaire zaken zorgen voor een veilige, functionele en duurzame werkomgeving die de uitvoering van gemeentelijke taken ondersteunt. Hiervoor staan in 2026 geen grote ontwikkeling op de planning. We voorzien onze medewerkers van een fijne werkomgeving en blijven het hybride werken faciliteren.

Bedrijfsvoeringskosten

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Personele bedrijfsvoeringskosten	40.228	40.877	39.893	40.643	42.518	43.029
2 Huisvestings- en facilitaire kosten	1.955	1.646	1.626	1.652	1.674	1.705
3 Kosten informatisering & automatisering	2.940	3.945	3.755	3.861	3.386	3.455
4 Overige bedrijfsvoeringskosten	1.210	1.437	1.345	1.432	1.461	1.493
Totale bedrijfsvoeringskosten	46.333	47.905	46.619	47.588	49.039	49.682

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Loonkosten/sociale uitkeringen	30.588	34.955	36.788	37.618	38.304	38.726
2 Inhuurkosten	9.341	5.018	2.250	2.173	3.340	3.409
3 Opleidingskosten	299	384	327	309	316	324
4 Algemene personele kosten	433	519	529	543	557	570
5 Vergoeding voor personeel	-433	0	0	0	0	0
Totale personele bedrijfsvoeringskosten	40.228	40.876	39.894	40.643	42.517	43.029

Toelichting

De begrote bedrijfsvoeringskosten nemen in 2026 af met € 1.285 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2025. De verwachte daling wordt voornamelijk veroorzaakt door de afname van de personele bedrijfsvoeringskosten met € 984.

De grootste verschillen zitten enerzijds in de verwachte kosten voor inhuur en anderzijds in de loonkosten / sociale uitkeringen. De verwachting is dat in 2026 meer werkzaamheden worden uitgevoerd door medewerkers in dienst bij gemeente Veldhoven en minder door inhuurkrachten. Hierdoor verwachten we € 2.768 minder aan inhuur uit te geven en € 1.833 meer aan eigen formatie. Dat levert een voordeel op van € 935.

Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin gemeente Veldhoven een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren dat uit voor de gemeente. De gemeente blijft beleidsmatig verantwoordelijk.

Verbonden partijen zijn (bijna) altijd samenwerkingsverbanden. Het kan daarbij gaan om een samenwerking met andere gemeenten, zoals Metropoolregio Eindhoven (MRE). Het kan ook gaan over een samenwerking met private partijen. Bijvoorbeeld een ontwikkelingsmaatschappij voor de realisatie van een groot project. Ook een onderneming waarvan de gemeente aandelen heeft, is een verbonden partij.

Gemeenten kunnen vier redenen hebben om met elkaar samen te werken in de vorm van een verbonden partij:

- Vanwege het grensoverschrijdende karakter van de problematiek.
- Om efficiënter te zijn.
- Vanwege een wettelijke plicht tot samenwerking.
- Kennisvergroting en -borging.

De samenwerking kan publiekrechtelijk of privaatrechtelijk zijn. Het privaatrecht biedt verschillende mogelijkheden: de oprichting van een vereniging, een stichting, een nv of een bv. Voor deze vormen van samenwerking geldt het Burgerlijk Wetboek. Voor samenwerking op grond van het publiekrecht geldt de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De belangrijkste verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen:

- MRE
- GGD Brabant-Zuidoost
- Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (GRWRE), Ergon
- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)
- Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB)
- Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd

Ook heeft gemeente Veldhoven aandelen in bijvoorbeeld de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en is Bizob een belangrijke partij. Een compleet overzicht staat in tabel 1 achteraan in deze paragraaf.

Wettelijk kader

Publiekrechtelijke samenwerking

Volgens de Wgr zijn de raad, het college van B en W en de burgemeester afzonderlijk of samen bevoegd om met twee of meer andere gemeenten een gemeenschappelijke regeling te treffen. Het college en de burgemeester kunnen alleen een gemeenschappelijke regeling treffen als de gemeenteraad daarvoor toestemming geeft. Dit geldt ook voor het wijzigen van een regeling, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling. Voor het treffen van een regeling, heeft de raad de mogelijkheid om een zienswijze te geven.

Privaatrechtelijke samenwerking

Volgens de Gemeentewet is het college bevoegd om besluiten te nemen voor deelname in en de oprichting van privaatrechtelijke rechtspersonen. Wel is sprake van een zogeheten voorhangprocedure (op basis van artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet). Hiermee heeft de raad de mogelijkheid om, voorafgaand aan het daadwerkelijke besluit tot deelname, zijn 'wensen en bedenkingen' kenbaar te maken aan het college.

Deze privaatrechtelijke samenwerking kan via vennootschappen, coöperaties, stichtingen en verenigingen.

Volgens de Wet fido (financiering decentrale overheden) mogen we geen aandelen hebben als belegging.

Ontwikkelingen

Hieronder schetsen we de belangrijkste ontwikkelingen voor deze paragraaf. Ook verwijzen we naar de jaarstukken en begrotingen van verbonden partijen die regulier door de raad worden behandeld en ontvangen.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Binnen de veiligheidsregio loopt het traject om de organisatie te versterken en op het vereiste niveau te brengen.

Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd

Vanaf 2026 is de gemeenschappelijke regeling Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd getroffen. Deze regeling is getroffen met Helmond, Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel, Waalre en de Peelgemeenten. In 2025 is de toestemmingsprocedure met de raad doorlopen.

Stichting Ontwikkelingsfonds Werklocaties SGE

Deze stichting richt zich met name op aanvullende financiering bij bestaande bedrijven. De behoefte aan financiering (in aanvulling op financiële producten in de markt) is momenteel gering. Daarbij speelt ook onzekerheid in beleid en netcongestie een rol. De stichting kan daarom nog steeds putten uit bestaande middelen en hoeft geen aanvullende middelen te begroten.

Financiële risico's gemeenschappelijke regelingen

Het risico van gemeenschappelijke regelingen bestaat uit het deel dat de gemeente naar rato inneemt in het eventuele liquidatiesaldo van een samenwerkingsverband. Door de afvaardiging in het algemeen bestuur van een samenwerkingsverband behoudt Veldhoven invloed en nemen financiële risico's af. De begrotingen van gemeenschappelijke regelingen worden behandeld in de raad. De gemeenschappelijke regelingen hebben passende reserves om risico's en tegenvallers op te kunnen vangen. Het financiële risico is pas te berekenen als de verbonden partij zich in een liquidatiefase bevindt.

Financiële risico's privaatrechtelijke verbondenheden

De financiële risico's voor Veldhoven bij privaatrechtelijke verbonden partijen blijven beperkt tot de waarde van de belangen. Een aanvullend risico is dat enkele dividenduitkeringen structureel als opbrengst in de begroting zijn geraamd. Die ramingen zijn in de regel gebaseerd op recente informatie van de betreffende ondernemingen. De waarde van de betreffende aandelenbelangen worden hieronder weergegeven om een beeld te geven van de omvang van de mogelijke risico's.

Waarde aandelenbelang op 31-12-2025	
Verbonden partij	
NV BNG	€ 80
NV Brabant Water	€ 4
Brainport Development NV	€ 92

Het risico op vermindering van de waarde van de aandelenbelangen van nv BNG Bank en nv Brabant Water schatten wij verwaarloosbaar klein in.

De financiële risico's voor de overige privaatrechtelijke verbondenheden (voor een volledig overzicht: zie tabel 2) schatten wij ook verwaarloosbaar klein in. Deze partijen hebben zelf reserves om risico's op te vangen.

Samenvattend zien wij binnen onze verbonden partijen voor één partij een financieel risico, namelijk voor nv Brainport Development.

Binnen ons risicomanagement (zie ook paragraaf Weerstandsvermogen) hebben wij hiervoor een risico opgenomen van 10% kans met een schade van € 100,-. Hiermee achten wij de financiële risico's samenhangend met verbonden partijen voldoende te hebben ondervangen.

Tabel 1: Overzicht verbonden partijen per 31 december 2025

Verbonden partij (en vestigingsplaats)	Behartigd openbaar belang	Programma
Gemeenschappelijke regelingen		
MRE (Eindhoven)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van Economie, Ruimte en Wonen, Mobiliteit, Energietransitie en Landelijk gebied.	3
Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst Brabant-Zuidoost (Eindhoven)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van Gezondheid(szorg).	7
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (Eindhoven)	Sociale werkvoorziening en participatiebedrijf.	6
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (Eindhoven)	De taken op het gebied van brandweerzorg, regionaal ambulance vervoer, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) regionaal vormgeven en uitvoeren. Met als doel incidenten en rampen te voorkomen, beperken en bestrijden.	1
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (Eindhoven)	Met provincie en gemeenten samenwerken om de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van complexe bovenlokale milieugerelateerde uitvoeringstaken te verbeteren.	1 en 7
Jeugdregio Een 10 voor de jeugd (Deurne)	Inkoop regionaal organiseren van specialistische jeugdzorg. En het waarborgen van een stevige regionale basis van zorg voor de meest kwetsbare kinderen.	6
Vennootschappen en coöperaties		
NV Bank Nederlandse Gemeenten (Den Haag)	Bankieren voor het maatschappelijk belang tegen zo laag mogelijke kosten. Belang: 35.100 aandelen (0,06%)	0
NV Brabant Water (’s-Hertogenbosch)	Het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren. Belang: 40.860 aandelen (1,47%)	1, 3 en 8
Brainport Development NV (Eindhoven)	De positie van Veldhoven binnen de Brainportregio versterken. En een actieve bijdrage leveren met bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheden om de economische doelen van de regio te realiseren. Belang 202 aandelen (3,25%)	3
Stichtingen en verenigingen		
Stichting BIZOB (Oirschot)	Het uitvoeren van, het begeleiden van en adviseren in een gezamenlijk professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid, ook voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor de zelfstandige gemeenten.	0
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (Helmond)	Een coördinerende en faciliterende rol nemen bij aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's (risico)jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, relationeel geweld en overlast en verslaving, waarbij zorg en veiligheid een rol spelen. Gezamenlijke inspanning van gemeenten en ketenpartners is hierbij een randvoorwaarde.	1
Stichting Ontwikkelfonds Werklocaties SGE (Eindhoven)	Het bundelen van gemeentelijke expertise, netwerk en financiële slagkracht om (her)ontwikkelingsprojecten te realiseren die leiden tot werkgelegenheid, innovatie, versterking van regionale ketens van toeleveranciers, versterking van bestaande en nieuwe regionale clusters en campussen en realisatie van opgaven uit een eventuele toekomstige regionale economische strategie, en het investeren in en de realisatie van dergelijke (her)ontwikkelingsprojecten.	3

Tabel 2: Financiële positie verbonden partijen
(Bedragen in € 1.000)

Naam verbonden partij	Resultaat 2026	Vreemd vermogen 1-1-2026	Vreemd vermogen 31-12-2026	Eigen vermogen 1-1-2026	Eigen vermogen 31-12-2026	Belang	Risico
Gemeenschappelijke regelingen							
Metropool Regio Eindhoven (MRE)	0	21.937	20.849	20.247	19.859	6%	
GGD	0	27.808	26.220	5.650	5.590	6%	
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	0	*	*	10.048	9.696	9%	
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	0	47.350	47.290	2.557	687	5%	
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	0	4.525	4.885	3.739	3.589	3%	
Jeugdregio Een 10 voor de jeugd	0	0	0	0	0	21%	
Vennootschappen en coöperaties							
NV Bank Nederlandse Gemeenten	*	*	*	*	*	0,06%	
NV Brabant Water	*	*	*	*	*	1,47%	
Brainport Development NV	*	*	*	*	*	3,25%	
Stichtingen en verenigingen							
Stichting BIZOB	*	*	*	*	*	9%	
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	0	*	*	*	*	4%	
Stichting Ontwikkelfonds Werklocaties SGE	*	*	*	*	*	9%	

Op advies van de commissie BBV is aan deze tabel de kolom 'Belang' toegevoegd. Voor gemeenschappelijke regelingen is dit het aandeel van Veldhoven in de totale gemeentelijke bijdragen. Voor de vennootschappen is dit het aandelenbelang. Voor de stichtingen is dit het aandeel van Veldhoven in de exploitatie van de stichting. Ook is de kolom 'Risico' aan deze tabel toegevoegd. Hiermee duiden we het risico van de verbonden partij voor gemeente Veldhoven. Hierbij sluiten we aan bij de kleuren van de risicokaart uit de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement.

***Toelichting:**

In de begroting 2026 van Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven is het vreemd vermogen niet opgenomen.
In de begroting 2026 van Jeugdregio Een 10 voor de jeugd is de balans nog niet volledig uitgewerkt. In 2025 is deze regeling getroffen.
Voor vennootschappen, coöperaties, stichtingen en verenigingen geldt het BBV niet; zij kennen geen wettelijke verplichting om een begroting te publiceren. Daarom zijn deze cijfers niet voorhanden.

Bijdragen aan verbonden partijen

De bijdragen aan onze verbonden partijen zijn een belangrijk deel van de begroting. In tabel 3, hieronder, geven we de begrootte bijdrage per partij meerjarig weer. Aan Brabant Water betalen we geen bijdrage die vergelijkbaar is met de bijdrage aan bijvoorbeeld de GGD. Dit geldt ook voor Bank Nederlandse Gemeenten. Daarom zijn deze partijen in de tabel niet opgenomen.

Tabel 3: Bijdragen aan verbonden partijen
(Bedragen in € 1.000)

Bijdragen verbonden partijen	2026	2027	2028	2029
Gemeenschappelijke regelingen				
Metropool Regio Eindhoven (MRE)	777	779	797	797
GGD	2.054	2.106	2.159	2.213
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	6.751	7.047	7.314	7.546
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	3.040	3.173	3.243	3.243
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	1.031	1.031	1.020	1.020
Jeugdregio Een 10 voor de jeugd	279	279	279	279
Totaal gemeenschappelijke regelingen	13.932	14.415	14.812	15.098
Vennootschappen				
Brainport Development NV	342	351	359	367
Totaal Vennootschappen	342	351	359	367
Stichtingen en verenigingen				
Stichting BIZOB	786	794	804	820
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	17	18	19	20
Stichting Ontwikkelfonds Werklocaties SGE	0	0	0	0
Totaal Stichtingen en verenigingen	803	812	823	840
Totaal	15.077	15.578	15.994	16.305

Bronnen

GGD Begroting 2026
 Ergon Begroting 2026
 Veiligheidsregio Begroting 2026
 ODZOB Begroting 2026
 MRE Begroting 2026
 Jeugdregio Een 10 voor de jeugd Begroting 2026

Grondbeleid

1. Inleiding

Het gemeentelijk grondbeleid draagt bij aan de realisatie van beleidsdoelstellingen voor onder meer wonen, economische ontwikkeling, verkeer en vervoer en duurzaamheid. Ook heeft het grondbeleid invloed op de financiële positie van de gemeente vanwege de kosten en de opbrengsten van gebiedsontwikkelingen en de hiermee samenhangende risico's.

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Doel van dit beleid is dat grond in voldoende mate en op tijd beschikbaar is. Bijvoorbeeld voor woningbouw, wegen of wateropvang. Ook ontwikkelt de maatschappij zich en verandert het klimaat. Daarom moet de inrichting van de omgeving regelmatig worden aangepast.

Er zijn drie hoofdvormen van grondbeleid:

1. Actief grondbeleid: bij actief grondbeleid neemt de gemeente de touwtjes in handen. De gemeente koopt de grond, maakt deze bouwrijp, verkoopt gronden en maakt deze vervolgens woonrijp. Dit vindt plaats in de vorm van een gemeentelijke bouwgrondexploitatie.
2. Faciliterend grondbeleid: bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente een passievere rol. Initiatiefnemers nemen het heft in handen. De gemeente legt het openbare gebied aan die vervolgens worden verhaald op de initiatiefnemers.
3. Publiek private samenwerking: bij Publiek-Private samenwerking (PPS) nemen de gemeente en de marktpartijen de grondexploitatie samen ter hand. Hierbij zijn allerlei vormen van samenwerking mogelijk.

In juni 2023 is de nieuwe kadernota grondbeleid Regie op integrale gebiedsontwikkeling vastgesteld. Deze nota bevat de algemene beleidslijnen en de instrumenten met betrekking tot het vakgebied grondzaken en grondexploitatie.

De in deze kadernota beschreven visie op het grondbeleid is dat de gemeente regie voert vanuit het perspectief op de grote opgaven waar ze voor aan de lat staat. Uitgangspunt hierbij is: faciliteren waar het kan en actief zijn waar het moet. Tevens staat aangegeven dat, daar waar de markt de aanzet geeft tot gebiedsontwikkeling, de voorkeur wordt gegeven aan faciliterend grondbeleid. Dit kan ook in de vorm Publiek-Private Samenwerking.

In de begroting worden de verwachte resultaten van de bouwgrondexploitaties weergegeven. We hebben de verplichting om tussentijds winst te nemen (als de exploitatie in 10 jaar sluit) en bij een te verwachten verlies een verliesvoorziening op te nemen.

Er is in Veldhoven momenteel sprake van een schaa sprong. Er is veel behoefte aan nieuwe woningen. Er is dan ook een fors woningbouwprogramma in uitvoering. De Brainportregio kent een sterke economische groei, waardoor ook de vraag naar bedrijfsgrond erg hoog is. Mede door de groei van het bedrijfsleven is er een verwachte groei van het aantal inwoners, toename van verkeer en meer behoefte aan voorzieningen en groen. Naast uitbreiding in de randen van Veldhoven (bijvoorbeeld Zilverackers en Habraken) zal door een intensiever gebruik van de nog aanwezige ruimte (inbreiding) aan deze vraag moeten worden voldaan. De projecten De Run - Home Base en het Citycentrum (masterplan) zijn voorbeelden hiervan. Bij deze ontwikkelingen wordt ook aandacht besteed aan de maatschappelijke en sociale aspecten van de groei, een duurzame samenleving en de energietransitie.

De context van de nieuwe kadernota grondbeleid kan in vijf hoofdpunten worden samengevat.

1. Woningbouwopgave

Er is een groot woningtekort in de regio. De vraag naar bestaande en nieuwbouwwoningen is vele malen groter dan het beschikbare aanbod. Om dit het hoofd te bieden zijn er al sinds enkele jaren afspraken met Rijk, provincie, regio en de regionale woningcorporaties om de woningbouw te versnellen, zoals de woondeal SGE uit 2019. Op basis hiervan heeft Veldhoven eind 2019 de aanpak woningbouwversnelling (WBV 2019-2024) vastgesteld. Hierbij zijn projecten geprioriteerd en is gewerkt aan het verkorten van de looptijd van het beoordelen van de woningbouwprojecten, met als doel gemiddeld 400 woningen per jaar toe te voegen. Binnen 100 dagen wordt beoordeeld of een principeverzoek aan de uitgangspunten voldoet en of een woningbouwproject haalbaar is. Dit heeft geleid tot een versnelling van de woningbouw. In 2024 is dit proces geëvalueerd en verlengd tot en met 2032.

In regionaal verband zijn ook de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant en de Regionale Woondeal-Zuidoost Brabant (2023) vastgesteld. Inmiddels wordt gewerkt aan een actualisatie van deze woondeal, zodat de Project Beethoven (2024) hierin kan worden verwerkt.

De nieuwbouwopgave vanuit de Woon(zorg)visie Veldhoven (vastgesteld in april 2023) is om tussen 2020 en 2032 zo'n 5.000 woningen toe te voegen. Ook richting 2040 wordt verdere groei verwacht (doorzetten van de groei met 400 woningen per jaar). Hiermee geeft de gemeente invulling aan de opgave uit de Woondeal 2023 en de Beethovendeal. Daarbij wordt sterk gestuurd op de betaalbaarheid en toekomstbestendigheid van de woningen en de differentiatie van de woningvoorraad en het faciliteren van specifieke doel- en aandachtsgroepen.

De Conceptwet versterking regie volkshuisvesting heeft ook invloed op de woonopgave. De opgave in het wonen en de aansturing hierop via provincies en regio's wordt bovendien nog bepaald door de Conceptwet versterking regie volkshuisvesting. Een belangrijk aandachtspunt in die conceptwet is de betaalbaarheid van de nieuwbouw en de huisvesting van aandachtsgroepen.

Het Rijk heeft financiële middelen beschikbaar gesteld om publieke tekorten op te heffen via onder andere de Woningbouwimpuls (Wbi). Er is ook nog aanvullend financieel instrumentarium van het Rijk dat ten dienste van het volkshuisvestingsbeleid kan worden ingezet. Voor veel van deze regelingen is overigens cofinanciering van de gemeente vereist. Er wordt nog bekeken hoe deze cofinanciering in de komende jaren moet worden opgenomen in de begroting.

Specifiek gaat het om de middelen vanuit Project Beethoven (2024) ten behoeve van de extra woningbouwopgave. Afhankelijk van het type project kan bij tekorten subsidie worden aangevraagd via de Woningbouwversnelling Metropoolregio Eindhoven (WMRE) (GREX-regeling) of de verordening Woningbouwversnelling Beethoven Vastgoed Exploitatie MRE (VEX-regeling). Ook is er gebiedsbudget beschikbaar voor Knoop XL/HOV4 (Home Base De Run).

Daarnaast is de Realisatiestimulans bij het Rijk in ontwikkeling, bedoeld als bijdrage om de woningbouw een impuls te geven. Gemeenten kunnen vanaf 2026 een bijdrage van € 7.000,- ontvangen per gerealiseerde betaalbare woning waarvan de bouw het jaar daarvoor is gestart. Afhankelijk van de concrete voorwaarden van de verschillende rijksregelingen kunnen we hier vanaf 2026 gebruik van maken. Er wordt nog onderzocht nog hoe deze middelen het beste ten gunste van het woonbeleid en de woningbouwopgave ingezet kunnen worden.

In de Woon(zorg)visie 2023-2027 is een onderzoek opgenomen naar de mogelijkheden voor verevening over verschillende locaties. De behoefte aan verevening hangt samen met de doelstelling om gebiedsgerichte woningbouwprogramma's toe te passen. Dus bijvoorbeeld in wijken met een hoog aandeel sociale huur of koop en een lage draagkracht een andere verdeling in prijssegmenten en doelgroepen te hanteren, dan in

wijken met hoge draagkracht en weinig sociale huurwoningen. Om te voorkomen dat er onevenredig veel gevraagd wordt aan initiatiefnemers in bepaalde gebieden wordt de mogelijkheid van een vereveningssysteem onderzocht, dat de financiële lasten van dergelijke ontwikkelingen spreidt. Ook de haalbaarheid van kleine projecten kan hierbij gebaat zijn. Daarnaast zet de haalbaarheid van sociale huurwoningen woningbouwprojecten onder druk. Om de bouw van sociale huurwoningen met een goede spreiding over de gemeente mogelijk te maken, zijn de mogelijke instrumenten onderzocht. Het college heeft onlangs besloten de in 2023 ingevoerde constructie (kostenverhaal sociale woningbouw) te beëindigen, naar aanleiding van een juridische verkenning. In de loop van 2025 wordt duidelijk onder welke voorwaarden nieuwe instrumenten en middelen beschikbaar komen vanuit het Rijk. Zodra criteria en uitvoeringsregels bekend zijn, bekijken we hoe de regelingen en instrumenten voor stimulering van de (sociale) woningbouwproductie daaraan kunnen bijdragen.

In 2026 wordt gewerkt aan een volkshuisvestingsprogramma voor Veldhoven (instrument van de Wet versterking regie volkshuisvesting). In het volkshuisvestingsprogramma wordt een nadere gebiedsgerichte invulling van de woningbouwopgave aangegeven. Daarin zal ook aangegeven worden welke instrumenten (ook vanuit het grondbeleid) kunnen worden ingezet om de opgaven te realiseren.

2. Ontwikkeling bedrijventerreinen

De Brainportregio kent een sterke economische groei, waardoor ook de vraag naar bedrijfsgrond erg hoog is. Bijna alle bedrijfsgrond uit de regionale programmeringsafspraken uit 2021 is inmiddels verkocht of overtekend. Op de bedrijventerreinen zijn in de regio nauwelijks kavels meer beschikbaar. Ook op de bestaande regionale bedrijfsruimtemarkt is het aanbod op dit moment historisch laag. Dit creëert een hoge druk op de ruimte om bedrijven met een serieuze huisvestigingsvraag te kunnen faciliteren. De regio heeft samen met de gemeenten een integrale visie opgesteld met daaruit volgend een verdere intensivering van bestaande bedrijfslocaties en een nieuwe programmering van nieuwe of in ontwikkeling zijnde werklocaties.

3. Sociaal-maatschappelijke opgave

Maatschappelijke ontwikkelingen stellen de gemeente voor forse uitdagingen de komende jaren. Veldhovenaren worden steeds ouder en blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Mensen die zorg nodig hebben, wonen minder vaak in zorginstellingen. De effecten van de toenemende migratie, alsook de internationale vluchtelingencrisis, vragen om oplossingen en de klimaatcrisis maakt doordachte investeringen voor de toekomst noodzakelijk. Een gezond evenwicht tussen groei en een goede kwaliteit van wonen en leven is van belang. Dit alles in het perspectief van een duurzaam en toekomstbestendig Veldhoven.

4. Schaalsprong

Samengevat is er in Veldhoven en in de regio sprake van een schaalsprong in de mate van verstedelijking. Door de groei van het bedrijfsleven is er een verwachte groei van het aantal inwoners, toename van het verkeer en meer behoefte aan voorzieningen en groen. Naast uitbreiding in de randen van Veldhoven (bijvoorbeeld Zilverackers, Habraken en De Run) zal door een intensiever gebruik van de nog aanwezige ruimte (inbreiding) aan deze vraag moeten worden voldaan. Mede door deze verdichting ontstaat concurrentie om de beschikbare ruimte, zoals tussen wonen, bedrijven, klimaatadaptieve en aantrekkelijke buitenruimte en voorzieningen. Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan de maatschappelijke en sociale aspecten van de groei, een duurzame samenleving en de energietransitie.

5. Wettelijk kader

De Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking is getreden, biedt een kader voor onder andere nieuwe werkwijzen en instrumenten voor het gemeentelijk grondbeleid.

Ook jurisprudentie van de afgelopen jaren, bijvoorbeeld het Didam-arrest, beïnvloedt het gemeentelijk grondbeleid.

De in de Kadernota Grondbeleid beschreven visie op het grondbeleid is dat de gemeente regie voert vanuit het perspectief op de grote opgaven waar ze voor aan de lat staat. Uitgangspunt hierbij is: faciliteren waar het kan en actief zijn waar het moet. Bij de realisering van de opgaven wordt op projectbasis beoordeeld welke instrumenten van het grondbeleid het beste kunnen worden toegepast. De drijfveer achter (de implementatie van) het grondbeleid is niet puur financieel maar vooral sociaal-maatschappelijk gedreven. Op basis van deze uitgangspunten en hetgeen is aangegeven in de door de gemeenteraad op 6 februari 2024 vastgestelde Omgevingsvisie Veldhoven, heeft de raad op 10 juni 2025 gemeentelijk voorkeursrecht gevestigd op het gebied De Run - Home Base.

Parameters voor de grondexploitatie

Als onderdeel van een verantwoord financieel beleid worden twee maal per jaar de bouwgrondexploitaties geactualiseerd: bij de begroting en bij de jaarrekening. Nu zijn de parameters en de uitgangspunten bepaald die de basis zijn voor het maken van de berekeningen van de bouwgrondexploitaties voor de begroting 2026. De peildatum van deze parameters is 1 juni 2025. Voor de berekeningen wordt rekening gehouden met een relatief lange termijn. Onze plannen omvatten een looptijd van maximaal 10 jaar. Uitgangspunt van de berekeningen is een realistische kostenraming en een behoudende opbrengstraming, zodat risico's in de ontwikkeling niet onevenredig worden doorgeschoven naar de toekomst.

Onze rekenrente volgt de marktrente. In de begroting wordt voor 2026 gerekend met 1,2%, in 2027 met 1,6% en voor 2028 en 2029 met 1,8%.

Ten behoeve van de externe kosten- en opbrengststijging (zoals bijvoorbeeld inflatie) wordt in de berekeningen rekening gehouden met een kostenstijging op jaarbasis van 4,5% in 2025, 3,5% in 2026, 3,0% in 2027 en 2,0% in 2028 en verder. Daarnaast is in de berekeningen uitgegaan van een opbrengstenstijging op jaarbasis van 5,0% in 2025, 3,5% in 2026 en 2027 en 2,0% in 2028 en verder. Indien er binnen grondexploitaties een afwijkende indexering of specifieke prijsafspraken zijn gemaakt worden deze aangehouden.

Beperken risico's grondexploitatie

De risico's van de grondexploitatie bepalen mede de hoogte van de gemeentelijke risicoreserve. Door de economische groei en het aantrekken van de woning- en bedrijvenmarkt zijn de risico's in de grondexploitatie verminderd. De risico's van de grondexploitatie worden voor een deel opgevangen in de betreffende grondexploitatie. Zowel bij woningbouw als bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen zijn regionaal afspraken gemaakt om risico's te verkleinen.

Didam-arrest

De overheid is, na de uitspraak van de Hoge Raad in het Didam-arrest (eind 2021) verplicht om mededingingsruimte te bieden bij de verkoop van haar percelen grond of andere onroerende zaken. Er moet ruimte geboden worden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen naar percelen grond of andere onroerende zaken indien er meerdere gegadigden zijn voor de aankoop. Dit is anders dan voorheen, waarbij het gangbaar was dat overheden hun grond of andere onroerende zaken een-op-een verkochten of verhuurden. Door juristen wordt geadviseerd om het Didam-arrest ook te betrekken bij verhuur en verpachting van grond of ander vastgoed. Het college heeft algemene systeemafspraken vastgesteld die aangegeven wat vanuit juridisch perspectief de gevolgen zijn van het Didam-arrest. Ook is geïnventariseerd wat de gevolgen zijn van het Didam-arrest voor onderhandelingen die reeds vóór het arrest liepen. Per

woningbouwproject is gekeken naar de status ervan en zijn alle relevante feiten en omstandigheden overwogen. Als we kunnen motiveren of de beoogde contractuele wederpartij redelijkerwijs als enige serieuze gegadigde is aan te merken hoeven we de onderhandelingen niet af te breken en wordt er in principe geen verdere vertraging opgelopen. In veel gevallen wordt de verkoop echter wel gepubliceerd waarbij belanghebbenden zich, binnen een bepaalde termijn, kunnen wenden tot de voorzieningenrechter als zij van oordeel zijn dat zij in aanmerking komen voor de aankoop.

2. Gemeentelijke grondprijzen

De gemeentelijke grondprijzen voor grondgebonden woningen worden jaarlijks per 1 april geactualiseerd. Dit gebeurt aan de hand van een vooraf vastgelegde systematiek per doel of functie van de grond. Voor de indexering van de prijzen wordt kortheidshalve verwezen naar de Grondprijzenbrief Veldhoven 2025 die per 1 april 2025 voor het eerst is verschenen.

Woningbouw

Bouwgrond voor woningen wordt vooraf in categorieën ingedeeld op basis van type woning, locatie, kavelgrootte en kwaliteitskenmerken van het kavel, voor zover bekend. Aan deze categorie is, op basis van de prijslijst, een prijs gekoppeld.

In zijn algemeenheid geldt dat vanuit woonbeleid het doel is vastgesteld om minimaal 3/4 van de nieuwe woningvoorraad binnen de betaalbaarheidsgrenzen te realiseren. In de Kadernota Grondbeleid 2023 is vastgelegd dat grondbeleid ook een middel is om maatschappelijke opgaven en doelstellingen met ruimtelijke impact te verwezenlijken. Voor de woningen die vallen in het sociale en middeldure segment, is het uitgangspunt is dat een minimale grondwaarde wordt gehanteerd en de betaalbaarheid van deze woningen wordt vergroot. Hier is immers geen sprake van marktwerking, maar van een gereguleerde prijsontwikkeling. Vanwege de focus van het woonbeleid op aandachtsgroepen, is hierop mogelijk maatwerk nodig in het grondprijnsbeleid, bij ontwikkelingen van specifieke woonzorgfuncties.

Bedrijfsgrond

Alleen op bedrijventerrein Habraken is nog ruimte om bedrijfskavels uit te geven. Hierbij worden twee vaste grondprijzen gehanteerd:

- Voor reguliere kavels (niet zicht).
- Voor kavels op een zichtlocatie.

De bepaling van de prijzen voor bedrijfsgrond vindt comparatief plaats, waarbij onder andere wordt gekeken naar de prijzen in de regio. Basis hiervoor is mede het op 1 februari 2024 door het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) vastgestelde rapport van advies- en taxatiebureau Stec: Uniforme grondprijzen bedrijventerreinen SGE 2024. Onze grondprijzen vallen binnen de afgesproken bandbreedte van het SGE.

Grondprijzen van incidentele verkopen van reststroken gemeentegrond worden door een onafhankelijke taxateur berekend. Het college neemt hier dan specifiek een besluit over. Voor 2025 en 2026 is vrije uitgifte van bedrijfskavels op Habraken tijdelijk stil gelegd, enkel mag er uitgegeven worden voor verplaatsingen gebiedsontwikkeling De Run.

3. Projecten gebiedsontwikkeling

Hieronder is een overzicht opgenomen van de stand van zaken van de nu lopende bouwgrondexploitaties en grote projecten gebiedsontwikkeling.

Woningbouw

Woningbouwversnelling

De gemeente heeft in 2019 een actieplan woningbouwversnelling vastgesteld en maatregelen genomen om de versnelling naar 400 woningen per jaar te faciliteren. De gemeentelijke grondexploitaties (BGE's) zijn, waar mogelijk, versneld. Ook nieuwe

woningbouwlocaties zijn/worden kwalitatief en op haalbaarheid getoetst. Principeverzoeken tot woningbouw op particuliere grond vallen hier ook onder. Om dit proces te begeleiden heeft de gemeente een 'aanjaagteam' samengesteld. Gekeken is naar versoepeling en vereenvoudiging van interne werkprocessen en het verkorten van de doorlooptijd van wettelijke procedures. Hierbij wordt intensief samengewerkt met ontwikkelaars en woningcorporaties. De gemeenten in het SGE hebben samen met de woningcorporaties die werkzaam zijn in de regio een standaard sociale huurwoning ontwikkeld (WoonST). Door middel van een aanbesteding door de corporaties is voor de bouw van deze woning een vaste aannemer gevonden, voor zowel grondgebonden woningen als voor appartementen. Op verschillende locaties in het gebied zijn al veel van deze woningen gerealiseerd. Door de regionale woningbouwcorporaties is inmiddels, in samenwerking met de gemeenten van het SGE, een nieuwe aanbesteding afgerond voor het vervolg van WoonST: WoonST 2.0. De eerste projecten op basis van WoonST 2.0 worden nu gerealiseerd. Om de kwaliteit van de versnelde woningproductie te bewaken heeft de gemeente een Q-team samengesteld. Zij zien toe op het realiseren van de basiskwaliteitsambities van ieder project, met daarbovenop extra ambities waarop bovengemiddeld wordt gepresteerd. De marktpartijen worden hierin uitgedaagd een bijzondere bijdrage te leveren.

Zilverackers: Kransackerdorp

De grondexploitatie Zilverackers heeft betrekking op een gebiedsontwikkeling met wonen in het landschap, gelegen in het westen van de gemeente Veldhoven. Het totale gebied Zilverackers wordt ontsloten door de Zilverbaan. Deze noord-zuidverbinding is medio 2018 in gebruik genomen. Het plan bestaat uit het hoofddorp Huysackers met daaromheen een krans van kleinere erven, buurtjes en gehuchten (Kransackerdorp). In het plan Zilverackers waren in totaal circa 1.250 woningen voorzien, op basis van het Afsprakenkader Wonen van het SGE van 2017. Dit afsprakenkader is inmiddels herijkt in 2022, waarbij de beperking op de aantallen is komen te vervallen. Gebiedsontwikkeling Zilverackers kent twee bestemmingsplannen. Huysackers is inmiddels op enkele woningen na gereed. De brede school is in 2024 in gebruik genomen en de openbare ruimte inclusief groen en speelvoorzieningen wordt in 2025 afgerond. Voor het Kransackerdorp is in 2018 een ontwikkelvisie met kaders vastgesteld door de gemeenteraad, gevolgd door Bestemmingsplan Kransackerdorp in 2021. Dit bestemmingsplan is opnieuw vastgesteld in 2023 en 2024 en op 29 januari 2025 onherroepelijk geworden. In november 2023 is door de gemeenteraad een motie aangenomen om de ontwikkelvisie te herijken op basis van economische en maatschappelijke ontwikkelingen. Deze herijking is in 2024 ingezet en rapport is gedeeld. Naast de ontwikkelingen op de woningmarkt wordt hierin extra aandacht besteed aan de behoefte aan zorg- en commerciële voorzieningen, en welke effecten dit heeft op de laatste nog te ontwikkelen woonvlekken.

Tot slot is voor Zilverackers een subsidie Woningbouwimpuls (Wbi) aangevraagd. Deze subsidie wordt toegekend aan Zilverackers indien de BGE bij sluiten een negatief resultaat heeft. Op dat moment wordt 50% van het negatieve resultaat door de subsidie gedekt. Er is een Wbi toegekend voor € 1.341.515.

Het resultaat van de BGE fluctueert vanwege de lange looptijd en de invloed van recente ontwikkelingen in de markt, zowel aan de kostenkant als aan de opbrengstenkant.

Daarnaast is ook het woningbouwprogramma herzien, waardoor meer betaalbare en kleinere woningen worden gerealiseerd. De eindwaarde per 31 december 2028 bedraagt € 5.931.415 negatief. Om dit verlies op te vangen is een verliesvoorziening opgesteld.

In juli 2020 is er een vervolgovereenkomst afgesloten voor de ontwikkeling Slot-Oost door gemeente en Ballast Nedam Ontwikkelingsmaatschappij B.V.. Het bestemmingsplan is in december 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. Er waren vijf beroepen

ingediend. De RvS heeft het besluit in november 2024 genomen dat de beroepen ongegrond zijn. De omgevingsvergunning is in Q2 2024 verleend. Hierop zijn zienswijzingen ingediend en in Q4 2024 heeft de bezwarencommissie het advies gegeven dat de bezwaren ongegrond zijn. Het Beslissing op bezwaar (BOB) is genomen. Afronding hiervan in Q1 2025 en hierop zijn geen reacties meer gekomen.

De eindwaarde per 31-12-2028 bedraagt € 205.558 positief, dit is het eindresultaat na verwachte winstneming in 2025 van € 575.000, in 2026 van € 600.000 en in 2027 van € 170.000.

Springplank

Voor het projectgebied geldt een onherroepelijk bestemmingsplan voor maximaal 130 appartementen en een wijkvoorziening. Het project Springplank heeft in de woningbouwversnelling hoge prioriteit gekregen. In 2021 heeft er een marktconsultatie plaatsgevonden met onder andere als doel te onderzoeken hoe financieel om te gaan met 't Tweespan.

Eind 2021 is door de stuurgroep woningbouwversnelling, mede naar aanleiding van de uitkomsten van de marktconsultatie, besloten tot een prijsvraag, welke is uitgezet in 2022 in de vorm van een verkoopprocedure. Na de zomer van 2022 is een partij geselecteerd om de grond aan te verkopen. Er worden sociale en middeldure huurwoningen gerealiseerd, onder meer om doorstroming binnen de wijk mogelijk te maken. Vanaf dat moment tot eind 2023 is het volledige proces tot aan aanvraag omgevingsvergunning doorlopen. De grond is 8 november gepasseerd bij de notaris. Bouw is op 11 november 2024 meteen gestart.

Het berekende resultaat bedraagt op eindwaarde in 2026 € 1.017.589 positief. Daarbij is er uitgegaan van een eerder genomen winstneming in 2024 van € 1.600.000 en een verwachte winstneming in 2025 van € 220.000.

Djept

Dit oorspronkelijk agrarisch/landschappelijk gebied bestaat uit verschillende deelgebieden die geografisch aan elkaar zijn aaneengesloten. Het gebied wordt omringd door Heerbaan-Smelen-Traversal en de straat Djept en is gelegen op steenworpafstand van het Citycentrum.

Djept betreft een inbreidingslocatie van 302 woningen waarvan 70% van de woningen in het betaalbare (sociale- en middeldure) segment; 212 betaalbare woningen voor ouderen, starters, internationale werknemers en aandachtsgroepen en 90 woningen in het hogere prijssegment. In totaal 287 appartementen en 15 grondgebonden woningen in een landschapspark. In het gebied is veel aandacht voor goede fietsverbindingen en de introductie van een speels en uitnodigend voetgangersnetwerk met nieuwe verbindingen in en om het gebied.

Voor Djept is een subsidie Woningbouwimpuls (Wbi) aangevraagd. Deze subsidie wordt toegekend aan Djept indien de BGE bij sluiten een negatief resultaat heeft. Op dat moment wordt 50% van het negatieve resultaat door de subsidie gedekt. Er is een Wbi toegekend voor € 1.759.075.

De eindwaarde per 31-12-2027 bedraagt € 911 positief.

Naam BGE	Resultaat (incl. winstneming)	Afsluiten
Zilverackers/Kransackerdorp	€ -/- 5.931.415	2028
Slot Oost	€ 1.550.558	2028
Springplank	€ 2.837.589	2026
Djept	€ 911	2027

Bedrijventerreinen

Habraken

De bouwgrondexploitatie Habraken heeft betrekking op een bedrijventerrein, gelegen ten noordwesten van de kern van Veldhoven. De gemeente Veldhoven is bezig het bedrijventerrein Habraken gefaseerd te ontwikkelen en uit te geven.

Naar aanleiding van prognoses in regioverband is gestart met een traject om te komen tot regionale afspraken over bedrijventerreinen. In de regionale afstemming is besproken dat niet één op één wordt uitgegaan van de provinciale behoefteraming. Dat heeft geleid tot afspraken die door de 9 gemeenteraden van de betrokken gemeenten zijn vastgesteld.

De regionale afspraken hadden consequenties voor Habraken. Inmiddels is dit niet meer actueel. Alle bestemmingsplannen zijn vastgesteld en onherroepelijk en mogen alle gronden vanuit de regio weer uitgegeven worden.

Voor bedrijven is het momenteel niet mogelijk om aan te sluiten op het net. Dit heeft gevolgen voor de uitgifte van de gronden op Habraken. Bedrijven gaan niet kopen als ze geen aansluiting hebben; ze kunnen immers dan niet hun bedrijfsvoering uitvoeren. Met deze reden is de exploitatie verlengd tot 2035.

In 2025 en 2026 worden de gronden ook niet uitgegeven of het moet zijn dat het voor schuifruimte voor de Run noodzakelijk is.

Daarom wordt onderzocht om de niet-uitgegeven gronden op Habraken te reserveren voor bedrijven die:

- passen binnen de vastgestelde kaders van Habraken;
 - aantoonbaar bijdragen aan transformatie en ontwikkeling van Home Base De Run
- Wijzigingen in: van lokale meerwaarde zijn in de sociaal-economische structuur van Veldhoven

En alles in het werk te zetten om ervoor te zorgen dat er op Habraken adequate stroomvoorziening voorhanden is.

Uitgifte van de bedrijfskavels zal plaatsvinden conform uitspraak Hoge Raad in de zaak Didam en uitgifteprotocol welke nog uitgewerkt dient worden.

De eindwaarde per 31-12-2035 bedraagt € 7.960.543 positief.

Naam BGE	Resultaat (incl. winstneming)	Afsluiten
Habraken	€ 7.960.543	2035

De Run

Veldhoven staat in omvang en impact voor een uitzonderlijke transformatieopgave: De RUN 2040. Een opgave, die zowel kwantitatief als kwalitatief van aard is. Voor de kwantitatieve opgave geldt, dat er ca. 2.800 nieuwe woningen gerealiseerd moeten worden binnen een straal van 800 meter rondom de HOV-4 haltes van het hoogwaardige openbaar vervoer. Meer woningbouw betekent automatisch, dat er meer voorzieningen nodig zijn. Voorzieningen met een eigen profiel, aanvullend op het Citycentrum van Veldhoven en met behoud van het werkprogramma in m2 binnen het gebied. In kwalitatief opzicht staat de gemeente voor de opgave om een fijn woon- en werkgebied te creëren met veel groen en kwalitatieve openbare ruimte. Dat vereist een mobiliteitstransitie, maar ook innovatieve oplossingen ten aanzien van energievoorziening. Het klinkt wellicht paradoxaal, maar juist de verdichting van De RUN zien wij als kans om meer leefruimte te creëren voor mens en natuur. Met het landschap als dragend principe zijn we in staat ademruimte en recreatiemogelijkheden te realiseren met bijzondere aandacht voor klimaatadaptatie en biodiversiteit.

In 2025 is de gebiedsvisie op hoofdlijnen vastgesteld. Verwachting is dat begin 2026 de integrale gebiedsvisie wordt afgerond samen met een ontwikkelstrategie, waarin wordt uitgewerkt hoe we deze uitzonderlijke opgave voor elkaar gaan krijgen. Hierin wordt duidelijk hoe de aanpak vanaf 2026 gaat zijn, in welke volgorde en met welke (samenwerkings)partners.

In 2030 moet een deel van de woningen in aanbouw zijn, omdat dit de grondslag is voor een aantal afspraken met het rijk.

Centrumontwikkeling

In de komende jaren gaan we bouwen aan een centrum dat het bruisend hart van Veldhoven vormt en uitnodigend is voor alle generaties. Met aandacht voor groene ruimtes, toegankelijkheid en innovatie op het gebied van mobiliteit. Het centrum verandert van een 'place to buy' naar een 'place to be'; een plek om te verblijven, met een juiste mix tussen winkels, horeca, dienstverlening en wonen in een aantrekkelijke omgeving met een groene openbare ruimte.

In het voorjaar van 2024 is het masterplan Citycentrum vastgesteld en daarmee is de koers bepaald voor de gebiedsontwikkeling. De ontwikkeling is een langetermijnproces met verschillende fases. Voorjaar 2025 is er een intentieovereenkomst ondertekend door marktpartijen, VvE's, woningcorporatie en gemeente Veldhoven. Momenteel wordt er voor de haalbaarheidsstudie gerekend en getekend. Planning is dat dit najaar 2025 gereed is. Uitgangspunt is toevoeging van ongeveer 1000 woningen in het plangebied.

Bereikbaarheid

De gemeente investeert in de bereikbaarheid van haar woonwijken en bedrijventerreinen. Sprekende voorbeelden hierbij zijn de reconstructie van de Kempenbaan, de aanleg van de Zilverbaan en de nieuwe aansluiting op de A67. O.a. voor De Run en voor Habraken zijn deze investeringen van groot belang. Mede door de financiële bijdragen verbetering kwaliteit fysieke leefomgeving (voorheen BOVO-bijdragen) die particulieren aan de gemeente betalen worden deze investeringen bekostigd. De tarieven van deze financiële bijdragen bij particulier kostenverhaal zijn voor 2025 geactualiseerd.

De verdere uitbreiding van het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV4) is onderdeel van de in 2022 gemaakte MIRT-afspraken met het Rijk, de Provincie en de Metropoolregio Eindhoven. De HOV4 is een busbaan die vanaf het Centraal Station in Eindhoven via De Run (ASML/MMC) naar de A67 in Veldhoven rijdt. De busbaan dient zoveel mogelijk vrij liggend te worden ingepast. Eindhoven en Veldhoven werken samen aan dit project. Omdat de besluitvorming en de scope van het project verschilt, werken beide gemeenten afzonderlijk aan de uitwerking van het ontwerp. De realisatie en het eindresultaat worden op elkaar afgestemd.

In Veldhoven is het tracé voor de ontwerpfasen opgesplitst in 4 delen: oost, midden, west en het station. Het oostelijke deel is gelegen tussen de A2/N2 en het MMC. Op dit tracédeel is al een vrijliggende busbaan aanwezig en betreft de scope alleen aanpassingen aan de bestaande situatie. De delen midden en west worden nader uitgewerkt en er wordt gezocht naar een optimale inpassing van de vrijliggende busbaan op of naast de Kempenbaan. Het vierde deel is een onderzoek naar de mogelijkheden om op het voorterrein bij het MMC een busstation aan te leggen. Mogelijk wordt in 2026/2027 gestart met de realisatie. Het jaar 2025 staat in het teken van de definitieve tekeningen/ontwerpen en onderzoeken voorafgaand aan de aanbesteding van de realisatie.

Door de ontwikkelingen op en rondom de Kempenbaan gaan we de ontsluiting van de Heerseweg verbeteren. Dit nieuw te starten project noemen we "Robuuste aansluiting Heerseweg". We realiseren een aparte aansluiting voor zowel de RUN 7000 als de RUN 8000. Hiermee borgen we dat de toegang tot de RUN 7000, die in de toekomst bedoeld is als entree voor de bedrijven van ASML, goed wordt ingericht. Ook waarborgen we de bereikbaarheid van de woningen en bedrijven op de RUN 8000.

In 2025 werken we het ontwerp uit en vragen we krediet aan bij de gemeenteraad. In 2026 regelen we de benodigde vergunningen, en in 2027 staat de realisatie gepland. Dit alles uiteraard onder voorbehoud van financiering.

4. Beheer gemeentelijke gronden en panden (kapitaalgoederen)

Gemeentelijke gronden

Gronden, aangekocht ten behoeve van grondexploitatie, worden tijdelijk beheerd met als doel het realiseren van een maximaal financiële of maatschappelijke opbrengst. Gronden worden tegen marktconforme prijzen verpacht (kortlopende pacht).

Ook zijn gemeentelijke percelen verhuurd aan woningcorporaties voor de tijdelijke huisvesting van urgenten en spoedzoekers. Woningcorporaties huren onder meer gemeentegrond voor de Tiny Houses die zij in de verhuur hebben.

In 2024 heeft de laatste verloting onder potentiële pachters plaatsgevonden en zijn er nieuwe afspraken gemaakt met de pachters over de verpachting van landbouwgronden voor drie jaar. Hierbij krijgt ook duurzaam grondgebruik de aandacht. Het aantal ha. te verpachten grond is wel afgenomen als gevolg van de ontwikkeling van het Kransackerdorp.

Gemeentelijke panden

Gemeentelijke panden die zijn aangekocht voor gebiedsontwikkeling, maar niet hiervoor hoeven te worden gesloopt, zijn merendeels verkocht. De gemeente heeft geen panden meer in eigendom die niet meer nodig zijn voor gebiedsontwikkeling. Enkele panden worden nog gesloopt of verkocht nadat het plangebied is gerealiseerd. De verkoop wordt verzorgd door derden (makelaars).

De huuropbrengsten zijn geoptimaliseerd door een vaste rekenmethodiek voor alle gemeentelijke huurwoningen. Uitgangspunt hierbij is minimaal kostendekkende verhuur. Van de gemeentelijke panden zijn panden aan een woningcorporatie verhuurd ten behoeve van de huisvesting van urgenten en spoedzoekers. Van enkele van deze panden

is de verhuur inmiddels beëindigd vanwege de verkoop of sloop van de panden. Een aantal panden worden verhuurd aan gevluchte Oekraïners.

5. Gemeentelijk kostenverhaal en financiële bijdragen

In het kader van faciliterend grondbeleid verhaald de gemeente haar kosten bij particuliere ontwikkelingen. Dit zijn onder andere kosten voor het opstellen/in procedure brengen van een planologisch instrument (b.v. aanpassing omgevingsplan), civiele werkzaamheden aan infrastructuur en openbaar groen.

Momenteel vraagt de gemeente bij het kostenverhaal ook een aanvullende financiële bijdrage: de financiële bijdrage ter verbetering van de fysieke leefomgeving.

Financiële bijdrage ter verbetering van de fysieke leefomgeving

De financiële bijdrage ter verbetering van de fysieke leefomgeving (oude Bovo-bijdrage) is een bijdrage voor investeringen in het openbaar gebied zoals infrastructuur (hoofdwegen), parken en openbare vervoervoorzieningen. Iedere eigenaar van een nieuw te bouwen woning, bedrijfspand of andere functie waarvoor een bestemmingsplanwijziging nodig is, betaalt hier aan mee. Het bedrag wordt berekend per woning (woningequivalent).

Het systeem van bijdragen en wijze van berekenen van het tarief blijft in het jaar 2026 gelijk. Voor het bouwprogramma is rekening gehouden met de Woondeal en de intensivering van het bedrijventerrein de Run. Het tarief voor de bijdrage ter verbetering van de fysieke leefomgeving is herrekend en komt daarmee nu op € 6.175 per woningequivalent per 1-1-2026. Het tarief in 2025 bedroeg € 7.651 per woningequivalent. Deze bijdrage is gedaald vanwege het feit dat er momenteel minder investeringen tot verbetering leefomgeving in voorbereiding/uitvoering zijn dan in 2025.

Voor woningen, bedrijfsbestemmingen, kantoren, detailhandel en commerciële voorzieningen wordt een vast bedrag per woningequivalent in rekening gebracht. Deze bijdrage wordt niet in rekening gebracht voor de bouw van sociale huurwoningen gebouwd door toegelaten instellingen of door particuliere ontwikkelaars die aan kunnen tonen dat deze woningen voor minimaal 30 jaar voor de doelgroep beschikbaar blijven (duurzame sociale huur woningen). Deze termijn van 30 jaar is ook opgenomen in de Woon(zorg)visie Veldhoven.

Bij sloop/nieuwbouwprojecten wordt alleen voor de extra toegevoegde m2 bestemming een bijdrage afgedragen.

Om de afdracht te kunnen verhalen op derden dient er een verband te zijn tussen de kostprijs van de aan te leggen voorzieningen en de hoogte van het af te dragen bedrag per woning (woningequivalent). Voor de berekening van het tarief voor de begroting 2026 is de lijst van investeringen voor de verbetering van de fysieke leefomgeving weer geactualiseerd en op basis hiervan is het nieuwe tarief berekend. Hierbij is ook gekeken naar de geprogrammeerde nieuwbouw van woningen en overige nieuwbouwprojecten. Zij dragen immers bij aan de investeringen. De actuele projecten zijn geactualiseerd en opnieuw berekenend met prijspeil 1-1-2025. Daarnaast is het woningbouwprogramma opnieuw tegen het licht gehouden. Ook is de grondslag voor de omrekening voor de verschillende andere functies, zoals voor bedrijfsvestigingen, met als uitgangspunt de nieuwe grondprijzen per 1-4-2025 herzien. Dit alles heeft een verlaging tot gevolg van € 7.651 naar € 6.175 per woningequivalent.

Omdat in een kleinere woning gemiddeld minder mensen wonen wordt sinds 2017 rekening gehouden met de grootte van de woning. Er is hiervoor een gedifferentieerde bijdrage ingevoerd. Deze gedifferentieerde bijdrage is gebaseerd op bruto

vloeroppervlakte en ziet er als volgt uit:

- woning tot 60m² bvo : € 2.717,- per woningequivalent;
- woning 60 – 90m² bvo : € 5.434,- per woningequivalent;
- woningen groter dan 90m² bvo : € 6.175,- per woningequivalent.

Financiële bijdragen voor de realisatie van sociale huurwoningen

Om de realisatie van sociale huurwoningen in de gemeente te stimuleren en de voorraad sociale huurwoningen in de gemeente te vergroten is ingezet op de realisatie van een fonds voor stimulering van sociale woningbouw. De intentie was om deze subsidiemogelijkheid in 2025 in te voeren. Vanwege de juridische haalbaarheid en vanwege nieuw Rijksbeleid is dit niet doorgegaan. Het Rijk heeft onlangs financiële bijdragen toegezegd voor nieuwbouw sociale huurwoningen. In de loop van 2025 wordt duidelijk onder welke voorwaarden nieuwe instrumenten en middelen beschikbaar komen vanuit het Rijk. Zodra criteria en uitvoeringsregels bekend zijn, bekijken we hoe de regelingen en instrumenten voor stimulering van de woningbouwproductie daaraan kunnen bijdragen.

6. Richtlijnen en aanbevelingen van de Commissie besluit begroting en verantwoording (BBV)

In juli 2019 heeft de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) de notie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) uitgebracht. Hierin geeft zij richtlijnen en aanbevelingen met betrekking tot de financiële verwerking en verslaglegging van de gemeentelijke grondexploitatie. De notitie is een verzameling van grotendeels al eerder door de commissie uitgebrachte richtlijnen en aanbevelingen.

Looptijd grondexploitatie 10 jaar

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft aan dat een grondexploitatie een looptijd heeft van 10 jaar. Doel hiervan is om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken. Deze 10 jaar wordt gehanteerd als richttermijn, die voortschrijdend moet worden gezien en waar gemotiveerd van kan worden afgeweken. Dit houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de raad en verantwoord in de begroting en de jaarstukken. De motivatie moet tevens zijn voorzien van risico-beperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om de onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te beperken. In het verleden duurden de projecten Zilverackers en Habraken langer dan 10 jaar. Inmiddels duren ze maximaal 10 jaar.

Tussentijdse winstneming van de grondexploitatie

Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van de bouwgrondexploitatie. Volgens het realisatiebeginsel dient in de situatie dat voldoende zekerheid is over de winst, de winst te worden genomen.

Hierbij dient de Percentage Of Completion (POC) methode te worden gevolgd. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).

7. Scenarioanalyse

Om inzicht te verkrijgen in de aannames en de bandbreedtes van de eindwaarden zijn er enkele scenario's doorgerekend met aangepaste parameters. Er is een scenario berekend

voor rente, opbrengstenindexering, kostenindexering en een combinatie van rente en opbrengstenindexering, allen gebaseerd op de resultaten van de bouwgrondexploitaties bij de begroting 2026. Het resultaat van de begroting 2026 bedraagt op eindwaarde € 3.418.142 positief (en daarnaast in totaal € 973.657 aan winstnemingen).

Indien de rente van alle BGE's met 1,0% toeneemt (van 1,6% naar 2,6%), dan bedraagt het eindsaldo € 1.894.498 positief (en in totaal € 973.657 aan winstnemingen).

Indien de opbrengststijging van alle BGE's 0,0% bedraagt over de gehele looptijd, dan bedraagt het eindsaldo € 595.159 positief (en in totaal € 973.657 aan winstnemingen).

Indien de kostenstijging van alle BGE's met 1,0% toeneemt, dan bedraagt het eindsaldo € 2.099.850 positief (en in totaal € 973.657 aan winstnemingen).

Indien het rentescenario en het opbrengstscenario gecombineerd worden dan bedraagt het eindsaldo € 1.020.265 negatief (en in totaal € 973.657 aan winstnemingen). De conclusie is daarmee dat de som van alle BGE's en de winstnemingen het resultaat negatief wordt.

Het grootste effect heeft het gecombineerde scenario van de rente en opbrengstenstijging gecombineerd.

Wet open overheid

Inleiding

In 2025 hebben we verder gewerkt aan de implementatie van de Wet open overheid (Woo).

Planning

In 2026 gaan we verder met werken aan (meer) openheid en transparantie. We voeren de Woo uit volgens de bedoeling. Een open overheid is essentieel voor het vertrouwen tussen de samenleving en de overheid, een belangrijke pijler van onze democratie. Een open overheid staat ook open voor wat er beter kan. Door het openbaar maken van informatie kunnen we het debat over onze keuzes eerder en beter voeren.

We zullen het beleid en de implementatie van de Woo verder vormgeven door:

1. Informeren: de Woo-contactpersonen informeren burgers op een laagdrempelige en klantvriendelijke wijze over de beschikbaarheid van informatie en hen ondersteunen bij hun Woo-verzoeken.
2. Actieve openbaarmaking van informatie: in lijn met de Woo-verplichting zullen we verder werken aan het actief openbaar maken van verschillende informatiecategorieën.
3. Integrale aanpak: we zien de verdere implementatie van de Woo als een belangrijk onderdeel van een groter geheel. Samen met andere wettelijke ontwikkelingen, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) en de Wet digitale overheid (WDO), zullen we streven naar een integrale implementatie. Dit betekent dat we de Woo niet geïsoleerd beschouwen, maar deze wet inbedden in ons bredere kader van informatiemanagement.

Door de implementatie van de Woo en de verbetering van onze informatiemanagementprocessen zullen we bijdragen aan een meer toegankelijke en open overheid, waar burgers en belanghebbenden beter geïnformeerd worden en actief kunnen deelnemen.

Brede welvaart - duurzaamheid

Inleiding

Brede welvaart gaat verder dan economische groei alleen. Het begrip omvat alles wat mensen van waarde vinden in hun leven, zoals gezondheid, onderwijs, sociale verbondenheid, een schone leefomgeving en veiligheid. Het kijkt niet alleen naar het 'hier en nu', maar ook naar de effecten op toekomstige generaties en op mensen elders in de wereld. Duurzaamheid is hierin een essentieel onderdeel: het streven naar een balans tussen ecologische, sociale en economische belangen, zodat ook toekomstige generaties in welvaart kunnen leven.

Algemeen

In de gemeentebegroting 2026 vormt brede welvaart een leidend principe. Gemeente Veldhoven zet in op een integrale aanpak waarbij duurzaamheid, leefbaarheid en kansengelijkheid hand in hand gaan. Dit betekent dat beleidsterreinen zoals ruimtelijke ordening, mobiliteit, energie, maatschappelijke beleid, economie en participatie niet langer los van elkaar worden benaderd, maar in samenhang. Denk aan het vergroenen van wijken dat niet alleen bijdraagt aan klimaatadaptatie, maar ook aan gezondheid en de sociale cohesie. Of aan inspelen op energiearmoede dat zowel duurzaamheid als bestaanszekerheid bevordert.

Door intern samen te werken en met inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven, streeft Veldhoven naar oplossingen die lokaal gedragen en toekomstbestendig zijn.

Het monitoren van brede welvaart is daarbij essentieel. In 2026 starten we met het gebruik van indicatoren die niet alleen economische prestaties in kaart brengen, maar ook bijvoorbeeld het welzijn van inwoners, de impact op het milieu en sociale samenhang inzichtelijk maken.

Sociale parameters

We streven naar inclusieve, gezonde, zelf- en samenredzame gemeenschap, waar inwoners zich thuis voelen, waar iedereen mee kan doen en zich kan ontwikkelen. We zetten in op het bevorderen van (mentale) veerkracht en het voorkomen van gezondheidsachterstanden, met speciale aandacht voor preventie en normaliseren en bieden van vangnet voor kwetsbare groepen.

We monitoren het percentage voortijdige schoolverlaters en het (ongeoorloofd) verzuim. Jongeren krijgen de kans om zich te ontwikkelen tot volwassenen die zelf- en samenredzaam zijn en een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. Om dit te bereiken moeten alle jongeren gelijke kansen krijgen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

We zetten in op een sterke sociale basis en sociale cohesie, waarbij mensen elkaar weer ontmoeten en betrokken zijn bij elkaar. Een sterke sociale samenhang draagt bij aan welzijn, veiligheid en veerkracht in de gemeenschap.

Veiligheidsbeleving is een belangrijke indicator voor de leefbaarheid in Veldhoven. We werken samen met partners aan preventie, handhaving en buurtgerichte aanpakken. Er is een groot tekort aan betaalbare en passende woningen, door de aantrekkingskracht van de Brainportregio. We streven naar meer woningen, met aandacht voor betaalbaarheid, kwaliteit, duurzaamheid en leefbaarheid.

Economische parameters

We volgen het werkloosheidspercentage, de mate van arbeidsparticipatie en het aandeel langdurig werklozen. Veldhoven zet in op een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen de kans krijgt om mee te doen.

In Veldhoven zetten we actief in op het keren van kansenongelijkheid en het creëren van meer kansengelijkheid. We erkennen dat armoede niet alleen draait om een laag inkomen, maar ook om beperkte toegang tot sociale participatie, het ontbreken van een financiële buffer en structurele achterstanden. Daarom hanteren we een brede definitie, waarin één gezamenlijke armoedegrens wordt gebruikt die is afgestemd op de sociaal-maatschappelijke realiteit in Nederland.

Het percentage huishoudens dat afhankelijk is van een uitkering op basis van de Participatiewet wordt gemonitord. We combineren inkomensondersteuning met activerend beleid om mensen perspectief te bieden.

Het aantal (startende) bedrijven en de lokale economische groei zijn belangrijke indicatoren voor de vitaliteit van de Veldhovense economie. We stimuleren innovatie, duurzaamheid en samenwerking met het bedrijfsleven.

Het aantal re-integratievoorzieningen per 1.000 huishoudens en de uitstroom uit de bijstand geven inzicht in de effectiviteit van ons activeringsbeleid. We zetten in op maatwerk, begeleiding en het wegnemen van belemmeringen richting werk of participatie.

Ecologische parameters

In 2025 is de Duurzaamheidsagenda vastgesteld, waarin we geconstateerd hebben wat onze gemeentelijke opgaven zijn voor verschillende (ecologische) duurzaamheidsthema's

en wat nodig is om hier op een samenhangende manier op te sturen. We onderscheiden hierin vijf thema's, te weten: Groen, Klimaatbestendig, Schoon gezond en veilig, Duurzame energie en Circulair.

In de Visie op gemeente Veldhoven is een aantal keuzes gemaakt waar we als gemeente op inzetten voor een aantrekkelijk, groen en veilig Veldhoven. Deze zijn uitgewerkt in de Duurzaamheidsagenda. We hebben dit samengevat in drie hoofdlijnen waar we komende jaren op inzetten. In de jaarrekening wordt weergegeven wat de voortgang op deze onderdelen is. Een deel van de onderwerpen kent al indicatoren (afval, energie). Voor een aantal duurzaamheidsthema's zijn nog geen duidelijke indicatoren op te nemen, omdat er geen operationele doelen in beleid zijn gevat. Deze slag kan gemaakt worden zodra meer uitgewerkt beleid aanwezig is.

We pakken onze gemeentelijke verantwoordelijkheid, geven het goede voorbeeld en stimuleren en faciliteren duurzame initiatieven. We werken samen met onze partners en inspireren onze inwoners, ondernemers en initiatiefnemers om ook stappen te zetten. We stellen hen in staat om ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid bij te dragen, in lijn met het streven om meer zelf- en samenredzaam te zijn. We grijpen de schaa sprong aan om stappen te zetten richting een duurzame toekomst.

We gaan voor een toekomstbestendige, groene en gezonde inrichting van de leefomgeving. We behouden en versterken de hoeveelheid en kwaliteit van groen en natuurwaarden in onze gemeente (ecologisch, ruimtelijk, sociaal). Ook werken we aan een ruimtelijke inrichting van Veldhoven die omstandigheden als gevolg van klimaatverandering op kan vangen (hitte, droogte en wateroverlast). We zetten verder in op een Veldhovense leefomgeving die vrij is van schadelijke invloeden en bijdraagt aan de gezondheid voor mens, dier en milieu.

We verkleinen onze ecologische voetafdruk door een eerlijke overgang naar duurzame energie en een circulaire economie. We gaan over op duurzame energie. De energie die we nodig hebben komt van hernieuwbare bronnen en is zoveel mogelijk opgewekt binnen de eigen gemeente. We werken bovendien aan een betrouwbaar en efficiënt energiesysteem. We stimuleren en faciliteren uitstootvrije mobiliteit. Verder zetten we in op een circulaire economie, samen met onze partners, inwoners en ondernemers. We passen minder grondstoffen en materialen toe, door deze beter, langer en opnieuw te gebruiken.

Borging en monitoring

We nemen jaarlijks nieuwe inzichten en aandachtspunten op en geven weer hoe duurzaamheid in de begrotingsprogramma's is opgenomen. In onderstaande tabel is een weergave van de samenhang van de duurzaamheidsthema's met verschillende begrotingsprogramma's. Dit zal in 2026 verder uitgewerkt worden.

	 Algemeen	 Groen	 Klimaat bestendig	 Schone, gezond en veilig	 Duurzame Energie	 Circulair
Programma 0 Bestuur en ondersteuning						
0.04 De gemeentelijke organisatie is gezond, flexibel en slagvaardig						
Programma 1 Veiligheid						
1.05 We zorgen voor een veilige fysieke leefomgeving.						
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.01 Inwoners, werknemers en bezoekers verplaatsen zich vaker te voet, met de fiets, met het openbaar vervoer of met deelmobiliteit.						
Programma 3 Economie						
3.02 Het aanbod van werklocaties sluit aan bij de huidige en toekomstige behoefte						
3.03 Onze (centrum)gebieden zijn compact, compleet en comfortabel en sluiten aan bij de huidige en toekomstige behoefte						
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie						
5.01 Beschikbaar stellen van sport-, beweeg- en cultuuraanbod						
5.05 Bevorderen van een duurzame en natuurvriendelijke leefomgeving.						
Programma 7 Volksgezondheid en milieu						
7.02 We zorgen voor een goed functionerende en toekomstbestendige gemeentelijke riolering.						
7.03 Afname van de hoeveelheid restafval en het steeds opnieuw gebruiken van grondstoffen.						
7.04 We zetten in op een toekomstgerichte, groene en gezonde leefomgeving						
7.05 We verkleinen de ecologische voetafdruk door energie en materialen						
7.06 De begraafplaats onderhouden om kwaliteit en beschikbaarheid van rustplaatsen te waarborgen.						
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.02 Nieuwe stedelijke woon- en werkmilieus creëren						
8.03 De woningvoorraad sluit aan bij de huidige en toekomstige behoefte						

Financiële begroting

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een nader inzicht gegeven in de financiële begroting 2025. Dit hoofdstuk wordt onderverdeeld in de volgende paragrafen:

- kerngegevens;
- een overzicht van baten en lasten en de toelichting;
- een uiteenzetting van de financiële positie;
- Baten en lasten per taakveld.

In de paragrafen wordt inzicht gegeven in de cijfers van de nieuwe begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028 en, waar van toepassing, de realisatie van het jaar 2023 en de begroting na wijzigingen van het jaar 2024.

Kerngegevens

Sociaal

kengetallen sociaal	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Aantal inwoners:	47.615	48.424	49.228	49.961	50.705
waarvan:					
- 0 t/m 4 jaar	2.124	2.160	2.196	2.228	2.261
- 5 t/m 14 jaar	5.025	5.109	5.194	5.271	5.349
- 15 t/m 64 jaar	29.618	30.125	30.624	31.081	31.544
- 65 jaar en ouder	10.848	11.030	11.214	11.381	11.551
Participatiewet:					
- aantal uitkeringsgerechtigden	469	520	520	520	520
- aantal loonkostensubsidie	120	140	160	180	200
Aantal leerlingen per 1/10:					
- primair onderwijs:	3.444	3.531	3.540	3.575	3.612
. openbaar onderwijs	772	795	798	810	819
. bijzonder basisonderwijs	2.672	2.736	2.742	2.765	2.793
- speciale school voor basisonderwijs	113	114	114	114	115
- speciaal onderwijs (ZMLK)	240	242	243	243	244
- speciaal onderwijs (LZK)	44	44	44	44	44
- voortgezet onderwijs	1.148	1.152	1.166	1.174	1.187
Samenstelling gemeenteraad: ¹					
- Hart voor Veldhoven	9	9			
- GBV	6	6			
- VVD	5	5			
- Groen Links/PvdA	3	3			
- Senioren Veldhoven	2	2			
- D66	2	2			
- CDA	2	2			
totaal	29	29	29	29	29

¹) jaarschijven 2027-2028-2029 nog niet ingevuld; in 2026 volgen gemeenteraadsverkiezingen.

Fysiek

kengetallen fysiek	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Oppervlakte gemeente in hectaren:	3.188	3.188	3.188	3.188	3.188
waarvan:					
- binnenwater	19	19	19	19	19
Aantal woningen	21.069	21.929	22.692	23.678	24.696
waarvan:					
- huurwoningen	7.029	7.639	7.915	8.472	8.925
- eigen woningen	14.040	14.290	14.777	15.206	15.771
Wegen en fietspaden in m ²					
- totaal wegen en fietspaden	3.289.700	3.289.700	3.289.700	3.289.700	3.289.700
- gemiddeld belaste wegen	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
- licht belaste wegen	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
- wegen in woongebied	1.600.000	1.600.000	1.600.000	1.600.000	1.600.000
- wegen in verblijfsgebied	939.700	939.700	939.700	939.700	939.700
- fietspaden	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Aantal hectaren openbaar groen:	373	373	373	373	373

Financieel

kengetallen financieel	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Debt-ratio	62%	62%	59%	66%	67%
Netto-schuld in % van het balanstotaal	36%	49%	52%	59%	61%
Eigen vermogen in % van het balanstotaal	31%	32%	34%	28%	27%
Eigen vermogen in % totale lasten	57%	48%	49%	47%	50%
Netto externe financiering (bedrag x €1,000)	107.845	139.227	137.169	190.209	208.803
Netto schuld per inwoner (bedrag x €1)	2.184	2.741	2.635	3.638	3.936

Overzicht baten en lasten en de toelichting

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in:

- per programma (exclusief reserves) de baten, lasten en het saldo;
- het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen;
- het overzicht van de kosten van overhead;
- het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting;
- het bedrag voor onvoorzien;
- de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
- het resultaat;
- een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma;
- en tot slot een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
- structureel begrotingssaldo.

Overzicht baten en lasten per programma (exclusief mutaties reserves)

De realisatie van doelstellingen op programmaniveau omvat alle geplande taken op het terrein van beleid en beheer gericht op de realisatie van de programmadoelstellingen. De hieraan verbonden baten en lasten worden per programma gespecificeerd weergegeven.

		Bedragen (x € 1.000)	Rek.	Begr.	Begroting			
		Programma	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0	Bestuur en ondersteuning *		10.359	7.882	7.880	7.886	8.036	8.071
1	Veiligheid		4.432	4.602	4.609	4.782	4.869	4.965
2	Verkeer, vervoer en waterstaat		8.458	7.963	9.207	9.990	11.339	12.313
3	Economie		2.286	8.557	5.546	4.828	4.896	3.728
4	Onderwijs		6.011	6.589	6.914	7.276	8.004	8.026
5	Sport, cultuur en recreatie		13.676	14.669	15.368	15.973	16.599	17.130
6	Sociaal Domein		60.284	65.130	67.623	68.778	66.847	68.000
7	Volksgezondheid en milieu		14.839	18.176	19.786	20.516	21.551	22.732
8	Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing		21.161	26.754	17.821	19.974	12.344	9.496
Totaal lasten			141.506	160.322	154.754	160.003	154.485	154.461
0	Bestuur en ondersteuning *		11.686	5.341	1.958	1.966	1.968	1.973
1	Veiligheid		380	91	98	98	99	99
2	Verkeer, vervoer en waterstaat		840	558	502	519	542	565
3	Economie		-1.764	5.199	3.431	2.680	2.673	1.343
4	Onderwijs		1.310	1.297	1.117	1.121	1.124	1.127
5	Sport, cultuur en recreatie		2.491	2.055	2.060	2.064	2.071	2.076
6	Sociaal Domein		14.618	13.276	13.803	14.048	14.998	15.012
7	Volksgezondheid en milieu		13.612	15.354	17.563	18.276	19.669	20.910
8	Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing		18.672	24.178	18.704	19.368	11.799	8.693
Totaal baten			61.845	67.349	59.236	60.140	54.943	51.798
Saldo (-/- = nadeel)			-79.661	-92.973	-95.518	-99.863	-99.542	-102.663

*) De baten en lasten zijn gepresenteerd exclusief de overzichten voor algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

Voor een toelichting op de geplande taken en bovenstaande bedragen wordt verwezen naar de programmabegroting.

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Naast baten die zijn verbonden aan de uitvoering van programma's (derhalve verantwoord op het programma) beschikt de gemeente ook over baten die niet aan een specifiek programma zijn verbonden. Voorbeelden van deze algemene dekkingsmiddelen zijn de algemene uitkering, dividenden en gemeentelijke belastingen. Hierna volgt een overzicht.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Lokale heffingen	18.384	18.189	18.822	20.074	21.791	23.567
2 Algemene uitkering gemeentefonds	88.303	92.631	94.666	98.018	99.082	103.635
3 Dividend	75	75	75	75	75	75
4 Saldo financieringsfunctie	-51	-402	-51	-349	-116	-168
5 Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	106.711	110.493	113.512	117.818	120.832	127.109

Overzicht van de kosten van overhead

De definitie van overhead luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant worden in de betreffende taakvelden geregistreerd. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord op het overzicht overhead (taakveld 0.4). Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitaties, investeringen en andere (subsidie)projecten. Dit betreft de doorbelasting van overhead.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Lasten overhead	18.160	20.967	20.367	20.611	20.427	20.726
2 Baten overhead	-670	-107	-61	-62	-63	-64
3 Doorbelasting overhead	-1.403	-1.295	-1.624	-1.630	-1.537	-1.560
Totaal overhead	16.087	19.565	18.682	18.919	18.827	19.102

Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting komt overeen met taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Vennootschapsbelasting	624	1.697	0	0	0	0
Totaal vennootschapsbelasting	624	1.697	0	0	0	0

Bedrag voor onvoorzien

De post onvoorzien is in de begroting opgenomen om onvoorziene incidentele financiële tegenvallers op te vangen. Doel hiervan is dat de realisatie van programmadoelstellingen op het geplande niveau kan worden gehandhaafd. De post is geraamd op programma 0 (onderdeel taakveld 0.8 Overige baten en lasten).

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
1 Stelpost onvoorziene uitgaven	0	160	90	94	98	102
Totaal onvoorzien	0	160	90	94	98	102

Overzicht mutaties in reserves per programma

Hieronder een overzicht van de mutaties in reserves per programma. In paragraaf 3.3.5 wordt een meerjarig overzicht gegeven van de mutaties per onderscheiden reserve.

Bedragen (x € 1.000)	Rek.	Begr.	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Programma	2024	2025				
Toevoeging aan reserves						
0.10 Bestuur en ondersteuning: mutaties reserves	1.689	4.228	2.854	7.320	1.553	1.355
Totaal toevoeging aan reserves	1.689	4.228	2.854	7.320	1.553	1.355
Onttrekkingen aan reserves						
0.10 Bestuur en ondersteuning: mutaties reserves	5.231	7.579	2.067	7.735	1.860	2.074
Totaal onttrekking aan reserves	5.231	7.579	2.067	7.735	1.860	2.074
Saldo (- = nadeel)	3.542	3.351	-787	415	307	719

Resultaat

Het begrotingsresultaat wordt in twee stappen gepresenteerd, te weten vóór en na de mutaties in de reserves. Op deze wijze wordt de beïnvloeding door de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, respectievelijk ten laste en ten gunste van de exploitatiebegroting, expliciet zichtbaar gemaakt.

Par.	Bedragen (x € 1.000) -/- = nadeel	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
				2026	2027	2028	2029
3.2.2 Raming baten en lasten per programma							
	Totaal lasten per programma	141.506	160.322	154.754	160.004	154.485	154.461 -/-
	Totaal baten per programma	61.845	67.349	59.236	60.140	54.943	51.798 +
	Geraamd saldo baten en lasten programma's	-79.661	-92.973	-95.518	-99.864	-99.542	-102.663
3.2.3 Algemene dekkingsmiddelen				106.711	110.493	113.512	117.818 120.832 127.109 +
3.2.4 Overhead				16.087	19.565	18.682	18.919 18.827 19.102 -/-
3.2.5 Vennootschapsbelasting				624	1.697	0	0 0 0 -/-
3.2.6 Onvoorzien				0	160	90	94 98 102 -/-
	Totaal geraamd saldo baten en lasten	10.339	-3.902	-778	-1.059	2.364	5.242
3.2.7 Beoogde toevoegingen/onttrekkingen reserves:							
	Stortingen in de reserves	1.689	4.228	2.854	7.320	1.553	1.355 -/-
	Bijdragen uit de reserves	5.231	7.579	2.067	7.735	1.860	2.074 +
	Saldo beoogde toevoegingen/onttrekkingen	3.542	3.351	-787	415	307	719
	Resultaat	13.881	-551	-1.565	-643	2.672	5.960

Overzicht incidentele baten en lasten

Om inzicht te krijgen in de aard (incidenteel of structureel) van de baten en lasten wordt het overzicht van incidentele baten en lasten (per programma) gepresenteerd. Hiermee wordt informatie gegeven die relevant is voor de beoordeling van de financiële positie en de meerjarenraming.

Taakveld	Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Begroting			
		2026	2027	2028	2029
	LASTEN:				
3.2/8.2	Bouwgrondexploitatie	15.181	16.597	7.624	3.307
3.2	Programma de Run	84	114	154	157
7.3	Energietransitie	659	0	0	0
8.1	Projecten derden niet BGE	728	746	760	772
8.3	Volkshuisvesting algemeen	300	410	419	429
0.10	Reserve stimulering bouw sociale huurwoningen	260	259	340	348
0.10	Reserves BGE	1.618	62	206	0
0.10	Vormen reserve Citycentrum	0	6.000	0	0
	Totaal incidentele lasten	18.830	24.188	9.503	5.013
	BATEN:				
3.2/8.2	Bouwgrondexploitatie	42.127	21.882	0	0
3.2/8.2	verrekening bouwgrondexploitatie	-25.328	-5.223	7.830	3.307
8.1	Projecten derden niet BGE	1.111	1.121	1.121	1.121
8.3	Volkshuisvesting algemeen	260	259	340	348
0.10	Energiehub	10	0	0	0
0.10	Doelres. energietransitie gebouwde omgev.2023-2026	659	0	0	0
0.10	Reserve stimulering bouw sociale huurwoningen	300	410	419	429
0.10	Vormen reserve Citycentrum	0	6.000	0	0
	Totaal incidentele baten	19.139	24.449	9.710	5.205
	Saldo (-/- = nadeel)	309	261	207	192

Toelichting

Bouwgrondexploitatie/verrekening bouwgrondexploitatie/reserve BGE

De bedragen van de bouwgrondexploitaties zijn incidenteel van aard. De hier opgenomen lasten en baten worden per saldo verrekend met de balans of in het geval van winst of verlies verrekend met de algemene vrije reserve.

Programma de Run

De incidentele last betreft de begeleiding invoering programma de Run.

Energietransitie

In 2026 maken we kosten voor de energietransitie in de gebouwde omgeving. Deze kosten worden betaald uit de doelreserve "energietransitie gebouwde omgeving 2023-2026". Bij de baten (onder 0.10) staat een onttrekking uit deze reserve. Dat betekent dat we geld uit de reserve halen om de kosten te kunnen betalen.

Projecten derden niet BGE

De bedragen baten en lasten projecten derden niet bouwgrondexploitaties zijn incidenteel van aard.

Volhuisvesting algemeen

Deze baten en lasten horen bij het stimuleren van de bouw van sociale huurwoningen. Het geld wordt gestort in de bestemmingsreserve "stimulering bouw sociale huurwoningen". Vanuit deze reserve wordt ook geld gehaald om de kosten te betalen.

Vormen reserve Citycentrum

In 2027 vormen we een bestemmingsreserve van € 6 miljoen uit de algemene reserve om eenmalige nadelen op te vangen (bijv. verlieslatende grondexploitatie of afwaardering van bezittingen). Als de gemeente later zelf grond gaat ontwikkelen, vragen we de raad om een grondexploitatie te openen.

Overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat het effect op het exploitatiesaldo is van de structurele stortingen en onttrekkingen reserves.

Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
Vervangingsreserve openbare verlichting	335	342	350	350
Vervangingsreserve openbaar groen	290	296	290	290
Vervangingsreserve bomen	215	220	225	225
Vervangingsreserve speelvoorzieningen	68	69	71	71
Vervangingsreserve VRI	70	72	72	72
Totaal structurele toevoegingen reserves	977	999	1.007	1.007
Dekkingsreserve urban sportvoorzieningen	6	6	6	6
Vervangingsreserve openbare verlichting	167	251	301	352
Vervangingsreserve openbaar groen	167	236	283	335
Vervangingsreserve bomen	46	77	98	121
Vervangingsreserve speelvoorzieningen	38	58	80	91
Vervangingsreserve VRI	54	90	92	188
Dekkingsreserve primair onderwijs	437	425	417	407
Dekkingsreserve bevordering energielabel	52	52	52	52
Dekkingsreserve Kempen Campus	117	117	99	80
Dekkingsreserve tijdelijke huisvestingslocaties	13	13	13	13
Totaal structurele onttrekkingen reserves	1.098	1.326	1.441	1.645
Saldo (-/- = nadeel)	121	327	434	638

Structureel begrotingssaldo

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in het structurele begrotingssaldo.

	Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Begroting			
		2026	2027	2028	2029
3.2.8	Resultaat	-1.565	-643	2.672	5.960
3.2.9	Incidentele baten en lasten	309	261	207	192
	Strutureel saldo (-/- = nadeel)	-1.874	-904	2.465	5.768

Uiteenzetting financiële positie

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Veldhoven. Allereerst wordt aangegeven wat het meerjarige exploitatiesaldo is (gesplitst naar bestaand en nieuw beleid). Vervolgens geeft het BBV (Besluit, Begroting en verantwoording) aan om inzicht te geven in de jaarlijks terugkerende arbeidskosten en de investeringen.

Naast het meerjarige exploitatiesaldo geeft ook de reservepositie inzicht in de financiële positie van de gemeente. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. Ook wordt een overzicht gegeven van de opgenomen voorzieningen.

Het EMU-saldo wordt gepresenteerd en tot slot wordt een geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven.

Raming van de financiële gevolgen van bestaand en nieuw beleid

De gepresenteerde begroting is gebaseerd op een combinatie van bestaand beleid en nieuw beleid. De financiële gevolgen van nieuw beleid en bijstellingen op bestaand beleid zijn per programma zichtbaar. Hieronder wordt een overzicht gepresenteerd met het totaal aan lasten en baten gesplitst naar bestaand en nieuw beleid.

Bedragen (x € 1.000) (-/- = nadeel)	Begroting			
	2026	2027	2028	2029
1 Lasten bestaand beleid	171.601	174.508	171.074	170.872 -/-
2 Baten bestaand beleid	172.336	177.385	174.735	177.711 +
Saldo bestaand beleid	735	2.877	3.662	6.838
3 Lasten nieuw beleid/bijstelling bestaand beleid	4.826	11.042	3.272	3.477
4 Baten nieuw beleid/bijstelling bestaand beleid	2.726	8.966	3.687	4.512 +
Saldo nieuw beleid/bijstelling bestaand beleid (-/- = nadeel)	-2.100	-2.076	414	1.036
5 Lasten ombuigingsmaatregelen	230	1.317	961	1.157 -/-
6 Baten ombuigingsmaatregelen	30	-127	-443	-757 +
Saldo ombuigingsmaatregelen (-/- = nadeel)	-200	-1.444	-1.404	-1.914
Totaal	-1.565	-643	2.672	5.960

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

In onderstaand overzicht worden de arbeidskosten (loonkosten en sociale lasten) van het eigen personeel gepresenteerd. Voor een verder inzicht in en toelichting op de personele bedrijfsvoeringskosten wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

	Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
				2026	2027	2028	2029
	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	30.243	34.345	36.788	37.618	38.304	38.726
Totaal		30.243	34.345	36.788	37.618	38.304	38.726

Investeringsen

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x C 1.000)	Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal Lasten		
				2024 Lasten	Baten	2025 Lasten	Baten	2026 Lasten		Baten	2027 Lasten		Baten	2028 Lasten			Baten	2029 Lasten
Immateriële vaste activa																		
3	3.1	Voorbereiding Citycentrum onderzoek/ontwikkeling		-	-	-	-	197	-	31	-	-	-	-	-	-	-	4
3	3.2	Voorbereiding de Run onderzoek		-	-	-	-	1.450	-	1.450	-	-	-	-	-	-	-	52
		Totaal		-	-	-	-	1.647	-	1.481	-	-	-	-	-	-	-	56
Materiële vaste activa met economisch nut																		
0	0.4	LED Verlichting plus W-Installatie Gemeentehuis		49	-	101	-	295	61	-	-	-	-	-	-	-	-	25
0	0.4	WIFI-spots		9	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0	0.4	Switches		46	-	104	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
0	0.4	Smartphones		249	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0	0.4	Uitbreiding balies (2 stuks)		70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
0	0.4	Videoconferencesystemen		0-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21
0	0.4	Datawarehouse		-	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
2	2.1	Rollend materieel Gladheid		47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
2	2.1	Gladheidsbestrijding		-	-	-	-	138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
2	2.1	Vervangingsinvestering voertuigen wijkonderhoud 2028		-	-	-	-	-	-	-	-	95	-	-	-	-	-	14
2	2.1	Vervangingsinvesteringen voertuigen wijk onderhoud		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	340	-	-	-
2	2.2	Actualisatie parkeren maaiveld		0-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
2	2.2	Fietsenstalling		58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
4	4.2	Zilverackers nieuwbouw onderwijs		2.788	-	184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	556
4	4.2	Nieuwbouw Zeelsterhof		10	-	597	-	638	-	12.405	697	-	-	-	-	-	-	551
4	4.2	Meerveldhoven (meerhoef)		19	-	5.917	542	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	301
4	4.2	Renovatie aan het Heike		23	-	4.741	275	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	251
5	4.2	Zilverackers gymnastieklokaal		14	-	12-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64
4	4.2	Nieuwbouw deel Meerhoef		-	-	-	-	454	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
5	5.2	extra kunstgrasveld		-	-	-	-	700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69
5	5.2	Uitbreiding kunstgras SDO/onderlaag		-	-	266	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
5	5.2	Uitbreiding kunstgras SDO/toplaag		-	-	133	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
5	5.2	Omvormen BIO		1-	-	201	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
5	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2023		81	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
5	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2024		134	24	79	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
5	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2025		0-	-	156	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
5	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2026		-	-	-	-	336	59	-	-	-	-	-	-	-	-	18
5	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2027		-	-	-	-	-	-	205	36	-	-	-	-	-	-	11
5	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2028		-	-	-	-	-	-	-	-	224	-	-	-	-	-	15
5	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2029		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	174	-	-	-
5	5.2	UNA omvormen naar natuurgras 1		-	-	51	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
5	5.2	UNA omvormen naar natuurgras 2		0	-	78	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
5	5.2	Investerings sportvelden 2023		36	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
5	5.2	Investerings sportvelden 2024		91	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal Lasten
					2024		2025		2026		2027		2028		2029		
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
5	5.2	Investeren sportvelden 2025	0	-	127	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
5	5.2	Investeren sportvelden 2026	-	-	135	28	339	52	-	-	-	-	-	-	-	20	
5	5.2	Investeren sportvelden 2027	-	-	-	-	-	-	202	34	-	-	-	-	-	9	
5	5.2	Investeren atletiekbaan 2023	697	125	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61	
5	5.2	Kunstgras Marilde 2024	41	7	254	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	
5	5.2	2e kunstgrasveld van Marilde	0	-	633	114	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	
5	5.2	Vervangen toplaag padelbanen bij TPC Metzpoint (investering	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
5	5.2	Investeren speelvelden 2023	33	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
5	5.2	Investeren speelvelden 2024	61	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
5	5.2	Investeren speelvelden 2025	0-	-	81	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
5	5.2	Investeren speelvelden 2026	-	-	-	-	94	16	-	-	-	-	-	-	-	5	
7	7.3	Hogedrukreinigingsunit op aanhanger (zwerfvuil)	-	-	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
5	5.2	Investeren speelvelden 2027	-	-	-	-	-	-	81	14	-	-	-	-	-	4	
5	5.3	Uitbreiding muziekschool	8	-	8-	-	217	232	-	-	-	-	-	-	-	5	
5	5.6	klimaat installatie meiveld 2 gebouwenbeheer	-	-	-	-	207	52	-	-	-	-	-	-	-	13	
5	5.7	Omvorming hondenroutes tot regulier groen	0-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
5	5.7	Vervanging voertuigen groen-/klusploeg	-	-	311	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	
5	5.7	Groenploeg/klussenploeg 3x bus	-	-	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	
5	5.7	Groenploeg/klussenploeg 1x bus	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
7	7.2	Kempenbaan West: riolering	3-	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	
7	7.2	Vervanging riool Julianastraat	-	-	900	900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	Vervanging riool De Run 1000	90	90	32	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	KRW-maatregelen 2017-2020	9	-	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	
7	7.2	Verblijfsgebied Look riool fase 3 en 4	15	15	458	458	1.200	1.200	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	Vervanging riool Gebied 12 A:	0-	0-	575	575	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	Vervanging riool Gebied 12 B:	5	5	575	575	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	Vervanging riool gebied Dreef	1	-	1.557	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	
7	7.2	Vervanging riool St.Janstraat	-	-	-	-	-	-	4.026	-	-	-	-	-	-	129	
7	7.2	Overkluizing ASML OLV langs tuincentrum	1	-	530	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	
7	7.2	Stamriool noord incl overstortput	-	-	757	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	
7	7.2	Groen Blauwe Zone Heerbaan en Rundgraaf	358	-	174-	291-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	
7	7.2	Vervangen Gemaal ASML/MMC	512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46	
7	7.2	Vervanging gemalen en drukriolering 2024	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
7	7.2	Omvormingsactie van steen naar groen	-	-	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
7	7.2	Aanpassen bergersvolume Meerhovendreef	1	-	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
7	7.2	Vervanging riolering 2025	0-	-	1.000	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	Vervanging riolering 2026	-	-	-	-	1.000	500	-	-	-	-	-	-	-	16	
7	7.2	Vervanging riolering 2027	-	-	-	-	-	-	1.000	1.000	-	-	-	-	-	-	
7	7.2	Klimaat robuust maken de Gender	40	19	660	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	
7	7.2	Sondervick 30 Riool	-	-	-	-	50	-	2.210	-	2.210	-	-	-	-	144	
7	7.2	Vervanging riolering 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.619	1.309	-	-	
7	7.3	Vervanginsinvestering Ondergrondse containers	0	-	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	
7	7.3	Ondergrondse containers	48	-	48-	-	200	-	-	-	-	-	-	-	-	16	

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)	Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
				2024		2025		2026		2027		2028		2029		Lasten
				Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
7	7.3	Ombouwen ondergrondse afvalcontainer		60	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
7	7.3	Invoering GFT hoogbouw		0	-	350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
7	7.3	Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2028		-	-	-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	17
7	7.3	Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2029		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90	-	-
7	7.5	Asbestemmingen De Hoge Boght		-	-	393	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
4	4.2	PWA renovatie		0-	-	280	-	195	-	3.695	-	-	-	-	-	239
4	4.2	PWA grondkosten		-	-	-	-	-	-	217	-	-	-	-	-	4
4	4.2	Zuiderbos renovatie		-	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-	-	9
4	4.2	Dakbedekking en Kozijnen Weldsehei 2		118	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
5	5.2	Vervanging tennisbanen VLTC		213	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
5	5.2	Urban Sportvoorzieningen		-	-	180	90	-	-	-	-	-	-	-	-	7
5	5.2	LED Verlichting Knegseleweg 40		13	-	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
5	5.2	LED Verlichting Knegseleweg 50		17	-	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
5	5.4	Gasloos maken Hemelrijken 6		14	-	36	-	481	157	-	-	-	-	-	-	25
6	6.1	Vervangen installatie de Ligt 157		7	-	123	26	-	-	-	-	-	-	-	-	7
7	7.2	Riolering slowlane 2024		47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
7	7.2	hagendorense weg mariaplein		-	-	-	-	-	-	7.602	-	8.602	1.000	-	-	491
7	7.2	Langenmees EO		1	-	1.587	1.588	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	7.2	Banstraat 2		0	-	604	604	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	7.2	De Run 4400		-	-	-	-	284	-	8.284	-	-	-	-	-	274
7	7.2	De run 5200		-	-	-	-	1.954	1.954	-	-	-	-	-	-	-
7	7.2	zandoerleseweg		-	-	-	-	-	-	5.616	-	-	-	-	-	180
7	7.2	Schaatsemaker		389	389	211	211	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	4.2	MFA Midden renovatie		0-	-	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
4	4.2	St. Jan Baptist tijdelijke huisvesting (73)		0	-	777	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119
5	5.7	Grond natuurontwikkeling N69		19	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	4.2	St. Jan Baptist renovatie		-	-	-	-	-	-	196	-	411	-	420	-	11
		Totaal		6.670	893	26.807	6.972	8.964	4.284	45.737	1.781	11.742	1.000	3.642	1.309	4.455
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut																
2	2.1	Reconstr. Kempenbaan A2 (BNR)		2.335	2.113	1.203	1.225	-	-	-	-	-	-	-	-	167
2	2.1	Inprikker Slowlane (fiets)		183	723	106	467-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
2	2.1	Nazorgbudget groen Zilverbaan		3	-	128	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
2	2.1	Nazorgbudget archeologie Zilverbaan		-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2.1	Kempenbaan West: OV		2-	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
2	2.1	Kempenbaan West: VRI		1-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
2	2.1	Kempenbaan West: aanleg verharding/viaduct/kabels		75-	2.627	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	442
2	2.1	Kempenbaan West: werkzaamheden Gender		0-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
2	2.1	Herinrichting Oude Kerkstraat		57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20
2	2.1	Verblijfsgebied 't Look fase 4		188	133	551	-	1.200	-	-	-	-	-	-	-	68
2	2.1	Reconstructie St. Jansstraat		-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2.1	Aanbrengen plateau's Abdijlaan en De Run 5300		46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
					2024		2025		2026		2027		2028		2029		Lasten
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten			
2	2.1	Maatregelen randweg A2/fietspad F67	39	-	1.628	1.056	4.920	3.192	1.640	1.064	-	-	-	-	124		
2	2.1	HOV4	522	-	8.495	1.557	4.808	4.360	13.736	12.456	24.038	21.798	17.170	15.570	206		
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2024	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2025	0	-	898	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35		
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2026	-	-	-	-	967	-	-	-	-	-	-	-	38		
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2027	-	-	-	-	-	-	479	-	-	-	-	-	19		
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2024	154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9		
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2025	0	-	1.017	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62		
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2026	-	-	-	-	987	-	-	-	-	-	-	-	61		
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2027	-	-	-	-	-	-	498	-	-	-	-	-	31		
2	2.1	Vervangingsinvestering armaturen 2028	-	-	-	-	-	-	-	-	551	-	-	-	35		
2	2.1	OV-armaturen Meester Rijkenstraat	0-	-	37	-	109	-	-	-	-	-	-	-	9		
2	2.1	OV-armaturen Hagendorenseweg/Mariaplein	-	-	-	-	-	-	98	-	98	-	-	-	12		
2	2.1	OV-armaturen Provincialeweg	-	-	-	-	67	-	-	-	-	-	-	-	4		
2	2.1	OV-armaturen Dreef eo	0	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3		
2	2.1	OV-armaturen Lange Mees	1-	-	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3		
2	2.1	OV-armaturen Banstraat 2	0-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0		
2	2.1	OV-armaturen De Run 4400	-	-	-	-	56	-	56	-	-	-	-	-	7		
2	2.1	OV-armaturen De Run 5200	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	2		
2	2.1	OV-armaturen Dorpstraat	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-	-	-	2		
2	2.1	OV-armaturen Sint Janstraat	-	-	-	-	-	-	52	-	-	-	-	-	3		
2	2.1	OV-armaturen Zandoerleseweg	-	-	-	-	-	-	73	-	-	-	-	-	5		
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2024	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2		
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2025	0-	-	687	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48		
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2026	-	-	-	-	636	-	-	-	-	-	-	-	46		
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2027	-	-	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-	3		
2	2.1	Vervangingsinvestering VRI 2028	-	-	-	-	-	-	-	-	1.739	-	-	-	128		
2	2.1	Vervangingsinvestering masten 2028	-	-	-	-	-	-	-	-	530	-	-	-	21		
2	2.1	OV-masten Meester Rijkenstraat	0-	-	35	-	105	-	-	-	-	-	-	-	6		
2	2.1	OV-masten Hagendorenseweg/Mariaplein	-	-	-	-	-	-	94	-	95	-	-	-	8		
2	2.1	OV-masten Provincialeweg	-	-	-	-	64	-	-	-	-	-	-	-	3		
2	2.1	OV-masten Dreef eo	0-	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2		
2	2.1	OV-masten Lange Mees	0-	-	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2		
2	2.1	OV-masten Banstraat 2	0-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0		
2	2.1	OV-masten De Run 4400	-	-	-	-	53	-	53	-	-	-	-	-	4		
2	2.1	OV-masten De Run 5200	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	1		
2	2.1	OV-masten Dorpstraat	-	-	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	1		
2	2.1	OV-masten Sint Janstraat	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	2		
2	2.1	OV-masten Zandoerleseweg	-	-	-	-	-	-	70	-	-	-	-	-	3		
2	2.1	Verlichting Oersebaan	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7		
2	2.1	Vervanging wegen: gebied 12-B	21	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3		
2	2.1	Vervanging wegen: gebied Dreef	21	-	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10		
2	2.1	Verv.wegen: Kerkweg/Pastoor Verhoevenstr	2	-	138	-	-	-	-	-	-	-	-	-			

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
					2024		2025		2026		2027		2028		2029		Lasten
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
2	2.1	Vervanging wegen: Banstraat	20	-	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
2	2.1	Aansluiting Peter zuidlaan Julianastraat	572	-	3.514	1.650	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119	
2	2.1	Invoeren 30-km zone Zeelst	-	-	100	-	-	1.700	-	-	-	-	-	-	-	76	
2	2.1	Sondervick 30 wegen	-	-	-	-	-	50	-	776	-	776	-	-	-	69	
2	2.1	Fietsstructuur west-Veldhoven	46	-	2.647	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	112	
2	2.1	Vervangingsinvestering masten 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	
2	2.1	Sondervick OV masten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53	-	-	-	2	
2	2.1	Vervangingsinvestering armaturen 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	
2	2.1	Sondervick OV armaturen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	1	
2	2.2	Investering fietsenstalling	7	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
5	5.7	Kempenbaan West: openbaar groen/natuur	3-	106	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	
5	5.7	Buitenruimte Huysackers	814	1	175	1-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71	
5	5.7	Gebiedsimpuls grenscorridor	15	48	1.391	793	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2024	374	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2025	0	-	273	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2026	-	-	-	-	-	262	-	-	-	-	-	-	-	9	
5	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2027	-	-	-	-	-	-	-	268	-	-	-	-	-	9	
5	5.7	Sondervick 30 Bomen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	267	-	-	-	9	
5	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2024	293	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	
5	5.7	Sondervick 30 Groen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	267	-	-	-	14	
5	5.7	Vervangingsinvestering gras 2024	72	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
5	5.7	Vervangingsinvestering meubilair 2024	192	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	
5	5.7	Vervangingsinvestering meubilair 2025	-	-	187	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	
5	5.7	Vervangingsinv. speeltoestellen 2024	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
5	5.7	Vervangingsinv. speeltoestellen 2025	0	-	463	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	
5	5.7	Vervangingsinv. speeltoestellen 2026	-	-	-	-	-	371	-	-	-	-	-	-	-	27	
5	5.7	Vervangingsinv. speeltoestellen 2027	-	-	-	-	-	-	-	384	-	-	-	-	-	28	
5	5.7	Vervangingsinvestering omvorming 2024	262	-	2-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
2	2.1	Nazorgbudget archeologie Kempenbaan West	65	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
2	2.1	Rotonde Run 1000 (Peter Zuidlaan)	-	-	750	750	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2	2.1	Wegen Meester Rijkenstraat	1-	-	412	-	-	9.833	-	5.000	-	-	-	-	-	649	
2	2.1	Wegen Hagendorenseweg/Mariaplein	-	-	-	-	-	-	-	2.678	-	2.678	-	-	-	230	
2	2.1	Wegen Provincialeweg	-	-	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	Wegen Dreef eo	0	-	1.265	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53	
2	2.1	Wegen Lange Mees eo	0	-	1.440	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	
2	2.1	Wegen Banstraat 2	0	-	213	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
2	2.1	Wegen De Run 4400	-	-	70	-	-	189	-	2.759	-	-	-	-	-	128	
2	2.1	Wegen De Run 5200	-	-	-	-	-	688	-	-	-	-	-	-	-	29	
2	2.1	Wegen Dorpstraat	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	Wegen Sint Janstraat	-	-	-	-	-	-	-	1.418	-	-	-	-	-	60	
2	2.1	Wegen Zandoerleseweg	-	-	-	-	-	-	-	1.978	-	-	-	-	-	84	
2	2.1	Fietsers en voetgangers 2025	0-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
2	2.1	Fietsers en voetgangers 2026	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)	Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
				2024		2025		2026		2027		2028		2029		Lasten
				Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
2	2.1	Fietsers en voetgangers 2027	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	4	
2	2.1	Fietsers en voetgangers 2028	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	4	
2	2.1	Aanpassingen De Run 2000	3	-	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	Kempenbaan West: afrondende werkzaamheden	293	-	199	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	
2	2.1	verlichting voetpad/fietspad bij zilverhof	-	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
2	2.1	Vervangingsinvestering VRI 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216	-	-	
5	5.7	vervangingsinvestering bomen 2028	-	-	-	-	-	-	-	-	274	-	-	-	9	
5	5.7	vervangingsinvestering bomen 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	522	-	-	
5	5.7	Bomen Meester Rijkenstraat	0-	-	0	-	-	623	-	-	-	-	-	-	21	
5	5.7	Bomen Hagendorenseweg/Mariaplein	-	-	-	-	-	-	-	-	420	-	-	-	29	
5	5.7	Bomen Provincialeweg	-	-	-	-	-	287	-	-	-	-	-	-	10	
5	5.7	Bomen Dreef eo	0-	-	0	-	-	198	-	-	-	-	-	-	7	
5	5.7	Bomen Lange Mees eo	0-	-	8	-	-	218	-	-	-	-	-	-	8	
5	5.7	Bomen Banstraat 2	0-	-	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
5	5.7	Bomen De Run 4400	-	-	-	-	-	237	-	237	-	-	-	-	16	
5	5.7	Bomen De Run 5200	-	-	-	-	-	108	-	-	-	-	-	-	4	
5	5.7	Bomen Dorpstraat	-	-	-	-	-	158	-	-	-	-	-	-	5	
5	5.7	Bomen Sint Janstraat	-	-	-	-	-	-	-	222	-	-	-	-	8	
5	5.7	Bomen Zandoerleseweg	-	-	-	-	-	-	-	310	-	-	-	-	11	
5	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2025	0	-	460	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	
5	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2026	-	-	-	-	-	330	-	-	-	-	-	-	17	
5	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2027	-	-	-	-	-	-	-	344	-	-	-	-	17	
5	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2028	-	-	-	-	-	-	-	-	-	358	-	-	18	
5	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	595	-	
5	5.7	Groenvoorziening Meester Rijkenstraat	0-	-	-	-	-	673	-	-	-	-	-	-	34	
5	5.7	Groenvoorziening Hagendorenseweg/Mariaplein	-	-	-	-	-	-	-	454	-	454	-	-	47	
5	5.7	Groenvoorziening Provincialeweg	-	-	-	-	-	311	-	-	-	-	-	-	16	
5	5.7	Groenvoorziening Dreef eo	0	-	0	-	-	214	-	-	-	-	-	-	11	
5	5.7	Groenvoorziening Lange Mees eo	0	-	0	-	-	244	-	-	-	-	-	-	12	
5	5.7	Groenvoorziening Banstraat 2	0-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
5	5.7	Groenvoorziening De Run 4400	-	-	-	-	-	256	-	256	-	-	-	-	26	
5	5.7	Groenvoorziening De Run 5200	-	-	-	-	-	117	-	-	-	-	-	-	6	
5	5.7	Groenvoorziening Dorpstraat	-	-	-	-	-	171	-	-	-	-	-	-	9	
5	5.7	Groenvoorziening Sint Janstraat	-	-	-	-	-	-	-	240	-	-	-	-	12	
5	5.7	Groenvoorziening Zandoerleseweg	-	-	-	-	-	-	-	335	-	-	-	-	17	
5	5.7	Vervangingsinvestering speeltoestellen 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	245	-	
5	5.7	Vervangingsinvestering speeltoestellen 2028	-	-	-	-	-	-	-	-	-	198	-	-	15	
		Totaal	6.633	5.882	29.606	6.644	31.433	7.552	35.114	13.520	32.909	21.798	18.772	15.570	4.237	

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)	Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal Lasten
				2024		2025		2026		2027		2028		2029		
				Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Financiële vaste activa																
0	0.5	Startersleningen	-	20	-	35	-	15	-	15	-	15	-	15		
0	0.5	Starterslening 1e woning aankopen	33	199	279	69	92	92	107	107	105	105	111	111		
0	0.5	Stimuler.lening aanpass.koopwoningen	138	156	140	138	140	136	140	137	39	137	-	132		
0	0.5	Stimuler.lening aanpass.koopwoningen	545	3	2.455	-	1.000	-	1.000	15	1.000	96	-	190		
0	0.5	Lening LED-verlichting sportpark VLTC	-	5	-	5	-	5	-	-	-	-	-	-		
0	0.5	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	-	2	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-		
		Totaal	716	384	2.874	248	1.232	250	1.247	273	1.143	352	111	448	-	
		Totaal generaal	14.018	7.160	59.286	13.863	43.276	12.085	83.579	15.574	45.794	23.150	22.525	17.327	8.748	
		Totaal Afschrijvinglasten vaste activa	5.420		5.655		7.509		7.902		9.266		9.928			
		Totaal Rentelasten vaste activa	1.855		2.711		2.479		3.669		5.191		5.418			

Stand en verloop van de reserves

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2025			1-1-2026			1-1-2027			1-1-2028			1-1-2029			1-1-2030
Naam reserve	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo
Algemene reserve																
Saldo rekening	13.879	182	14.612	551-	2.253	3.818	2.115-	1.232	1.875	2.759-	2.892	220	87-	6.137	176	5.874
Risicoreserve, deel benoemde risico's	4.134	-	-	4.134	-	-	4.134	-	-	4.134	-	-	4.134	-	-	4.134
Risicoreserve, deel onbenoemde risico's	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000
Vrije reserve	38.527	14.624	2.307	50.843	1.618	-	52.461	62	6.000	46.523	206	-	46.728	-	-	46.728
Totaal algemene reserve	66.540	14.805	16.919	64.426	3.871	3.818	64.479	1.293	7.875	57.898	3.098	220	60.775	6.137	176	66.735
Bestemmingsreserve																
<i>Dekkingsreserves</i>																
Dekkingsreserve urban sportvoorzieningen	90	-	-	90	-	6	84	-	6	78	-	6	72	-	6	66
Dekkingsreserve primair onderwijs	7.105	-	440	6.665	-	437	6.228	-	425	5.803	-	417	5.385	-	407	4.979
Dekkingsreserve bevordering energielabel	446	-	52	393	-	52	341	-	52	289	-	52	236	-	52	184
Dekkingsreserve Kempen Campus	1.628	-	117	1.510	-	117	1.393	-	117	1.275	-	99	1.176	-	80	1.096
<i>Reserve voor vervangingsinvesteringen</i>																
Vervangingsreserve openbare verlichting	4.641	327	93	4.875	335	167	5.043	342	251	5.134	350	301	5.183	350	352	5.181
Vervangingsreserve openbaar groen	6.076	283	2.261	4.098	290	167	4.221	296	236	4.282	290	283	4.288	290	335	4.243
Vervangingsreserve bomen	-	1.243	41	1.202	215	46	1.370	220	77	1.513	225	98	1.639	225	121	1.743
Vervangingsreserve speelvoorzieningen	-	1.160	12	1.148	68	38	1.178	69	58	1.189	71	80	1.181	71	91	1.161
Vervangingsreserve VRI	1.374	68	16	1.427	70	54	1.442	72	90	1.424	72	92	1.404	72	188	1.287
<i>Doelreserves nieuw beleid/investeringen</i>																
Stimuleringsfonds Brainport	106	-	40	66	-	10	56	-	-	56	-	-	56	-	-	56
Doelreserve gebiedsontwikkeling Citycentrum	-	-	-	-	-	-	-	6.000	-	6.000	-	-	6.000	-	-	6.000
Dekk.res.tijdelijke huisvestingslocaties	297	-	13	284	-	13	271	-	13	258	-	13	245	-	13	232
Doelres. energietransitie gebouwde omgev.2023-2026	2.011	-	786	1.225	-	659	566	-	-	566	-	-	566	-	-	566
Reserve stimulering bouw sociale huurwoningen	-	402	1.400	997-	260	300	1.037-	259	410	1.188-	340	419	1.267-	348	429	1.348-
Afbouw complexen	151	-	-	151	-	-	151	-	-	151	-	-	151	-	-	151
Totaal bestemmingsreserves	23.925	3.483	5.272	22.136	1.237	2.067	21.306	7.258	1.735	26.829	1.347	1.860	26.316	1.355	2.074	25.597
TOTAAL RESERVES	90.464	18.289	22.191	86.563	5.107	5.885	85.785	8.552	9.610	84.727	4.445	2.081	87.091	7.492	2.251	92.332

Stand en verloop van de voorzieningen

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2025			1-1-2026			1-1-2027			1-1-2028			1-1-2029			1-1-2030
	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo
Onderhoud eigendommen (incl. sport)	1.043	1.851	1.707	1.187	1.962	1.957	1.192	1.962	1.674	1.479	1.962	2.333	1.108	1.962	2.013	1.057
Onderhoud wegen	2.421	1.562	1.714	2.269	1.562	1.787	2.044	1.562	1.828	1.778	1.562	1.870	1.470	1.562	1.870	1.163
<i>Overige</i>																
Vervangingsreserve riolen	10.772	1.673	4.592	7.853	1.751	3.654	5.949	1.779	1.000	6.727	1.807	1.000	7.534	1.836	1.309	8.061
Egalisatievoorziening rioolheffing	486	117	512	91	65	122	34	63	97	0-	62	62	0-	62	62	0-
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	287	10	37	260	-	38	222	-	38	183	-	38	145	-	38	107
Voorziening wethouderspansioenen	4.559	193	80	4.672	-	81	4.591	-	82	4.509	-	84	4.425	-	84	4.341
Voorziening verlofsparen	178	70	-	248	70	-	318	70	-	388	70	-	458	70	-	528
Voorziening verlofsaldi	776	-	-	776	-	-	776	-	-	776	-	-	776	-	-	776
Voorziening RVU (Regeling Vervroegde Uittreding)	-	241	-	241	-	-	241	-	-	241	-	-	241	-	-	241
TOTAAL VOORZIENINGEN	20.522	5.717	8.642	17.597	5.409	7.640	15.366	5.436	4.719	16.082	5.463	5.387	16.159	5.492	5.377	16.274

EMU-saldo

Het EMU-saldo verschaft samen met de geprognosticeerde balans meerjarig inzicht in de toekomstige verwachte ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente.

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven met derden (dus geen afschrijvingen, waarde mutaties, etc.) op transactiebasis in een bepaalde periode. Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van onze gemeente. Het kan worden gezien als een extra financieel kengetal.

Het EMU-saldo vervult ook een rol bij de afspraken die in Europees verband zijn gemaakt over het toegestane maximale tekort op nationaal niveau om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden. Om de afzonderlijke provincies en gemeenten een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het Ministerie BZK (vooruitlopend op instemming van het parlement) in lijn met de Wet Hof individuele EMU-referentiewaarden in de septembercirculaire. Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Uit de septembercirculaire 2024 blijkt dat de individuele referentie waarde 2024 voor onze gemeente € 8.593 bedraagt.

Omschrijving (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
	Volgens rekening	Volgens meerjarenramin g in begroting	Volgens meerjarenramin g in begroting	Volgens meerjarenramin g in begroting	Volgens meerjarenramin g in begroting	Volgens meerjarenramin g in begroting
1 Exploitatiesald o vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	10.339	-3.902	-778	-1.059	2.364	5.242
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	777	37.143	22.700	59.129	12.587	-4.393
3 Mutatie voorzieningen	676	-2.925	-2.231	716	76	115
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-9.915	-15.213	-25.800	-5.276	7.842	3.306
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Berekend EMU- saldo	20.153	-28.757	91	-54.196	-17.989	6.444

Geprognosticeerde balans

In onderstaand overzicht wordt de geprognosticeerde balans van de begroting en meerjarenbegroting gepresenteerd. Hierdoor wordt meer inzicht verkregen in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2024	Begr. 2025	Begroting			
			2026	2027	2028	2029
Activa						
Immateriele vaste activa	340	311	1.930	3.383	3.354	3.326
Materiele vaste activa	168.917	206.089	227.170	284.846	297.462	293.097
Leningen woningcorporaties	0	0	0	0	0	0
Leningen aan overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Overige uitzettingen	8	8	8	8	8	8
Overige langlopende leningen	3.861	6.486	7.468	8.442	9.233	8.896
Overige financiële vaste activa	175	175	175	175	175	175
Financiële vaste activa	4.044	6.670	7.652	8.625	9.416	9.079
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>173.301</i>	<i>213.070</i>	<i>236.752</i>	<i>296.854</i>	<i>310.232</i>	<i>305.502</i>
Overige grond- en hulpstoffen	228	228	228	228	228	228
Onderhanden werk waaronder gronden in exploitatie	45.302	30.089	4.289	-987	6.855	10.161
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	13.406	8.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Liquide middelen	41.952	10.600	0	900	0	0
Overlopende activa	16.699	10.000	5.000	5.000	5.000	5.000
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>117.587</i>	<i>58.917</i>	<i>14.517</i>	<i>10.141</i>	<i>17.083</i>	<i>20.389</i>
Totaal activa	290.888	271.987	251.269	306.995	327.315	325.891
Passiva						
Eigen vermogen	90.464	86.563	85.785	84.726	87.091	92.332
Voorzieningen	20.522	17.597	15.366	16.082	16.159	16.274
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	144.056	129.275	121.995	176.464	169.786	180.607
<i>Totaal vaste passiva</i>	<i>255.042</i>	<i>233.434</i>	<i>223.146</i>	<i>277.272</i>	<i>273.035</i>	<i>289.213</i>
<i>Totaal vlottende passiva</i>	<i>35.846</i>	<i>38.552</i>	<i>28.122</i>	<i>29.723</i>	<i>54.280</i>	<i>36.678</i>
Totaal passiva	290.888	271.987	251.269	306.995	327.315	325.891

Baten en lasten per taakveld

Baten en lasten begroting 2026-2029

Bedragen (x € 1.000)		Begroting								Progr
		2026		2027		2028		2029		
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
Taakveld										
0.1	Bestuur	523	3.147	543	3.162	555	3.225	569	3.283	0
0.2	Burgerzaken	1.135	2.281	1.135	2.255	1.135	2.286	1.135	2.312	0
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	215	972	215	996	215	1.017	215	940	0
0.4	Overhead	61	18.743	62	18.981	63	18.890	64	19.166	0
0.5	Treasury	241	261	196	520	241	338	329	480	0
0.61	OZB woningen	9.958	618	10.587	611	11.350	623	12.148	633	0
0.62	OZB niet-woningen	7.805	508	8.403	502	9.313	512	10.249	520	0
0.63	Parkeerbelasting	498	2	498	2	498	2	498	2	0
0.64	Belastingen overig	591	30	603	31	636	32	667	32	0
0.7	Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	94.666	7	98.018	7	99.082	7	103.635	8	0
0.8	Overige baten en lasten	54	360	55	363	56	373	58	384	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)									0
0.10	Mutaties reserves	2.067	2.854	7.735	7.320	1.860	1.553	2.074	1.355	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	3.818	2.253	1.875	1.232	220	2.892	176	6.137	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	72	3.093	72	3.228	73	3.297	73	3.365	1
1.2	Openbare orde en veiligheid	26	1.516	26	1.554	26	1.572	26	1.600	1
2.1	Verkeer en vervoer	502	8.134	519	8.888	542	10.218	565	11.182	2
2.2	Parkeren		1.039		1.067		1.085		1.094	2
2.5	Openbaar vervoer		34		35		36		37	2
3.1	Economische ontwikkeling		1.419		1.430		1.461		1.493	3
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.942	3.648	2.179	2.906	2.161	2.930	819	1.719	3
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	20	403	20	413	20	423	20	433	3
3.4	Economische promotie	469	76	481	79	492	82	504	83	3
4.1	Openbaar basisonderwijs		8		9		9		9	4
4.2	Onderwijshuisvesting	751	4.783	754	5.093	757	5.725	760	5.697	4
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	366	2.123	367	2.174	367	2.270	367	2.320	4
5.1	Sportbeleid en activering	276	597	277	609	279	622	280	636	5
5.2	Sportaccommodaties	1.115	3.811	1.116	3.990	1.117	4.049	1.117	4.055	5
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	390	3.054	389	3.129	389	3.191	389	3.252	5
5.4	Musea	71	334	71	366	71	366	71	373	5
5.5	Cultureel erfgoed		189		193		197		201	5
5.6	Media	92	1.745	92	1.650	92	1.680	92	1.716	5
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	116	5.638	119	6.036	123	6.494	127	6.897	5
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	905	7.813	906	8.106	1.484	8.214	1.485	8.348	6
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	22	2.713	22	2.774	22	2.850	22	2.896	6
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal		2.956		3.040		3.097		3.147	6
6.3	Inkomensregelingen	12.343	17.519	12.576	17.743	12.937	18.046	12.939	18.605	6
6.4	Begeleide participatie		3.870		3.780		3.679		3.563	6
6.5	Arbeidsparticipatie		1.785		1.831		1.865		1.903	6
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	514	2.307	525	2.363	536	2.419	547	2.476	6
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)		6.047		6.070		5.069		5.188	7
6.712	Begeleiding (WMO)		4.774		5.325		4.071		4.167	8
6.713	Dagbesteding (WMO)		200		205		210		214	9
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	10	2	10	2	10	2	10	2	6
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	9	16	9	18	9	18	9	18	6
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal		11.560		11.460		11.249		11.326	6
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal		4.740		4.740		4.737		4.796	6
6.792	PGB Jeugd		446		446		446		456	6
6.821	Jeugdbescherming		699		699		699		715	6
6.822	Jeugdreclassering		176		176		176		180	6

Bedragen (x € 1.000)		Begroting								Progr
		2026		2027		2028		2029		
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
Taakveld										
7.1	Volksgezondheid	318	2.647	318	2.709	318	2.775	318	2.842	7
7.2	Riolering	6.068	4.864	6.328	5.091	7.223	5.936	7.902	6.522	7
7.3	Afval	10.225	8.214	10.693	8.601	11.191	9.028	11.753	9.490	7
7.4	Milieubeheer	820	3.833	805	3.878	805	3.568	805	3.627	7
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	132	228	132	237	132	244	132	251	7
8.1	Ruimtelijke ordening	2.806	2.859	2.847	2.825	4.008	4.003	4.076	4.084	8
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	13.857	12.239	14.480	14.418	5.669	5.464	2.487	2.487	8
8.3	Wonen en bouwen	2.041	2.723	2.041	2.731	2.122	2.877	2.130	2.925	8
Totaal		178.910	178.910	188.099	188.099	178.199	178.199	181.642	181.642	